

**ინფორმაცია 2012 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტით
გათვალისწინებული პროგრამების შესახებ**

1. პრიორიტეტი – ხელმისაწვდომი ხარისხიანი ჯანდაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
35 01	შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა	55,744.1	52,728.8	52,406.8	49,391.5	3,015.3
35 02	სოციალური დაცვა და საპენსიო უზრუნველყოფა	1,401,833.5	1,401,833.5	1,398,583.8	1,398,583.8	
35 03	ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამა	351,977.5	351,977.5	332,782.0	332,782.0	
35 04	სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა	16,614.8	16,614.8	13,105.4	13,105.4	
48 00	ა(ა)იპ – რიჩარდ გ. ლუგარის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის კვლევითი ცენტრი	1,188.0	1,188.0	950.8	950.8	
30 04	შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისიტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა	3,375.8	3,319.0	3,353.6	3,296.8	56.8
29 03	თავდაცვის სფეროში ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა	11,573.0	7,760.6	11,573.0	7,760.6	3,812.4
27 04	ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობა პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში	7,587.0	7,587.0	7,187.2	7,187.2	
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		1,849,893.7	1,843,009.2	1,819,942.6	1,813,058.1	6,884.5

1.1.2. სამედიცინო საქმიანობის რეგულირების პროგრამა (პროგრამული კოდი 35 01 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სამედიცინო საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირების სააგენტო“;
- ✓ სსიპ - „სამედიცინო მედიაციის სამსახური“;

დასახული შუალედური შედეგები:

- ფალსიფიცირებული, ვადაგასული და წუნდებული ფარმაცევტული პროდუქტებისაგან დაცული ფარმაცევტული ბაზარი;
- უკანონო სამედიცინო და საექიმო საქმიანობისაგან დაცული მოსახლეობა;
- ფარმაცევტული ბაზრის ეფექტიანი რეგულირების მიღწევა;
- სწორად და უშეცდომოდ შერჩეული პირები, რომლებსაც საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაენიშნებათ შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებზე გასაცემი სოციალური გასაცემლები.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- შემცირებულია ფალსიფიცირებული და წუნდებული ფარმაცევტული პროდუქტების რაოდენობა ფარმაცევტულ ბაზარზე;
- ამღლებულია ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში გაწეული სამედიცინო მომსახურების ხარისხი;
- შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებზე გაცემული საექსპერტო დასკვნების მთლიან რაოდენობასთან შედარებით შემცირებული არასწორად გაცემული საექსპერტო დასკვნების რაოდენობა.
- ჯანმრთელობის დაზღვევის ურთიერთობებში უზრუნველყოფილია მზღვეველთა და დაზღვეულთა უფლება-მოვალეობების შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა.

1.1.5. სახელმწიფო ზრუნვის პროგრამა (პროგრამული კოდი 35 01 05)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სახელმწიფო ზრუნვის სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა, ხანდაზმულთა და მშობელთა მზრუნველობამოკლებულ ბავშვთა ცხოვრების ხარისხის გაუმჯობესება, მათი საზოგადოებაში ინტეგრაციის უნარის გაძლიერება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირები, ხანდაზმულები და მშობელთა მზრუნველობას მოკლებული ბავშვები უზრუნველყოფილი არიან სათანადო საცხოვრებელი პირობებით, პირველადი სამედიცინო მომსახურებით, სამკურნალო-სარეაბილიტაციო და დღის და სადღეღამისო მომსახურებებით.

მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები:

- ოჯახურ გარემოში ინტეგრირებულ ბავშვთა რაოდენობა

- სახელმწიფო ზრუნვის ქვეშ მყოფ პირთა საცხოვრებელი პირობები
- ჩვილ ბავშვთა მიტოვების პრევენციის რაოდენობა

1.1.6. ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა დაცვა და დახმარება (პროგრამული კოდი 35 01 06)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) მსხვერპლთა, დაზარალებულთა დაცვისა და დახმარების სახელმწიფო ფონდი“

დასახული შუალედური შედეგი

- ადამიანით ვაჭრობისა (ტრეფიკინგისა) და ოჯახში ძალადობის შემთხვევათა შემცირება.

მიღწეული შუალედური შედეგი:

- ადამიანით ვაჭრობისა (ტრეფიკინგის) და ოჯახში ძალადობის შესახებ ინფორმირებული საზოგადოება;
- ფსიქოლოგიურად რეაბილიტირებული და სამართლებრივად დაცული ტრეფიკინგისა და ოჯახში ძალადობის მსხვერპლნი;
- ტრეფიკინგის მსხვერპლთათვის განხორციელებული საინტეგრაციო პროგრამები, რამაც ხელი შეუწყო მათ დასაქმებას.

მიღწეული შედეგის შეფასების ინდიკატორი:

- ტრეფიკინგის და ოჯახში ძალადობის (დაფიქსირებულ შემთხვევათა) მსხვერპლთა/დაზარალებულთა კანონმდებლობით დადგენილი წესით სრული და დროული მომსახურება;
- საზოგადოების გაზრდილი ინფორმირება ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) და ოჯახში ძალადობის საკითხებთან დაკავშირებით;
- მსხვერპლთა და დაზარალებულთა რეინტეგრაცია.

1.1.7. ნარკომანიით დაავადებულ პირთა რეაბილიტაციის ხელშეწყობის პროგრამის მართვა (პროგრამული კოდი 35 01 12)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „ნარკომანიით დაავადებულ პირთა რეაბილიტაციის ცენტრი“.

დასახული შუალედური შედეგი:

- ნარკომანიით დაავადებულ პირთა მკურნალობით უზრუნველყოფა

მოსალოდნელი შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორი:

- მკურნალობის პროცესში ჩართული პაციენტების რაოდენობა

1.2. სოციალური დაცვა და საპენსიო უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 35 02)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული საბოლოო შედეგი:

- ბენეფიციართა არსებითი საჭიროებითა და ცხოვრების შესაბამისი სტანდარტით უზრუნველყოფა.
- სამუშაოს მაძიებელთა აღრიცხვით და ერთიანი ბაზის შექმნით უზრუნველყოფილი იქნება ქვეყანაში დასაქმების მდგომარეობის ანალიზის და მონიტორინგის მაღალი ხარისხი.
- შეფასდება საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა საჭიროებები, რაც აისახება შესაბამის სტრატეგიებში და ამ კატეგორიის ბენეფიციარებისათვის სახელმწიფოს მხრიდან გასაწევი დახმარებები გახდება უფრო მიზნობრივი და ეფექტური.

მიღწეული საბოლოო შედეგი:

- პროგრამის ფარგლებში მიზნობრივი ჯგუფებისთვის დაფინანსდა ფულადი სოციალური გასაცემლები და სხვადასხვა ტიპის სოციალური მომსახურებები.
- შემოღებულ იქნა საპენსიო/სოციალური პაკეტი, გაუმჯობესდა გასაცემლების ადმინისტრირების პროცესი, რამაც ხელი შეუწყო მოწყვლადი ჯგუფების სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებას.

მიღწეული საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორი:

- პროგრამის ფარგლებში ბენეფიციართათვის სოციალური გასაცემლებით დაფინანსების უზრუნველყოფა სრულად და დროულად. დაახლოებით 1,2 მლნ-მდე პირმა მიიღო სახელმწიფო პენსია, სახელმწიფო კომპენსაცია, საყოფაცხოვრებო სუბსიდია და სხვა ფულადი გასაცემელი, საარსებო შემწეობები მიიღო თვეში საშუალოდ 155.0 ათასმა ოჯახმა.
- გაუმჯობესებული სოციალური და ფიზიკური მდგომარეობა სოციალური მომსახურების მიმღებ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა, ხანდაზმულთა, ოჯახურ მზრუნველობას მოკლებულ, ასევე ძალადობის მსხვერპლ და მიუსაფარ ბავშვთა.

1.3. ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამა (პროგრამული კოდი 35 03)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი
- ✓ სსიპ - „ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი“
- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული საბოლოო შედეგი:

- მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება და საშუალო ასაკის გახანგრძლივება;

- საშიში და გადამდები დაავადებების გამოვლენა, შესაბამისი მკურნალობით უზრუნველყოფა და ფართო მასებში გავრცელების თავიდან აცილება;
- დაზღვეულთა რაოდენობის ზრდა 2 500.0 ათასამდე.

მიღწეული საბოლოო შედეგი:

- 2012 წლის განმავლობაში პროგრამის განხორციელების შედეგად, საქართველოს მოსახლეობა უზრუნველყოფილი იქნა საშიშ, გადამდებ დაავადებათა დაცვით და ძვირადღირებულ სამედიცინო მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობით;
- 2012 წლის განმავლობაში დაზღვეულ პირთა რაოდენობა გაიზარდა და შეადგინა 1 615 ათასზე მეტი პირი (დეკემბრის თვეში), რაც წარმოადგენს თითქმის 177%-იან ზრდას, 2011 წელთან შედარებით (2011 წელს სახელმწიფო პროგრამებით დაზღვეულ პირთა საშუალო რაოდენობა 908 ათასი პირი. შესაბამისად, 2012 საანგარიშო წლის განმავლობაში საბოლოო მიზანი 64%-თაა მიღწეული (შუალედური შედეგი).

1.3.1. ჯანმრთელობის დაზღვევა (პროგრამული კოდი 35 03 01)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- მოსახლეობის სამიზნე ჯგუფებისთვის სამედიცინო მომსახურებაზე ხელმისაწვდომობის ზრდა;
- სამიზნე ჯგუფებისათვის ჯანმრთელობის დაცვაზე გაწეული დანახარჯების ტვირთის შემსუბუქება;
- სამედიცინო სფეროში ე.წ. „ჯიბიდან გადახდების“ წილის შემცირება.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- 2012 წლის განმავლობაში დაზღვეულ პირთა რაოდენობა გაიზარდა და შეადგინა 1 615-ზე მეტი პირი (დეკემბრის თვეში), რაც წარმოადგენს თითქმის 177%-იან ზრდას, 2011 წელთან შედარებით. დაზღვევის ფარგლებში ამ პირებს უზრუნველყოფილი აქვთ ხელმისაწვდომობა სამედიცინო სერვისებზე, რაც ამცირებს ჯანდაცვაზე გაწეული დანახარჯების ტვირთსა და ე.წ. „ჯიბიდან გადახდებს“.

1.3.2. საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვა (პროგრამული კოდი 35 03 02)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი
- ✓ სსიპ - „ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი“
- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული საბოლოო შედეგები:

- იმუნიზაციის კომპონენტის ფარგლებში მოსახლეობის მოცვის მაჩვენებლის გაუმჯობესება (საქართველოში ათასწლეულის განვითარების მე-4 მიზნის მიღწევა);

- ტუბერკულოზით, აივ/შიდსით და სხვა პრიორიტეტული დაავადებებით ავადობის შემცირება და ეპიდზედამხედველობის გაუმჯობესება (საქართველოში ათასწლეულის განვითარების მე-6 მიზნის მიღწევა);
- ონკოლოგიური დაავადებების ადრეულ სტადიაზე გამოვლენის მაჩვენებლის ზრდა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:*

- საანგარიშგებო პერიოდში მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება ძუძუს და საშვილოსნოს ყელის კიბოს ადრეულ სტადიაზე გამოვლენის თვალსაზრისით არ აღინიშნება.

1.3.2.1. დაავადებათა ადრეული გამოვლენა და სკრინინგი (პროგრამული კოდი 35 03 02 01)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“;
- ✓ სსიპ - „ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი“.

დასახული შუალედური შედეგები:

- კიბოს ადრეული გამოვლენისა და აღრიცხვიანობის გაუმჯობესება;
- მოსახლეობაში ჯანსაღი ცხოვრების წესის დამკვიდრება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:*

- 2012 წელს დასრულდა კიბოს უნიფიცირებული რეესტრის შემუშავება ქვეყანაში და მიმდინარეობს მისი დანერგვა შესაბამისი პროფილის სამედიცინო დაწესებულებებში აღრიცხვიანობის გაუმჯობესების მიზნით.
- სკოლამდელი ასაკის ბავშვებისთვის პროფილაქტიკური გასინჯვები 2012 წლის განმავლობაში უზრუნველყოფილ იქნა სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ონკოლოგიურ დაავადებების ადრეულ სტადიაზე გამოვლენის მაჩვენებელი.
- ძუძუს და საშვილოსნოს ყელის კიბოს ახალ გამოვლენილ შემთხვევებში მე-3 და მე-4 სტადიებზე გამოვლენილ შემთხვევათა წლის 5%-ით შემცირება გასული წლების მაჩვენებელთან შედარებით
- სკოლამდელი ასაკის ყველა ბავშვისათვის პროფილაქტიკური გასინჯვების ხელმისაწვდომობა საჭიროებისამებრ.

1.3.2.2. იმუნიზაცია (პროგრამული კოდი 35 03 02 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი;
- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“;
- ✓ სსიპ - „ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი“.

დასახული შუალედური შედეგები:

- იმუნიზაციის მოცვის მაჩვენებლის გაუმჯობესება;
- ათასწლეულის განვითარების მიზნებისა და ამოცანების მიღწევა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:*

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- იმუნიზაციის ეროვნული კალენდრის ცალკეული კომპონენტების მიხედვით იმუნიზაციის მოცვის მაჩვენებლების მიღწევა/შენარჩუნება (სამიზნე წწყ, დეტ და ოპვ მოცვა 90% 1-2 წლამდე ასაკში
- როტა ვირუსის საწინააღმდეგო ვაქცინის დანერგვა და 60%-იანი იმუნიზაციის მოცვის მიღწევა.

1.3.2.3. ეპიდზედამხედველობის პროგრამა (პროგრამული კოდი 35 03 02 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი“.

დასახული შუალედური შედეგები:

- ეპიდზედამხედველობის სისტემის მგრძობელობის და ლაბორატორიული დადასტურების მაჩვენებლის გაზრდა;
- სამედიცინო სტატისტიკური სისტემის ფუნქციონირების გაუმჯობესება;

მიღწეული შუალედური შედეგები:*

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- გადამდები დაავადებების ძირითადი ეპიდემიოლოგიური მაჩვენებლების შესახებ სანდო (მეცნიერული) ინფორმაციის არსებობა.
- ეპიდზედამხედველობის სისტემის მგრძობელობა და ლაბორატორიული დადასტურების მაჩვენებელი.
- მალარიისა და სხვა პარაზიტული დაავადებების მაჩვენებელი.

1.3.2.4. უსაფრთხო სისხლი (პროგრამული კოდი 35 03 02 04)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი“.

დასახული შუალედური შედეგები:

- უანგარო დონაციათა რაოდენობის გაზრდა;
- სისხლის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- 2012 წელს სახელმწიფო პროგრამით ანაზღაურებული უანგარო დონაციათა რაოდენობა გაიზარდა 34%-ით.

- პროგრამის ფარგლებში საქართველოში მოქმედი სისხლის ბანკები უზრუნველყოფილი არიან ხარისხის გარე კონტროლის სისტემით, რაც გულისხმობს სისხლის ბანკების ნიმუშების შერჩევით გამოკვლევას. 2012 წელს შერჩევითად შემოწმდა 1250 სისხლის ნიმუში.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- უანგარო დონაციათა 5%-ით გაზრდილი რაოდენობა.
- ხარისხის კონტროლის პროცესში, რუტინული სკრინინგით და ხარისხის კონტროლით გამოვლენილ შემთხვევებს შორის არა უმეტეს 0,1%-ისა განსხვავება.

1.3.2.5. პროფესიულ დაავადებათა პრევენცია (პროგრამული კოდი 35 03 02 05)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი“.

დასახული შუალედური შედეგები:

- პროფესიული დაავადებების შემთხვევების შემცირება;

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- 2012 წელს პროგრამაში მონაწილე დაწესებულებებში შეფასდა შრომის ჰიგიენური პირობები, ჩატარდა ეპიდემიოლოგიური, კლინიკური და ტოქსიკოლოგიური კვლევები და საწარმოებს მიეცათ შესაბამისი რეკომენდაციები.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- პროფესიულ დაავადებათა მონიტორინგის პროგრამაში ჩართული დაწესებულებათა რაოდენობა

1.3.2.7. ჯანდაცვის სექტორის განვითარების პროექტი (WB) (პროგრამული კოდი 35 03 02 07)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი“.

დასახული შუალედური შედეგები:

- საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მონაცემთა ბაზების ფუნქციონირების გაუმჯობესება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- გაუმჯობესდა საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მონაცემთა ბაზების ფუნქციონირება.

მიღწეული შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სისტემაში დანერგილი საინფორმაციო პროგრამა „SIMS“, სრულად აღჭურვილი სისტემა კომპიუტერული ტექნიკითა და მოწყობილობებით.

1.3.3. მოსახლეობისათვის სამედიცინო მომსახურების მიწოდება პრიორიტეტულ სფეროებში (პროგრამული კოდი 35 03 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი;
- ✓ სსიპ - „ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი“.
- ✓ სსიპ – სოციალური მომსახურების სააგენტო

დასახული საბოლოო შედეგები

- სამედიცინო მომსახურების შედეგიანობისა და ხარჯთ-ეფექტურობის ზრდა;
- დედათა და ბავშვთა სიკვდილიანობის შემცირება;
- ძვირადღირებული სამედიცინო დანახარჯების ფინანსური რისკებისგან მოსახლეობის დაცვა;
- გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებებთან ავადობისა და სიკვდილიანობის შემცირება;
- მოსახლეობის სპეციფიკური სამკურნალო საშუალებებით უზრუნველყოფის გაუმჯობესება.

მიღწეული შედეგი: *

- გადამდები და არაგადამდები დაავადებების ავადობისა და სიკვდილიანობის მაჩვენებლების თვალსაზრისით მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება არ დაფიქსირებულა.

1.3.3.1. ფსიქიკური ჯანმრთელობა (პროგრამული კოდი 35 03 03 01)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- ფსიქიკური აშლილობის მქონე პირებისათვის ადეკვატური ამბულატორიული და სტაციონარული მომსახურების მიწოდება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- პროგრამის ფარგლებში ბავშვთა ფსიქიკური ჯანმრთელობის ამბულატორიული მომსახურებით ისარგებლა 270-მა ბავშვმა, ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაციის ამბულატორიული მომსახურების ფარგლებში განხორციელდა 1945-მდე ვიზიტი, ხოლო ფსიქიატრიული ამბულატორიული მომსახურების ფარგლებში - 131.6 ათასამდე ვიზიტი.
- ფსიქიატრიული სტაციონარული მომსახურებით (როგორც მწვავე, ისე ქრონიკული) 4.0 ათასზე მეტმა პირმა ისარგებლა, მათ შორის, ბავშვთა ფსიქიატრიული სტაციონარული მომსახურებით ისარგებლა 135-მდე ბავშვმა. დაფიქსირდა

მოზრდილთა ფსიქიატრიული სტაციონარული მომსახურების 18.2 ათასზე მეტი შემთხვევა, ხოლო ფსიქოაქტიური ნივთიერებებით გამოწვეული ფსიქიკური და ქცევითი აშლილობების სტაციონარული მომსახურება გაეწია 310-მდე ბენეფიციარს.

- ფსიქოზური რეგისტრის აშლილობების მქონე პაციენტთა ურგენტული სტაციონარული მომსახურების კომპონენტის ფარგლებში 55-მდე გადაუდებელი შემთხვევა დაფიქსირდა.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ყოველწლიურად პაციენტების მიერ ამბულატორიული ვიზიტების რაოდენობის 2–3%-ით გაზრდა.
- ფსიქიკური აშლილობის მქონე პაციენტების სტაციონარული მკურნალობით უზრუნველყოფა, საჭიროებისამებრ სრულად (მწვავე და ქრონიკული).
- საშუალო მწვავე საწოლდაყოვნების შემცირება 28 დღიდან 25 დღემდე.

1.3.3.2. ინფექციური დაავადებების მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 03 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- მოსახლეობაში ინფექციური და პარაზიტულ დაავადებათა სტაციონარული მკურნალობის ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

მიღწეული შუალედური შედეგი:*

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ინფექციური დაავადების დიაგნოზით ჰოსპიტალიზებულ ავადმყოფთა სიკვდილიანობის 5%-ით შემცირება.

1.3.3.3. ტუბერკულოზის მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 03 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“,
- ✓ სსიპ - „ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი“.

დასახული შუალედური შედეგები:

- ტუბერკულოზით ავადობის, სიკვდილიანობის და საზოგადოებაში ინფექციის გავრცელების შემცირება;

- ფთიზიატრიული დახმარების პროგრამის მოსარგებლეებისათვის გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობა;
- ტუბერკულოზის ადრეული გამოვლენა და ადეკვატური მკურნალობის უზრუნველყოფა.

მიღწეული შუალედური შედეგი:*

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- წარმატებულად ნამკურნალები შემთხვევების წილის გაზრდა ნამკურნალებ შემთხვევებში ყოველწლიურად დაახლოებით 2–3%-ით;
- აქტიური ტუბერკულოზით დაავადებულთა რაოდენობის შემცირება.

1.3.3.4. აივ ინფექცია/შიდსი (პროგრამული კოდი 35 03 03 04)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“,
- ✓ სსიპ - „ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი“.

დასახული შუალედური შედეგები:

- დაავადებების ადრეული დიაგნოსტიკის გაუმჯობესება და მკურნალობა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- დაავადებული პირები სრულად უზრუნველყოფილნი არიან ამბულატორიული და სტაციონარული მკურნალობით, მათ შორის ანტირეტროვირუსული მედიკამენტებით.
- 2012 წელს მაღალი რისკის ჯგუფებში აივ ინფექციაზე/შიდსზე სკრინინგით გამოკვლეულ პირთა რაოდენობა შემცირდა. ჩატარებულ იქნა 17 ათასზე მეტი სისხლის ნიმუშის სკრინინგული კვლევა, რაც 17%-იან შემცირებას წარმოადგენს 2011 წელთან შედარებით.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- დაავადებული პირები სრულად უზრუნველყოფილი არიან ამბულატორიული და სტაციონარული მკურნალობით (ათასწლეულის განვითარების მე-6 მიზნის მიღწევა და შენარჩუნება).
- მაღალი რისკის ჯგუფებში აივ ინფექციაზე/შიდსზე სკრინინგით გამოკვლეულ პირთა რაოდენობის 2%-ით გაზრდა

1.3.3.5. დედათა და ბავშვთა ჯანმრთელობა (პროგრამული კოდი 35 03 03 05)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“,
- ✓ სსიპ - „ლ. საყვარელიძის სახელობის დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ეროვნული ცენტრი“.

დასახული შუალედური შედეგები:

- დედათა და ბავშვთა სიკვდილიანობის შემცირება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:*

- დედათა და ბავშვთა სიკვდილიანობის მაჩვენებლების შემცირების თვალსაზრისით მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება არ დაფიქსირებულა.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ახალშობილთა სიკვდილიანობის შემცირება (საქართველოში ათასწლეულის განვითარების მე-4 მიზნის მიღწევა).
- დედათა სიკვდილიანობის შემცირება (საქართველოში ათასწლეულის განვითარების მე-5 მიზნის მიღწევა).

1.3.3.6. დიაბეტის მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 03 06)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი;
- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“.

დასახული შუალედური შედეგები:

- დიაბეტით გამოწვეული სპეციფიური გართულებების შემცირება;
- მოსახლეობის მიერ მედიკამენტებზე „ჯიბიდან გადახდების“ წილის შემცირება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:*

- პროგრამის ბენეფიციარები (შაქრიანი და უშაქრო დიაბეტით დაავადებული პირები) სრულად არიან უზრუნველყოფილნი ინსულინით, ინსულინის ანალოგებითა და შებამისი სპეციფიური მედიკამენტებით.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ინსულინდამოკიდებული დიაბეტით დაავადებული პაციენტებისთვის ინსულინისა და მისი ანალოგების ხელმისაწვდომობა.
- ინსულინდამოკიდებული დიაბეტით დაავადებული პაციენტების სიკვდილიანობის შემცირება 2–3%-ით.

1.3.3.7. ნარკომანია (პროგრამული კოდი 35 03 03 07)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- ნარკომანიით დაავადებულ პირთა ადეკვატური მკურნალობითა და ჩამანაცვლებელი თერაპიით უზრუნველყოფა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- ნარკომანიით დაავადებული პირები უზრუნველყოფილნი იყვნენ პროგრამით გათვალისწინებული შესაბამისი სამედიცინო მომსახურებით. ჩამანაცვლებელი ნარკოტიკითა და სამედიცინო მეთვალყურეობით 1607 ნარკომანი პირია უზრუნველყოფილი.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ჩანაცვლებითი მკურნალობის პროცესში ჩართული პაციენტების რაოდენობა

1.3.3.8. ონკოლოგიურ დაავადებათა მართვა (პროგრამული კოდი 35 03 03 08)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- 18 წლამდე და 60 წლის და 60 წელზე მეტი ასაკის ონკოლოგიურ პაციენტთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით.

მიღწეული შუალედური შედეგი:*

- 2012 წლის 1 სექტემბრიდან აღნიშნული პროგრამით გათვალისწინებული მომსახურება მოიცვა „ჯანმრთელობის დაზღვევის“ პროგრამამ, შედეგად მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებულია მოსახლეობის ფინანსური ხელმისაწვდომობა და დაცვა;

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ავთვისებიანი სიმსივნის დიაგნოზის დადგენიდან პირველივე წელს გარდაცვლილ ავადმყოფთა მაჩვენებლის 2-3%-ით შემცირება.

1.3.3.9. დიალიზი და თირკმლის ტრანსპლანტაცია (პროგრამული კოდი 35 03 03 09)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი;
- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- თირკმლის ტერმინალური უკმარისობით დაავადებულთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის შენარჩუნება და გაუმჯობესება;

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- თირკმლის ტერმინალური უკმარისობით დაავადებული პირები უზრუნველყოფილნი იყვნენ შესაბამისი სამედიცინო მომსახურებით.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- თირკმლის ტერმინალური უკმარისობით დაავადებულთა უზრუნველყოფა დიალიზით.

1.3.3.10. გულის ქირურგია (პროგრამული კოდი 35 03 03 10)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- გულის თანდაყოლილი და შეძენილი მანკით, ასევე გულის იშემიური დაავადებით და გულის სიმსივნით დაავადებული მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით;

მიღწეული შუალედური შედეგი: *

- 2012 წლის 1 სექტემბრიდან აღნიშნული პროგრამით გათვალისწინებული მომსახურება მოიცვა „ჯანმრთელობის დაზღვევის“ პროგრამამ, შედეგად მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებულია მოსახლეობის ფინანსური ხელმისაწვდომობა.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- იმ პაციენტების, რომლებსაც ჩაუტარდათ გულზე ოპერაცია, სიკვდილიანობის ყოველწლიურად დაახლოებით 1%-ით შემცირება.

1.3.3.11. ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობა (პროგრამული კოდი 35 03 03 11)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი,
- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- ინკურაბელურ პაციენტთა უზრუნველყოფა ადეკვატური სამედიცინო მომსახურებით.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- ინკურაბელური პაციენტები უზრუნველყოფილნი არიან პროგრამით გათვალისწინებული შესაბამისი სამედიცინო მომსახურებით.
- 2012 წელს ინკურაბელურ პაციენტთა ამბულატორიული პალიატიური მზრუნველობის კომპონენტის ფარგლებში განხორციელდა 10-ჯერ მეტი ვიზიტი (158,2 ათასზე მეტი) 2011 წლის მონაცემებთან შედარებით.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ამბულატორიული ვიზიტების რაოდენობის გაზრდა 5%-ით.

1.3.3.12. იშვიათი დაავადებების მქონე და მუდმივ ჩანაცვლებით მკურნალობას დაქვემდებარებულ პაციენტთა მკურნალობა (პროგრამული კოდი 35 03 03 12)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი,
- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება ადეკვატურ სამედიცინო მომსახურებასა და მედიკამენტებზე ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტები, რომელებიც ჩართულები არიან პროგრამაში უზრუნველყოფილნი არიან ადეკვატურ სამედიცინო მომსახურებით და მედიკამენტებით.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- იშვიათი დაავადებების მქონე პაციენტთა ქვეპროგრამაში ჩართვის მაჩვენებელი.

1.3.3.13. სასწრაფო გადაუდებელი დახმარება და სამედიცინო ტრანსპორტირება (პროგრამული კოდი 35 03 03 13)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შუალედური შედეგები:

- გადაუდებელი მდგომარეობების დროს გართულებებისა და სიკვდილიანობის შემცირება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- საქართველოს მოსახლეობა სრულადაა მოცული უფასო სასწრაფო გადაუდებელი დახმარებით.

- გადაუდებელი მდგომარეობების დროს გართულებებისა და ლეტალური შედეგების მაჩვენებლების შემცირების თვალსაზრისით მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება არ დაფიქსირებულა.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- მოსახლეობის სრულად მოცვა სასწრაფო გადაუდებელი სამედიცინო დახმარებით.

1.3.3.14. სოფლის ექიმი (პროგრამული კოდი 35 03 03 14)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- პირველადი ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურების უტილიზაციის გაზრდა;
- პირველადი ჯანდაცვის მომსახურებაზე მოსახლეობის გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდა.

მიღწეული შუალედური შედეგი:*

- პროგრამის ფარგლებში შეფასების მაჩვენებლების ზრდის თვალსაზრისით მნიშვნელოვანი გაუმჯობესება არ დაფიქსირებულა.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სამიზნე ჯგუფის 100%-ით მოცვა სოფლის ექიმის მომსახურებით.
- სოფლის ექიმის მომსახურების უტილიზაციის 2-3%-ით გაზრდა.

1.3.3.15. რეფერალური მომსახურება (პროგრამული კოდი 35 03 03 15)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- მოსახლეობის ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით;

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- მოსახლეობა უზრუნველყოფილი იყო პროგრამით გათვალისწინებული შესაბამისი სამედიცინო დახმარებით.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ქვეპროგრამის ფარგლებში დაფინანსებულ პაციენტთა რაოდენობა.

1.3.3.16. ანტირაბიული დახმარება (პროგრამული კოდი 35 03 03 16)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- მოცულ პოპულაციაში ცოფით ავადობის აცილება.

მიღწეული შუალედური შედეგი:*

- პროგრამის ფარგლებში პაციენტები უზრუნველყოფილნი იყვნენ ანტირაბიული დახმარებით.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ექსპოზირებულ შემთხვევებში ცოფის განვითარების თავიდან აცილებული 100%-იანი მაჩვენებელი.

1.3.3.17. 3 წლამდე ასაკის ბავშვთა გადაუდებელი და სტაციონარული დახმარება (პროგრამული კოდი 35 03 03 17)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- ქვეპროგრამით მოსარგებლები უზრუნველყოფილი არიან შესაბამისი და დროული სამედიცინო მომსახურებით.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- 2012 წლის 1 სექტემბრიდან აღნიშნული პროგრამით გათვალისწინებული მომსახურება მოიცვა „ჯანმრთელობის დაზღვევის“ პროგრამამ, შედეგად მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებულია მოსახლეობის ფინანსური ხელმისაწვდომობა და დაცვა.
- 3 წლამდე ბავშვები საჭიროებისამებრ, სრულად უზრუნველყოფილნი იყვნენ პროგრამით გათვალისწინებული სტაციონარული მომსახურებით.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- 3 წლამდე ასაკის ბავშვები, საჭიროებისამებრ, სრულად უზრუნველყოფილი არიან პროგრამით გათვალისწინებული სტაციონარული მომსახურებით.

1.3.3.18. ურგენტული მომსახურება (პროგრამული კოდი 35 03 03 18)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- ქვეპროგრამის ბენეფიციართა ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება ფინანსური ხელმისაწვდომობის გაზრდის გზით;

მიღწეული შუალედური შედეგი:*

- 2012 წლის 1 სექტემბრიდან აღნიშნული პროგრამით გათვალისწინებული მომსახურება მოიცვა „ჯანმრთელობის დაზღვევის“ პროგრამამ, შედეგად მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებულია მოსახლეობის ფინანსური ხელმისაწვდომობა და დაცვა.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- გადაუდებელი ოპერაციების დროს ყოველწლიურად დაახლოებით 1%-ით შემცირებული სიკვდილიანობა.

1.3.3.19. ზოგადი ამბულატორია (პროგრამული კოდი 35 03 03 19)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებები სრულად უზრუნველყოფენ მოთხოვნის შესაბამის მომსახურებას.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- 2012 წლის 1 სექტემბრიდან აღნიშნული პროგრამით გათვალისწინებული მომსახურება მოიცვა „ჯანმრთელობის დაზღვევის“ პროგრამამ, შედეგად მნიშვნელოვნად გაუმჯობესებულია მოსახლეობის ფინანსური ხელმისაწვდომობა და დაცვა.
- პროგრამის ფარგლებში ამბულატორიული მომსახურებით 2012 წლის 1 სექტემბრამდე საშუალოდ მოცული იყო 350 ათასი 0–დან 6 წლამდე ბავშვი, 570 ათასი 60 წელს გადაცილებული პირი, 13 ათასზე მეტი დიაბეტით დაავადებული პირი და 1000–მდე ონკონკურაბელური პირი. 2012 წლის 1 სექტემბრიდან პროგრამის დიზაინი შეიცვალა და ბავშვები და ასაკოვნები უზრუნველყოფილ იქნენ ჯანმრთელობის დაზღვევით, ხოლო შუა ასაკის დიაბეტით დაავადებული და ონკონკურაბელური პირებისთვის მომსახურების მიწოდება გაგრძელდა დიაბეტის მართვისა და ინკურაბელურ პაციენტთა პალიატიური მზრუნველობის პროგრამების ფარგლებში.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ქვეპროგრამით მოსარგებლები საჭიროებისამებრ სრულად უზრუნველყოფილი არიან ქვეპროგრამით განსაზღვრული ამბულატორიული მომსახურებით.

1.3.3.20. სამხედრო ძალებში გასაწვევ მოქალაქეთა სამედიცინო შემოწმება (პროგრამული კოდი 35 03 03 21)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სოციალური მომსახურების სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- სამხედრო ძალების შევსება განხორციელდება ჯანმრთელი კონტინგენტით.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- საანგარიშო პერიოდში სამხედრო ძალების შევსება მიმდინარეობდა ჯანმრთელი კონტინგენტით.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სამხედრო ძალებში გაწვეულთა ჯანმრთელი მდგომარეობა.

1.3.4. დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლება (პროგრამული კოდი 35 03 04)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი.

დასახული შუალედური შედეგები:

- დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლების პროცესის გაუმჯობესება;
- ექიმთა დიპლომისშემდგომი განათლებისა და პროფესიული კომპეტენციების შეფასების მექანიზმის გაუმჯობესება;
- დიპლომისშემდგომი განათლების ინსტრუმენტების შემუშავება-დანერგვისას თანამედროვე საერთაშორისო მიდგომების გათვალისწინება;
- ექიმთა კვალიფიკაციის ამაღლება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- შემუშავდა და განახლდა დიპლომისშემდგომი საკვალიფიკაციო გამოცდის ტესტები მედიცინის პროფილისათვის;

მიღწეული შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- დიპლომისშემდგომი საკვალიფიკაციო გამოცდის ტესტები მედიცინის პროფილისათვის განახლდა 20%-ით;
- შესყიდულ იქნა სასერთიფიკაციო ტესტები 43 საკვალიფიკაციო სპეციალობაში.

1.3.5. პროგრამების შესაძლო დეფიციტის დაფინანსება (პროგრამული კოდი 35 03 05)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი.

დასახული შუალედური შედეგები:

- ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამები განხორციელდება შეუფერხებლად, შესაძლო დეფიციტის წარმოშობის რისკის გამორიცხვით.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამები განხორციელდა შეუფერხებლად, შესაძლო დეფიციტის წარმოშობის რისკის გამორიცხვით.

მიღწეული შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში განხორციელებული ღონისძიებები დაფინანსებულია სრულად, დროულად და საჭიროებისამებრ ოპტიმალური მოცულობით.

1.4. სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა (პროგრამული კოდი 35 04)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი

დასახული შუალედური შედეგები:

- რეაბილიტირებული და სრულად აღჭურვილი (ფსიქიკური ჯანმრთელობის სისტემის რეფორმის II ეტაპის ფარგლებში) ფსიქიკური ჯანმრთელობის დაწესებულებები;
- ფსიქიკური ჯანმრთელობის სფეროში ამბულატორიული და სტაციონარული სერვისების ხარისხის გაუმჯობესება.
- საქართველოს მოქალაქეების ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ ინფორმაციის სრულყოფა

მიღწეული შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი ფსიქიკური ჯანმრთელობის დაწესებულებების რაოდენობა.
- ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესახებ დაგროვილი ინფორმაციის მოცულობა.

შენიშვნა:* ცალკეული დაავადებების მიხედვით ინციდენტობის ან/და პრევალენტობის მაჩვენებლის შესახებ მონაცემები საქართველოში ხელმისაწვდომია ერთი წლის დაგვიანებით. შესაბამისად, ამ ეტაპზე ხელმისაწვდომია მხოლოდ 2011 წლის მონაცემები.

1.5. ა(ა)იპ – რიჩარდ გ. ლუგარის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის კვლევითი ცენტრი (პროგრამული კოდი 48 00)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ ა(ა)იპ – რიჩარდ გ. ლუგარის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის კვლევითი ცენტრი

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- დასრულებულია ორგანიზაციის რეგისტრაციასთან და მის მოწყობასთან დაკავშირებული ის სამუშაოები, რომლებიც უზრუნველყოფს ორგანიზაციის ძირითად ქმედითუნარიანობას და საშუალებას იძლევა მომავალი განვითარებისთვის
- დამყარებულია საქართველოს სხვადასხვა უწყებასთან აგრეთვე აშშ-სა და ევროპის მრავალ ორგანიზაციასთან მჭიდრო პარტნიორული ურთიერთობები;
- ორგანიზაციამ მიიღო ტექნიკური დახმარება ფლორიდის სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან, მიმდინარეობს მუშაობა კოლორადოს, ერასმუსის, და სხვა უნივერსიტეტებთან საერთო პროექტების ან ფინანსური ან ტექნიკური დახმარების საკითხებზე. თანამშრომლობის მემორანდუმები გაფორმებულია თითქმის ყველა წამყვან უნივერსიტეტთან საქართველოში.

1.6. შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა (30 04)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ჯანმრთელობის დაცვის სამსახური

დასახული საბოლოო შედეგები:

- სამინისტროს თანამშრომელთათვის მაღალი ხარისხის სამედიცინო მომსახურების გაწევა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- ექიმებთან მიღება გაიარა 69 729 პაციენტმა, კერძოდ:
  - ✓ სტომატოლოგიური მკურნალობა ჩატარდა 6 696 პაციენტს;
  - ✓ ულტრაბგერითი დიაგნოსტიკის კაბინეტში ჩატარდა 4 117 გამოკვლევა;
  - ✓ ფუნქციონალური დიაგნოსტიკის კაბინეტში ჩატარდა 5 316 გამოკვლევა;
  - ✓ ფიზიოთერაპიულ კაბინეტში ჩატარებულ იქნა 10 292 პროცედურა;
  - ✓ რენტგენოლოგიურ კაბინეტში მიღებულ იქნა 13 212 პაციენტი;
  - ✓ ჩატარდა 33 520 ლაბორატორიული ანალიზი;
  - ✓ საინექციო კაბინეტში ჩატარდა 1 658 პროცედურა;
  - ✓ მასაჟის კაბინეტში მიღებულ იქნა 4 945 პაციენტი;
  - ✓ სულ კომისია გაიარა 6 351 პირმა;
  - ✓ სტაციონალური სამედიცინო მკურნალობა გაიარა 391 პაციენტმა.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ბენეფიციართათვის გაწეული სამედიცინო მომსახურების ხარისხი. (100% იქნა დაკმაყოფილებული ყველა, მიმმართველი);
- სამკურნალწამლო საშუალებებით უზრუნველყოფილი კონტინგენტი;

1.7 თავდაცვის სფეროში ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 29 03)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო ჰოსპიტალი;

დასახული საბოლოო შედეგები:

- სამხედრო-სამედიცინო და სოციალური უზრუნველყოფის ეფექტიანი სისტემა; პროფილაქტიკური ღონისძიებებით ჯანმრთელობის მდგომარეობისა და ფიზიკური სტატუსის შენარჩუნება და განმტკიცება, ავადობის მაჩვენებლებისა და შრომისუუნარობის ხანგრძლივობის შემცირება.

მიღწეული საბოლოო შერდეგები:

- სამხედრო-სამედიცინო და სოციალური უზრუნველყოფის ეფექტური სისტემა.
- თავდაცვის სამინისტროს სამხედრო მოსამსახურეები უზრუნველყოფილი იყვნენ საბაზისო სამკურნალწამლო საშუალებებით.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სამედიცინო მომსახურების ოდენობამ შეადგინა 63 369.
- საიდანაჯ ამბულატორიული სამედიცინო მომსახურება გაეწია - 58 808 პირს. აქედან 43 200 სამხედრო მოსამსახურეს, 55 - სამხედრო პენსიონერს, 1 286 - სამხედრო მოსამსახურეთა ოჯახის წევრს, 14 267 - სამოქალაქო პირს.
- სტაციონარული სამედიცინო მომსახურება გაეწია - 4 561 პირს, აქედან 2 915 - სამხედრო მოსამსახურეს, 161- სამხედრო მოსამსახურეთა ოჯახის წევრს, 1 485 - სამოქალაქო პირს.

1.8 ჯანმრთელობის დაცვის ხელშეწყობა პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში (27 04)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტროს აპარატის პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებათა სამედიცინო სამსახური

დასახული საბოლოო შედეგები

- დაავადებულ პატიმართა ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები

- სიკვდილიანობის მაჩვენებელი შემცირდა 52%-ით.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- პათიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში ავადობის მაჩვენებელი შემცირდა 3%-ით.
- საანგარიშო პერიოდში პირველადი ჯანდაცვის ობიექტების მოსაწყობად მოთხოვნილი სხვადასხვა დანიშნულების მედიკამენტების, აპარატურის და ინვენტარის შესყიდვა განხორციელდა 100%-ით.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე ავადობის მაჩვენებელში არ შედის სტომატოლოგია, რომელის ფარგლებში განხორციელებული აქტივობები მომსახურების გაუმჯობესებად შეიძლება ჩაითვალოს.

2. პრიორიტეტი – თავდაცვა, საზოგადოებრივი წესრიგი და უსაფრთხოება

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
27 02	სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა	130,939.2	125,756.4	127,646.4	122,463.6	5,182.8
26 02	გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა	19,199.8	19,199.8	17,223.6	17,223.6	
23 03	ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია	15,662.8	15,662.8	15,152.1	15,152.1	
30 01	საზოგადოებრივი წესრიგისა და სახელმწიფო საზღვრის დაცვა	562,591.6	562,591.6	559,764.2	559,764.2	
27 01	პენიტენციური სისტემის პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	3,372.7	3,372.7	3,358.5	3,358.5	
40 01	საქართველოს სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახური	51,003.5	51,003.5	50,588.9	50,588.9	
03 02	ეროვნული უსაფრთხოების პოლიტიკის ღონისძიებები	19,200.0	19,200.0	18,764.9	18,764.9	
30 02	ეროვნული საგანძურისა და დიპლომატიური წარმომადგენლობების დაცვის უსაფრთხოების ღონის ამაღლება	100,758.8	16,063.2	100,685.8	15,990.2	84,695.6
31 00	საქართველოს დაზვერვის სამსახური	5,000.0	5,000.0	5,000.0	5,000.0	
24 08	საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში საჰაერო ხომალდების აფრენა-დაფრენისათვის საჭირო მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება (მათ შორის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა)	3,000.0	3,000.0	2,980.0	2,980.0	
30 05	სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და	277.6	277.6	230.6	230.6	

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
	მართვა					
29 04	თავდაცვის სფეროში სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა	39,744.9	38,028.0	39,743.8	38,026.9	1,716.9
29 01	შეიარაღებული ძალების მზადყოფნის შენარჩუნება და ამაღლება	675,983.9	675,983.9	676,112.0	676,112.0	
03 01	საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს აპარატი	1,884.0	1,884.0	1,853.4	1,853.4	
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		1,628,618.8	1,537,023.5	1,619,104.2	1,527,508.9	91,595.3

2.8. სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა (პროგრამული კოდი 27 02)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სასჯელაღსრულების დეპარტამენტი;
- ✓ სსიპ - არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტო;
- ✓ სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური.

დასახული საბოლოო შედეგები

- საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება;
- საზოგადოებაში რესოციალიზებულ მსჯავრდობილთა რაოდენობის ზრდა;
- უფასო იურიდიულ დახმარებაზე ხელმისაწვდომობის ზრდა და მაღალი ხარისხის მომხახურების მიწოდება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები

- განხორციელდა რიგი ღონისძიებები საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოსაყალიბებლად, კერძოდ:
  - ✓ გაუმჯობესდა თავისუფლებააღკვეთილთა საცხოვრებელი და ყოფითი პირობები;
  - ✓ შეიქმნა საგანმანათლებლო სახლები და შესაბამის სასწავლო პროგრამებში ჩაერთვნენ თავისუფლებააღკვეთილები;
  - ✓ შენარჩუნდა თავისუფლებააღკვეთილთა სამართლებრივი გარანტიების გაძლიერების ხელშეწყობა;
  - ✓ სხვადასხვა სარეაბილიტაციო კურსი გაიარა 521-მა პირობით მსჯავრდებულმა, რაც წინა წლის მაჩვენებელთან შედარებით 203-ით მეტია (2011 წელს - 318).

სარეაბილიტაციო კურსებში შეტანილია საგანმანათლებლო და სხვადასხვა სახის სარეაბილიტაციო კურსების სტატისტიკური მაჩვენებლები);

- ✓ იურიდიული დახმარების ბიუროებმა საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში ჩაატარეს გასვლითი კონსულტაციები. სულ ჩატარდა 138 გასვლითი კონსულტაცია.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში გაუმჯობესებული საცხოვრებელი და ყოფითი პირობებით უზრუნველყოფილ პატიმართა პროცენტული რაოდენობა - 21%;
- სამართლებრივი გარანტიების გაძლიერებით უზრუნველყოფილ თავისუფლებააღკვეთილთა პროცენტული რაოდენობა - 100%;
- დისტანციური სწავლების პროექტში ჩართულ პატიმართა რაოდენობა - 619 თავისუფლებააღკვეთილი;
- განმეორებითი დანაშაული ჩაიდინა 921-მა პრობაციონერმა, რაც წინა წელთან შედარებით 604-ით ნაკლებია (2011 წელს - 1525);
- უფასო იურიდიული დახმარების ბენეფიციართა რაოდენობა გაიზარდა 2.4%-ით.

2.8.1. საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება (პროგრამული კოდი 27 02 01)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სასჯელაღსრულების დეპარტამენტი

დასახული შუალედური შედეგები

- საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბების ღონისძიებების განხორციელების შედეგად 2012 წელს დასრულდება 540 პატიმარზე გათვლილი №19 ტუბერკულოზით დაავადებულ მსჯავრდებულთა სამკურნალო დაწესებულების მშენებლობა.
- ჩატარდება სასჯელაღსრულების არსებული დაწესებულებების (13%) რეკონსტრუქციის სამუშაოები;
- თავისუფლებააღკვეთილებს შესაძლებლობა ექნებათ ისარგებლონ დისტანციური სწავლების პროგრამებით;
- პატიმართა ახლობები, ოჯახის წევრები და სხვა დაინტერესებული პირები უზრუნველყოფილი იქნებიან მომსახურების მაღალი ხარისხით;
- სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის თანამშრომლები და სამხედრო სავალდებულო მოსამსახურეები უზრუნველყოფილი იქნებიან შესაბამისი სამედიცინო მომსახურებით.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბებისათვის დაგეგმილი ღონისძიებების განხორციელების შედეგად დასრულდა 2010 წელს დაწყებული №19 ტუბერკულოზით დაავადებულ

მსჯავრდებულთა სამკურნალო დაწესებულების ახალი ხუთსართულიანი კორპუსის მშენებლობა;

- სასჯელაღსრულების არსებული დაწესებულებების - 18%-ს ჩაუტარდა სარემონტო-სარეკონსტრუქციო სამუშაოები;
- თავისუფლებააღკვეთილებს შესაძლებლობა მიეცათ ესარგებლათ მათთვის განსაზღვრული სასწავლო/საგანმანათლებლო პროგრამებით;
- პატიმართა და თავისუფლებააღკვეთილთა ახლობები, ოჯახის წევრები და სხვა დაინტერესებული პირები უზრუნველყოფილნი არიან მომსახურების მაღალი ხარისხით სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის და დაწესებულებების ტერიტორიაზე არსებულ საზოგადოებრივ მისაღებებში;
- სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის თანამშრომლები და სამხედრო სავალდებულო მოსამსახურეები უზრუნველყოფილნი არიან შესაბამისი სამედიცინო დაზღვევის მომსახურებით.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებებში გაუმჯობესებული საცხოვრებელი და ყოფითი პირობებით უზრუნველყოფილ პატიმართა პროცენტული რაოდენობა - 21%;
- სამართლებრივი გარანტიების გამლიერებით უზრუნველყოფილ თავისუფლებააღკვეთილთა პროცენტული რაოდენობა - 100%;
- დისტანციური სწავლების პროექტში ჩართულ პატიმართა რაოდენობა - 619 თავისუფლებააღკვეთილი.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ შუალედურ შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე

- რემონტი-რეკონსტრუქციები სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის დაწესებულებებს უტარდება სისტემატიურად. 2012 წლის განმავლობაში 10-მდე დაწესებულებას ჩაუტარდა რემონტი, თუმცა რემონტი-რეკონსტრუქციებით უზრუნველყოფილი დაწესებულების რიცხვში შეტანილია მხოლოდ სამი დაწესებულება (18%), რომელთა არა მხოლოდ ადმინისტრაციულ და საცხოვრებელ კორპუსს ჩაუტარდა სამუშაოები, არამედ მათ ტერიტორიაზე მოხდა საგანმანათლებლო სახლების მოწყობა, ჯანდაცვის პუნქტების აგება და ა.შ.;
- სასჯელაღსრულების დეპარტამენტის №19 ტუბერკულოზით დაავადებულ მსჯავრდებულთა სამკურნალო დაწესებულების ახალი კორპუსი ნაცვლად 540-ისა გათვლილია 698 თავისუფლებააღკვეთილზე;
- დაწესებულებებში გადატვირთულობის შემცირებითა და არსებული ინფრასტრუქტურის სრულყოფით, გაუმჯობესებული საცხოვრებელი და ყოფითი პირობებით უზრუნველყოფილ პატიმართა პროცენტული რაოდენობა (21%) გამოთვლილია №5, №17 და №19 დაწესებულებებისათვის პატიმართა რიცხოვნობის დადგენილი ლიმიტებით;
- დისტანციური საგანმანათლებლო პროგრამებით უზრუნველყოფილი პატიმრების რაოდენობაში მითითებულია მხოლოდ სერთიფიკატ აღებული თავისუფლებააღკვეთილები. სწავლების საწყის ეტაპზე გაცილებით მეტი ადამიანი იყო ჩაბმული ამ პროგრამებში, მაგრამ შეწყალებებისა და ვადაზე ადრე გათავისუფლების შედეგად, სრულად სწავლება გაიარა და სერთიფიკატი აიღო მხოლოდ 619 ადამიანმა;

- სამართლებრივი გარანტიებით უზრუნველყოფილი თავისუფლებააღკვეთილთა პროცენტული როდენობა (100%) გამოთვლილია 2012 წელს სხვადასხვა ენაზე დაბეჭდილი 15 000 ბროშურით, რომელიც დარიგდა დაწესებულებებში და ასევე 17 000 ბროშურით (ქართულ ენაზე), რომელიც მომზადდა 2011 წლის ბოლოს, მაგრამ დაწესებულებებში დარიგდა 2012 წელს. სულ ბროშურების რაოდენობა - 32 000 ცალი;
- საანგარიშო პერიოდში დაწესებულებებში დარიგდა 55 000 საჩივრის კონვერტი. აქედან 50 000 კონვერტი დაიბეჭდა 2011 წლის ბოლოს, ხოლო 5000 ერთეული 2012 წლის განმავლობაში. შესაბამისად 32 000 ცალი საინფორმაციო სახის ბროშურით და 55 000 ცალი საჩივრის კონვერტით თავისუფლებააღკვეთილთა 100% სრულად იყო უზრუნველყოფილი 2012 წლის განმავლობაში.

2.8.2. პრობაციის სრულყოფილი სისტემის ჩამოყალიბება (პროგრამული კოდი 27 02 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტო

დასახული შუალედური შედეგები:

- სარეაბილიტაციო პროგრამების დანერგვა;
- საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომის, როგორც თავისუფლების აღკვეთის ალტერნატიული სასჯელის, განვითარება და სრულყოფა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

განხორციელდა სხვადასხვა სახის შემდეგი სარეაბილიტაციო პროგრამები:

- ნარკომომხმარებლებისა და მათი თანადგომის ქსელის ფსიქო-სოციალურ სარეაბილიტაციო ტრენინგ პროგრამა;
- ნარკომომხმარებელი პირობით მსჯავრდებულების ფსიქო-სოციალური რეაბილიტაცია;
- ნარკოტიკების მომხმარებელთა და სხვადასხვა დაავადებით ინფიცირებულთა გაჯანსაღების და საზოგადოებაში რეინტეგრაციის პროექტი;
- არასრულწლოვანი პირობით მსჯავრდებულებისთვის ტრენინგი: „მოზარდი პრობაციონერების საზოგადოებასთან ინტეგრაცია“;
- „კანონთან კონფლიქტში მყოფი არასრულწლოვნების რეაბილიტაციისა და საზოგადოებაში ინტეგრაციის“ ერთთვიანი პროგრამა;
- პირობით მსჯავრდებულებმა პიროვნული განვითარებისა და ეფექტური კომუნიკაციის საკითხებზე გაიარეს ორდღიანი ტრენინგი;
- სხვადასხვა პროფესიული გადამზადების პროგრამები.
- კოორდინირებული მუშაობის შედეგად და მონაცემთა ბაზებზე დაყრდნობით, განვითარდა და გაფართოვდა საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომის აღსასრულებელი საქმეების რაოდენობა.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- 20-ზე მეტ სარეაბილიტაციო პროგრამაში ჩართული პირობით მსჯავრდებულების რაოდენობამ შეადგინა 521 ადამიანი (აქ არ შედის დასაქმების და ჯანდაცვის პროგრამები);

- საზოგადოებისათვის სასარგებლო შრომის აღსრულებული საქმეების რაოდენობამ შეადგინა - 1059.

2.8.3. უფასო იურიდიული დახმარება (პროგრამული კოდი 27 02 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - იურიდიული დახმარების სამსახური

დასახული შუალედური შედეგები

- უფასო იურიდიული დახმარება გახდება უფრო მეტად ხელმისაწვდომი და გაუმჯობესდება მომსახურების ხარისხი;
- გაიზრდება საზოგადოების ინფორმირებულობის დონე უფასო იურიდიული დახმარებით სარგებლობის უფლების გამოყენებაზე.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- იურიდიული დახმარების ბიუროებმა საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში ჩაატარეს გასვლითი კონსულტაციები. სულ ჩატარდა 138 გასვლითი კონსულტაცია, ხოლო სულ გაწეულ იქნა 17557 კონსულტაცია, რაც გასული წლის იმავე პერიოდის მაჩვენებელს 13%-ით აღემატება.
- სამსახურის მიერ წარმოებაში მიღებული საქმეების რაოდენობა შეადგენს 7173, რაც გასულ წელთან შედარებით 19%-ით ნაკლებია. კლების ტენდენცია განპირობებულია ქვეყანაში კრიმინოგენული სიტუაციის მკვეთრი გაუმჯობესებით.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- უფასო იურიდიული დახმარების ბენეფიციართა რაოდენობა გაიზარდა 2.4%-ით.

2.10. გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა (პროგრამული კოდი 26 02)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს პროკურატურა
- ✓ სსიპ - დანაშაულის პრევენციისა და ინოვაციური პროგრამების ცენტრი

დასახული საბოლოო შედეგი

- რეფორმირებული პროკურატურა, რომელიც უზრუნველყოფს კანონიერების დაცვას, დანაშაულის დონის შემცირებას და პროკურატურის საქმიანობის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობას.

მიღწეული საბოლოო შედეგი

- პროკურატურა, რომელმაც უნდა უზრუნველყოს კანონიერების დაცვა და გააგრძელოს დანაშაულის დონის შემცირებაზე ზრუნვა.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების კრიტერიუმები

- სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობასა და საქმის მართვის სისტემაში გადამზადებული პროკურორების 100%;

- სისხლის სამართლის საქმის მართვის ელექტრონული სისტემა დაინერგა ქვეყნის მასშტაბით.

2.9. ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია (პროგრამული კოდი 23 03)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საგამომიებო სამსახური

დასახული საბოლოო შედეგი

- საგამომიებო სამსახურის მართვის თანამედროვე პრინციპებზე გადაყვანა;
- საფინანსო და ფისკალურ სფეროში დანაშაულის დონის მინიმუმამდე შემცირება;
- ქვეყანაში ჯანსაღი კონკურენტუნარიანი გარემოს შექმნა.

მიღწეული საბოლოო შედეგი

- საგამომიებო სამსახური ნაწილობრივ გადავიდა მართვის თანამედროვე პრინციპებზე;
- შემცირდა საგამომიებო მოქმედების ვადები და დაზოგილ იქნა გამოძიების პროცესში ადამიანური და ფინანსური რესურსების;
- ქვეყანაში იკლო ეკონომიკურ დანაშაულთა რიცხვმა და ამალდა გამოძიების ხარისხი.

მიღწეული საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები

- გამოვლენილ იქნა 704 სამართალდარღვევათა საერთო რაოდენობა, აქედან 703-ზე დაიწყო წინასწარი გამოძიება, რაც 434-ით ნაკლებია წინა წლის საანგარიშო პერიოდთან შედარებით;
- შემცირებულია იმ პირთა რაოდენობა, რომელთა მიმართ გამოყენებულ იქნა აღკვეთის ღონისძიება. თუ 2011 წელს დაპატიმრება შეეფარდა 765 პირს, ხოლო გირაო-367-ს, 2012 წელს ეს ციფრები შემცირდა და დაპატიმრება შეფარდებული აქვს 213 პირს, ხოლო გირაო - 247-ს.

2.1. საზოგადოებრივი წესრიგისა და სახელმწიფო საზღვრის დაცვა (პროგრამული კოდი 30 01)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ორგანოები და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს – სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება საქართველოს სასაზღვრო პოლიცია

დასახული საბოლოო შედეგები:

- საზოგადოებრივი წესრიგისა და სახელმწიფო საზღვრის უსაფრთხოების დაცვა;
- სამინისტროს ბალანსზე არსებული შენობა-ნაგებობების რეაბილიტაცია და ახალი შენობების მშენებლობა, მათი მიმდებარე ტერიტორიების კეთილმოწყობა და დაცვითი სისტემებით უზრუნველყოფა;

- სამინისტროს ავტოპარკის მუდმივი განახლება;
- სახელმწიფო საზღვრის ხელშეუხებლობის უზრუნველყოფა;
- კონტრაბანდული საქონლის ექსპორტისა და იმპორტის მინიმუმამდე შემცირება;
- ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ნაოსნობის წესების დაცვა;
- საზღვაო სივრცეში სამაშველო ოპერაციების განხორციელების შესაძლებლობის გაუმჯობესება, სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონაში და საზღვაო სივრცეში კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა შემცირება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- სტატისტიკისა და კრიმინალური სოციოლოგიის განყოფილებაში აღირიცხა 438 849 სამართალდარღვევის ფაქტი, შემოწმებულ იქნა მოთხოვნა 99 672 პირზე, გაიცა 13 091 ცნობა ნასამართლეობაზე, ოპერატიულ შემოწმებაზე - 64 018, განხორციელდა 40 000 იურუდიული პირის იდენტიფიცირება, ინფორმაციულ ბაზასთან მიმართებაში ჩატარებულია 24 456-მდე სხვადასხვა ოპერაცია;
- საზღვრის უკანონო გადაკვეთაზე დაკავებულია 36 მოქალაქე; სასაზღვრო რეჟიმის დარღვევაზე დაკავებულია 27 მოქალაქე; დაფიქსირდა საჰაერო სივრცის დარღვევის 11 შემთხვევა;
- სასაზღვრო რეჟიმის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევაზე დაკავებულია – 8 გემი;
- საქართველოს საზღვაო სივრცეში დაფიქსირდა 38 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა. სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ ამოღებულ იქნა 1 100 000.00 ლარი;
- სწავლება გაიარა სასაზღვრო პოლიციის 123 მოსამსახურემ; საქართველოს ფარგლებს გარეთ მომზადება-გადამზადება გაიარა 54 მოსამსახურემ. ვიზიტებში, კონფერენციებსა და სამუშაო შეხვედრებში საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ მონაწილეობა მიიღო სასაზღვრო პოლიციის 177 თანამშრომელმა;
- აშენდა ქალაქ თბილისის მთავარი სამმართველოს ისანი – სამგორის რაიონული სამმართველოს III და V და გლდანის ნაძალადევის რაიონული სამმართველოს II და IX განყოფილებები; ასევე მცხეთის, ფოთის, ზესტაფონის, ხარაგაულის, ონის, ცაგერისა და ვანის რაიონული სამმართველოები.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- შემცირებული სისხლის სამართლებრივი დანაშაულთა რაოდენობა;
- შემცირებული გაუხსნელ დანაშაულთა რაოდენობა;
- სამინისტროს თანამშრომელთა გაუმჯობესებული სოციალური პირობები. (გაუმჯობესდა სადაზღვევო პაკეტი);
- თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისად განახლებული სამინისტროს ინფრასტრუქტურა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა. (აშენებულია ახალი სტანდარტით შენობების საერთო რაოდენობის 78%; რეაბილიტირებულია შენობების საერთო რაოდენობის 16%);
- საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის კონტროლი;
- სახელმწიფო საზღვარზე, სასაზღვრო ზოლში, სასაზღვრო ზონასა და საზღვაო სივრცეში შემცირებული კანონდარღვევები. (წინა წელთან შედარებით 2012 წელს აღინიშნა კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა 3%-ით შემცირება, ხოლო ბიუჯეტის სასარგებლოდ ამოღებულმა თანხამ შეადგინა 53%);

2.2. ეროვნული საგანძურისა და დიპლომატიური წარმომადგენლობების დაცვის უსაფრთხოების დონის ამაღლება (პროგრამული კოდი 30 02)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სსიპ -დაცვის პოლიციის დეპარტამენტი

დასახული საბოლოო შედეგები:

- დიპლომატიური მისიების, ეროვნული საგანძურისა და მნიშვნელოვანი ობიექტების უზრუნველყოფა მაღალი ხარისხის დაცვით.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- განხორციელდა დიპლომატიური მისიების, რეზიდენციების, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი სახელმწიფო ობიექტების, ეროვნული საგანძურისა და მნიშვნელოვანი ობიექტების დაცვა.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ეროვნული საგანძურისა და დიპლომატიური წარმომადგენლობების უსაფრთხოების დაცვის მაღალი დონე.

2.3. სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა (პროგრამული კოდი 30 05)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ საქართველოს შსს მატერიალური რეზერვების დეპარტამენტი

დასახული საბოლოო შედეგები:

- უზრუნველყოფილი იქნება სახელმწიფო მარაგების შექმნა, მათი შევსება და მოვლა-პატრონობა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- სახელმწიფო რეზერვების, მატერიალურ ფასეულობათა უიმედო დებიტორული დავალიანების ბალანსიდან მოხსნა და ჩამოწერა.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ბალანსიდან მოხსნილი და ჩამოწერილი სახელმწიფო რეზერვების, მატერიალური ფასეულობების უიმედო დებიტორული დავალიანებების რაოდენობა.

2.5. თავდაცვის სფეროში სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 29 04)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სახელმწიფო სამხედრო სამეცნიერო-ტექნიკური ცენტრი „დელტა“ და მასში შემავალი სსიპ-ები;

დასახული საბოლოო შედეგები:

- ახალი ტექნოლოგიების დანერგვის გზით ეროვნული სამხედრო წარმოების ზრდა და მეცნიერების განვითარება.

მიღწეული საბოლოო შერდეგები:

- ეროვნული წარმოების გაუმჯობესებული სამხედრო სისტემა; ეფექტურად ფუნქციონირებადი ეროვნული სამხედრო-სამეცნიერო ინსტიტუტები.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ეროვნული წარმოების გაუმჯობესებული სამხედრო სისტემა;

2.4. შეიარაღებული ძალების მზადყოფნის შენარჩუნება და ამაღლება (პროგრამული კოდი 29 01)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს შეიარაღებული ძალების გაერთიანებული შტაბი;

დასახული საბოლოო შედეგები:

- საამხედრო წვრთნების გაუმჯობესებული სისტემა სიმულაციური სისტემების დახმარებით; მობილური და ეფექტიანი ლოჯისტიკური უზრუნველყოფის სისტემის ჩამოყალიბება; მოდერნიზებული და სათანადოდ აღჭურვილი შეიარაღებული ძალები.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობისა და შეიარაღებული ძალების მოსაოდნელი ამოცანების შესრულება; მობილური და სათანადოდ აღჭურვილი შეიარაღებული ძალები.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საქართველოს შეიარაღებული ძალების გაზრდილი თავდაცვითი შესაძლებლობები; მართვისა და კონტროლის გაუმჯობესებული სისტემა; მოდერნიზებული და სათანადოდ აღჭურვილი შეიარაღებული ძალები.

3. პრიორიტეტი – რეგიონალური განვითარება, ინფრასტრუქტურა და ტურიზმი

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
25 01	რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	4,745.2	4,745.2	4,547.1	4,547.1	
25 02	საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები	412,760.0	412,760.0	375,030.4	375,030.4	
25 03	რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია	114,526.0	114,526.0	75,295.5	75,295.5	
25 04	წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია	102,960.0	102,960.0	72,943.3	72,943.3	
25 06	კახეთის განვითარების პროექტი	93,287.7	93,287.7	77,697.6	77,697.6	
36 02	ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია	301,937.6	301,937.6	270,642.2	270,642.2	
24 06	ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა	9,227.4	9,227.4	7,425.3	7,425.3	
24 10	სათხილამურო ინფრასტრუქტურის განვითარება ზემო სვანეთში (Government of the French Republic)	8,604.3	8,604.3	7,979.6	7,979.6	
24 02	ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება	684.4	684.4	684.4	684.4	
24 07	ბაქო-თბილისი-ყარსის სარკინიგზო მაგისტრალის მშენებლობისათვის მარაბდა-ახალქალაქი-კარწახის მონაკვეთზე კერძო საკუთრებაში არსებული მიწების გამოსყიდვა-კომპენსაცია	800.0	800.0	782.5	782.5	
24 09	საფრანგეთის სასაქონლო დახმარება (საფრანგეთი)	48,300.0	48,300.0	46,083.5	46,083.5	
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		1,097,832.6	1,097,832.6	939,111.4	939,111.4	0.0

3.2. საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 25 02)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

დასახული საბოლოო შედეგი:

- ქვეყნის საავტომობილო გზების გამტარუნარიანობის გაზრდა და საქართველოს საგზაო ქსელის ჩართვა საერთაშორისო საგზაო კომუნიკაციების სისტემაში;
- საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის მოდერნიზირებული და რეაბილიტირებული საგზაო ინფრასტრუქტურა;
- მგზავრთა შეუფერხებელი, კომფორტული და უსაფრთხო გადაადგილება; რაიონულ ცენტრებთან, ასევე ისტორიულ ძეგლებთან და ტურისტულ ადგილებთან გამარტივებული დაკავშირება;
- საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანილი და მომხმარებლისთვის კომფორტული საავტომობილო გზები.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- პროგრამის ფარგლებში განხორციელებული ღონისძიებების შედეგები შეესაბამება დასახულ მიზნებს.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი საავტომობილო გზების მახასიათებლებთან მიახლოება;
- სატრანსპორტო გადაზიდვების საერთაშორისო კორიდორებში საქართველოს საგზაო ინფრასტრუქტურის კონკურენტუნარიანობის ამაღლება;
- გადაადგილების დროისა და სატრანსპორტო ხარჯების ეტაპობრივი შემცირება;
- ავტომაგისტრალზე საგზაო შემთხვევების შემცირება.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- პროგრამის ფარგლებში განხორციელებული ღონისძიებების შედეგები შეესაბამება დასახულ მიზნებს.

3.2.2. გზების მშენებლობა და მოვლა-შენახვა (პროგრამული კოდი 25 02 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

დასახული შუალედური შედეგი

- საავტომობილო გზებზე სატრანსპორტო გადაზიდვების, მგზავრთა შეუფერხებელი და უსაფრთხო გადაადგილების უზრუნველყოფა. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად აშენებული, მოდერნიზირებული და რეაბილიტირებული იქნება საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზები, ასევე შეკეთდა და აღდგა ხიდები,

რითაც მნიშვნელოვლად მოწესრიგდა რაიონულ ცენტრებთან, ასევე ისტორიულ ძეგლებთან და ტურისტულ ადგილებთან მისასვლელი გზები.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- ჩატარებული სამუშაოების შედეგად განხორციელდა საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზების რეაბილიტაცია. რაიონულ და საკურორტო ცენტრებთან, ისტორიულ და კულტურულ ძეგლებთან ასევე, მოსაზღვრე ქვეყნებთან მისასვლელი საავტომობილო გზების პერიოდული შეკეთება და რეაბილიტაცია, რეკონსტრუქცია-მოდერნიზაცია და განვითარება, ჩატარდა სტიქიური მოვლენების სალიკვიდაციო და პრევენციის მიზნით განსახორციელებელი, ასევე მდინარეთა ნაპირსამაგრი სამუშაოები.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები

- პერიოდული შეკეთება და რეაბილიტაცია ჩაუტარდა 120 კმ-დე საავტომობილო გზას;
- 6000 კმ-მდე საავტომობილო გზას ჩაუტარდა მიმდინარე შეკეთება და შენახვა ზამთრის პერიოდში;
- სტიქიური მოვლენების სალიკვიდაციო და პრევენციის მიზნით ჩასატარებელი სამუშაოებით უზრუნველყოფილი იქნა გზებისა და ხელოვნური ნაგებობების ცალკეული დაზიანებული მონაკვეთების დროული აღდგენა (რითაც შეჩერებული იქნა მათი სრული დაზიანება და გზებზე მოძრაობის მოსალოდნელი შეფერხება);
- მდინარეთა კალაპოტებში ნაპირსამაგრი ღონისძიებების გატარების შედეგად ლიკვიდირებული იქნა სანაპირო ზონებში არსებული ავარიული სიტუაცია, რითაც უზრუნველყოფილი იქნა: სანაპირო ზონების მდგრადობა, მოსახლეობისათვის უსაფრთხო საცხოვრებელი გარემო, ადგილობრივი ინფრასტრუქტურის (მათ შორის გზების, ხიდების), ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობისა (ალავერდის სამინასტრო კომპლექსი) და საქართველო-აზერბაიჯანის საზღვრის (ლაგოდების მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, სასაზღვრო საგუშაგოსთან) დაცვა. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად თავიდან იქნა აცილებული მოსალოდნელი სტიქიის შედეგად წარმოშობილი მატერიალური ზარალი.
- გადაადგილების დროისა და სატრანსპორტო ხარჯების ეტაპობრივი შემცირება.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ შუალედურ შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე

- პროგრამის ფარგლებში განხორციელებული ღონისძიებების შედეგები შეესაბამება დასახულ მიზნებს.

3.2.3 ჩქაროსნული ავტომანქანების მშენებლობა (პროგრამული კოდი 25 02 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი

დასახული შუალედური შედეგი

- ევროპა-კავკასია-აზიის სატრანსპორტო დერეფნის შემადგენელი ნაწილის ფოთი-თბილისი-წითელი ხიდის საავტომობილო გზის (E-60 ავტომანქანების) რეკონსტრუქცია-მოდერნიზაცია და განვითარება;
- საავტომობილო გზებზე სატრანსპორტო გადაზიდვების, მგზავრთა შეუფერხებელი და უსაფრთხო გადაადგილების უზრუნველყოფა;

- საავტომობილო გზებზე ავტოტრანსპორტის გაზრდილი ნაკადის გამტარუნარიანობის და საერთაშორისო გადაზიდვები კომპანიების ინტერესების გათვალისწინებით საავტომობილო გზების მახასიათებლების საერთაშორისო მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანა;
- გაიზრდება სატრანსპორტო გადაზიდვების საერთაშორისო კორიდორებში საქართველოს საგზაო ინფრასტრუქტურის კონკურენტუნარიანობა;
- უზრუნველყოფილი იქნება ავტოტრანსპორტის გაზრდილი ნაკადების გამტარუნარიანობა და უსაფრთხო მოძრაობა.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- ევროპა-კავკასია-აზიის სატრანსპორტო დერეფნის შემადგენელი ნაწილის ფოთი-თბილისი-წითელი ხიდის საავტომობილო გზის (E-60 ავტომაგისტრალი) რეკონსტრუქცია-მშენებლობა ზრდის სატრანსპორტო გადაზიდვების საერთაშორისო კოლიდორებში საქართველოს საგზაო ინფრასტრუქტურის კონკურენტუნარიანობას, უზრუნველყოფს ავტოტრანსპორტის გაზრდილი ნაკადების გამტარუნარიანობას და უსაფრთხო მოძრაობას.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები

- რეაბილიტირებული რიკოთის საუღელტეხილო 1 750 მეტრი საავტომობილო გვირაბი;
- მოეწყო ევროპა-კავკასია-აზიის სატრანსპორტო დერეფნის შემადგენელი ნაწილის, ფოთი-თბილისი-წითელი ხიდის (E-60 ავტომაგისტრალი) ჩქაროსნული ავტომაგისტრალზე აშენდა ოთხ ზოლიანი 1 450 კმ საავტომობილო გზა, მათ შორის ორი პარალელური ხიდი-ესტაკადა 887 მეტრის სიგრძით.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ შუალედურ შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე

- პროგრამის ფარგლებში განხორციელებული ღონისძიებების შედეგები შეესაბამება დასახულ მიზნებს.

3.3 რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 25 03)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი

დასახული საბოლოო შედეგები:

- პროექტის მიზანია საქართველოს რეგიონებში ინფრასტრუქტურული ობიექტების მოწესრიგება, მუნიციპალური მომსახურების გაუმჯობესება და ტურისტული პოტენციალის გაზრდა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- პროექტების ნაწილი დასრულდა 2012 წელს, ნაწილზე მიმდინარეობდა მიღება-ჩაბარების სამუშაოები, ნაწილი პროექტების გაგრძელება 2013 წელს.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- მუნიციპალიტეტებში რეაბილიტირებული ინფრასტრუქტურული ობიექტები;
- მუნიციპალიტეტებში მოზიდული ინვესტიციების მოცულობა;

- ახალი სამუშაო ადგილების რაოდენობა.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- 2012 წელს დაგეგმილი სამუშაოების ძირითადი ნაწილი შესრულებულია. პროგრამის ნაწილობრივი შეუსრულებლობა განაპირობა სამუშაოთა მიმდინარეობის პროცესში არსებულმა შეფერხებებმა და პროექტების ნაწილის გადადებამ მომდევნო წლისათვის.

3.4. წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა - რეაბილიტაცია (25 04)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი
- ✓ შპს „საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“
- ✓ საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს აპარატი

დასახული საბოლოო შედეგები:

- საქართველოს 30 ქალაქში წყალმომარაგების და წყალარინების სისტემების გაუმჯობესება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- ქ. ბორჯომის ნედლი წყლის გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობა;
- ქ. ოზურგეთის წყალსადენი სისტემის რეაბილიტაცია (სიგრძე- 5.7კმ.);
- ქ. ვანის წყალსადენი სისტემის რეაბილიტაცია (სიგრძე- 4.4 კმ.);
- ქ. ზესტაფონის წყალსადენი სისტემის რეაბილიტაცია (სიგრძე- 5.8 კმ.);
- ქ. ტყიბულის წყალსადენი სისტემის რეაბილიტაცია (სიგრძე- 3.3 კმ.);
- ქ. წყალტუბოს წყალსადენი სისტემის რეაბილიტაცია (სიგრძე- 19.5 კმ.);
- ახმეტის მუნიციპალიტეტის სოფლებს ზემო ომალოს და ომალოს ბოსლების წყალმომარაგებისა და წყალარინების სისტემების რეაბილიტაცია (სიგრძე- 7.7კმ.);
- ქ. ლაგოდეხის წყალსადენის სათავე ნაგებობის რეკონსტრუქცია, სათავე ნაგებობა მდ. შრომის ხევზე და მდ. ლაგოდეხის ხევზე (სიგრძე- 1.9კმ.);
- ქ. ლენტეხის წყალსადენის სისტემის რეაბილიტაცია (II ეტაპი) (სიგრძე- 1.6კმ.);
- ქ. ცაგერის სათავე ნაგებობის „ცივწყაროს“ წყალსადენის სისტემის რეაბილიტაცია (სიგრძე- 5კმ.);
- ქ. მარტვილის წყალსადენის სისტემის რეაბილიტაცია (სიგრძე- 14.8კმ.);
- ქ. გარდაბნის მუნიციპალიტეტის სოფელ სართიჭალას წყალსადენის სისტემის რეაბილიტაცია (სიგრძე- 49.5კმ.);
- ქ. ხაშურის მუნიციპალიტეტის დაბა სურამის წყალსადენის რეაბილიტაცია (სიგრძე- 33.7კმ.);
- ქ. თელავის წყალსადენის და კანალიზაციის სისტემების რეაბილიტაცია (IV ეტაპი) (სიგრძე- 11.6კმ. კანალიზაციის მილის სიგრძე - 1.2კმ.);
- ქ. მარნეულის წყლის და წყალარინების სისტემების ნაწილობრივი რეაბილიტაცია (სიგრძე- 11.5კმ);
- ქ. თეთრიწყაროს წყლის და წყალარინების სისტემების ნაწილობრივი რეაბილიტაცია (სიგრძე- 28.6კმ.);

- ქ. გურჯაანის წყლის და წყალარინების სისტემების ნაწილობრივი რეაბილიტაცია (სიგრძე- 26.3კმ.);
- ქ. ფოთის წყალსადენის ნოსირი-ნაზადის უბნის რეაბილიტაცია (სიგრძე- 27.0კმ).
- ქ. წალენჯიხის წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაცია (სიგრძე- 19.9კმ).
- ქ. ჭიათურის წყალმომარაგების სისტემის გაუმჯობესება (სიგრძე- 13.5კმ).
- ხანდოს წყაროებიდან წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაცია ქალაქ ასპინძაში, სოფელ ნიჯგორსა და აწყვიტაში (სიგრძე- 21.9კმ).
- ქ. ლანჩხუთის წყალსადენის სისტემის რეაბილიტაცია (სიგრძე- 3.8კმ.);
- ქ. ურეკის წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაცია (სიგრძე- 8.4 კმ.);
- ქ. ჩოხატაურის წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაცია (ფაზა 3) (სიგრძე- 23.0 კმ.);
- ქ. ბაღდათის წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაცია (სიგრძე- 3.7კმ).
- ქ. კასპის ტერიტორიაზე წყალსადენი სისტემის რეაბილიტაცია (სიგრძე- 33.6კმ).
- ქ. ქარელის ტერიტორიაზე წყალსადენი სისტემის რეაბილიტაცია (I ეტაპი) (სიგრძე- 11.3კმ).
- ქ. ქუთაისში ბუხაიძის მიკრორაიონისა და „პლაშადკის“ დასახლების წყალსადენის ქსელის რეაბილიტაცია (სიგრძე- 25.7კმ.);
- ქ. სიღნაღის წყლის და წყალარინების სისტემების ნაწილობრივი რეაბილიტაცია (სიგრძე- 3.2კმ);
- ქ. ყვარლის წყლის და წყალარინების სისტემების ნაწილობრივი რეაბილიტაცია (სიგრძე- 4.6კმ. კანალიზაციის მილის სიგრძე - 2.7 კმ.);
- ქ. გორის წყლის და წყალარინების სისტემების ნაწილობრივი რეაბილიტაცია (სიგრძე- 20.8კმ.);

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საზოგადოებრივი ინფრასტრუქტურის განვითარება, გამართული წყალმომარაგებისა და წყალარინების ინფრასტრუქტურა.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- ამ ეტაპზე ინფრასტრუქტურული ქვეპროექტები სხვადასხვა ეტაპზეა, 18 ქალაქში სარეაბილიტაციო სამუშაოები მიმდინარეობდა, ხოლო 12 ქალაქში - დასრულებულია.

3.5 კახეთის განვითარების პროექტი (პროგრამული კოდი 25 06)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი

დასახული საბოლოო შედეგები:

- გაუმჯობესებული ინფრასტრუქტურა, ტურიზმი და საცხოვრებელი პირობები.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- კახეთის რეგიონის ტურიზმთან და კულტურული მემკვიდრეობის ცენტრებთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურული მომსახურების და ინსტიტუციონალური შესაძლებლობების გაუმჯობესება.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ურბანული აღდგენა, ტურისტული მარშრუტების განვითარება, საზოგადოებრივი ინფრასტრუქტურის განვითარება, კერძო სექტორისათვის პირობების შექმნა ტურიზმსა და აგრო-მრეწველობის სფეროში ინვესტიციების განსახორციელებლად. (287 შენობა, 9 980 მ განათება, 13 404 მ გზა, 15-ხიდი, 6 714 მ კანალიზაციის მილი, 21 790 წყალსადენის მილი).

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- ამ ეტაპზე ინფრასტრუქტურული ქვეპროექტები სხვადასხვა ეტაპზეა (დასრულდა - 4, მიმდინარეა - 15).

3.6 ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურის მშენებლობა-რეაბილიტაცია (პროგრამული კოდი 36 02)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
- ✓ შპს ენგურჰესი
- ✓ სს ელექტროსისტემა
- ✓ შპს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია

3.6.1 ენგურის ჰიდროელექტროსადგურის რეაბილიტაციის პროექტი (EBRD) (პროგრამული კოდი 36 02 01)

დასახული საბოლოო შედეგები:

- N1 და N5 აგრეგატების ნომინალურ პარამეტრებზე მუშაობა (260-260 მგვტ), რითაც მიღწეული იქნება სადგურის საპროექტო პარამეტრებზე მუშაობის შესაძლებლობა (1300 მგვტ სიმძლავრე).

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- N1 ჰიდროაგრეგატზე დასრულებულია ყველა სამონტაჟო სამუშაოები და აგრეგატი ჩართულია ქსელში-260 სიმძლავრე.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სადგურის საპროექტო პარამეტრებზე გასვლა.
- ენერგოსისტემის მდგრადი ფუნქციონირება.
- საექსპორტო პოტენციალის მაჩვენებლის გაზრდის შესაძლებლობა.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- პროექტი არის სამ ნაწილიანი და დასრულდება 2013 წელს. სამუშაოების მიმდინარეობა შესაბამისობაშია გეგმა-გრაფიკთან. შესრულებულია სამუშაოების საერთო მოცულობის 84%.

3.6.2. ვარდნილისა და ენგურის ჰიდროელექტროსადგურების რეაბილიტაციის პროექტი (EIB, EC) (პროგრამული კოდი 36 02 02)

დასახული საბოლოო შედეგები:

- ვარდნილჰესი 1-ის საპროექტო პარამეტრების უზრუნველყოფა. ენგურჰესის ნორმალური ფუნქციონირებისათვის საჭირო წყლის გატარების უზრუნველყოფა. ვარდნილჰესი 1-ის რეაბილიტაციის შემდეგ გაუმჯობესდება ჰესის მუშაობის საიმედოობა, არხის საპროექტო სიმძლავრის (არხის გამტარიანობა) უზრუნველყოფა, გაიზრდება ელექტროენერჯის წარმოება, უზრუნველყოფილი იქნება ენგურჰესის ნორმალური ფუნქციონირება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- 2012 წელს პროექტით შესრულებული იქნა წყალსატარი გზების რეაბილიტაცია, ზედაპირული წყალსაშვის ფარებისა და ამწე მექანიზმების რეაბილიტაცია, კაშხლის ნაგავდამჭერი გისოსების რეაბილიტაცია, წყალმიმღების მუშა ფარების ამწე მექანიზმების რეაბილიტაცია. ჯოჯგინა ამწეების (ორი) აღდგენა, სადაწნეო მილსადენებზე კომპენსატორების აღდგენა, მილსადენების ანტიკოროზიული სამუშაოები და სხვა.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ენგურჰესისა და ვარდნილჰესის გამართული ფუნქციონირება.
- არხის საპროექტო გამტარუნარიანობის ამაღლება.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- პროექტი არის ოთხწლიანი და დასრულება გათვალისწინებულია 2014 წლისათვის. სამუშაოების შესრულება მიმდინარეობს გეგმა-გრაფიკის შესაბამისად.

3.6.3 სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება (პროგრამული კოდი 36 02 03)

3.6.3.1 შავი ზღვის ელექტროგადამცემი ქსელის პროექტი (KFW, EIB, EBRD) (პროგრამული კოდი 36 02 03 01)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სს ელექტროსისტემა

დასახული საბოლოო შედეგები:

- ჭარბი ელექტროენერჯის ექსპორტი მეზობელ ქვეყნებში, ენერგოსისტემის მდგრადობის გაზრდა, დამატებითი შემოსავლები სახელმწიფო ბიუჯეტში, ელექტროენერჯის საექსპორტო პოტენციალის 350 მგვტ სიმძლავრით გაზრდა. ახალი 500/200 კვ „ჯვრის“ ქვესადგურისა და 220კვ ეგხ „ხორგას“ მშენებლობით გაიზრდება სისტემის მდგრადობა, თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის საიმედო ელექტრო მომარაგების უზრუნველყოფა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- 500 კვ ძაბვის ეგხ „ხესტაფონი-ახალციხე“-ს (ზეკარი) მშენებლობა-რეაბილიტაცია დასრულდა 2012 წლის ბოლოს.

- 500 კვ ძაბვის ეგზ „გარდაბანი-ახალციხე“-ს (ვარძია) მშენებლობა - რეაბილიტაცია დასრულდა 2012 წლის ბოლოს;
- 2012 წელს შესრულებული იქნა საერთო მოცულობის 80%.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ელექტროენერჯის საექსპორტო პოტენციალის 700 მგვტ-ს სიმძლავრით გაზრდა.
- საქართველოში 500 კვ ქსელში გამორთვების შემცირება, სისტემის მდგრადობის გაზრდა.
- თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის საიმედო ელექტრომომარაგების უზრუნველყოფა.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- სამუშაოების დასრულება დაგეგმილია 2014 წ. სამუშაოების საერთო მოცულობის 80% შესრულებულია.

3.6.4 ენერჯეტიკის ინფრასტრუქტურის განვითარება (USAID) (პროგრამული კოდი 36 02 04)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ შპს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია

დასახული საბოლოო შედეგები:

- გაზსადენის მშენებლობით დასავლეთ საქართველოს ექნება გაზმომარაგების ალტერნატიული სისტემა; შესაძლებელი გახდება შავი ზღვის სარეკრეაციო და თავისუფალი ინდუსტრიული ზონებისათვის, აჭარის, სამეგრელოსა და სამცხე-ჯავახეთის რეგიონებისათვის მაღალი წნევით გაზის მიწოდება. ამალდება ქვეყნის ენერჯეტიკული უსაფრთხოების დონე, გადაიჭრება სოციალური და ეკოლოგიური პრობლემები.
- სენაკი-ქუთაისი და ვალე-ვანის 155 კმ სიგრძის 700 მმ დიამეტრის და 90 ატმოსფერულ წნევაზე მომუშავე გაზსადენის მშენებლობა;
- 18 კმ სიგრძის და 55 ატმოსფერულ წნევაზე მომუშავე ტაბაწყური - ბაკურიანის შემკვრავი გაზსადენის მშენებლობა;
- ეობულეთის განშტოების 4 კმ სიგრძის მონაკვეთის მშენებლობა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- 2012 წლის ბოლოსათვის შესრულებულია საერთო მოცულობის დაახლოებით 70%.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ქვეყნის ბუნებრივი აირით სრულად და საიმედოდ მომარაგების შესაძლებლობა.
- ბუნებრივი აირის სატრანზიტო-სატრანსპორტო პოტენციალი.
- ბუნებრივი აირის დანაკარგების შემცირება.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- პროექტი არის ორ წლიანი და დასრულდება 2013 წელს. სამუშაოები მიმდინარეობს გეგმა-გრაფიკის შესაბამისად. სულ შესრულებულია საერთო მოცულობის 70%.

3.7. ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 24 06)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია

დასახული საბოლოო შედეგები:

- საქართველოში ტურისტული ინდუსტრიის განვითარება და ტურისტების მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება;
- შიდა და საერთაშორისო ბაზრებზე საქართველოს ტურისტული პოტენციალით დაინტერესება, ცნობადობის ამაღლება და შესაბამისად, ტურისტების რაოდენობის მატება;
- ტურიზმის სფეროში დასაქმებულთა რაოდენობის გაზრდა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- საერთაშორისო ბაზარზე გაიზარდა საქართველოს ტურისტული პოტენციალით დაინტერესება, ამაღლდა ცნობადობა და გაიზარდა ტურისტების რაოდენობა;
- შეიქმნა ახალი ტურისტული პროდუქტები და მიმდინარეობდა დაინტერესებულ პირთა ინფორმირება;
- ისრაელში გაიზარდა საქართველოს ტურისტული პოტენციალით დაინტერესება, ამაღლდა ცნობადობა და შესაბამისად გაიზარდა ტურისტების რაოდენობა.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ქართველ და უცხოელ ტურისტთა რაოდენობა - 2012 წელს საქართველოში შემოსული ვიზიტორების რაოდენობამ შეადგინა 4 389.3 ათასი კაცი (წინა წლის შესაბამის მონაცემთან შედარებით გაიზარდა 55,5%-ით);
- საერთაშორისო ტურისტულ ბაზარზე საქართველოს ცნობადობა - საერთაშორისო ტურისტულ ბაზარზე საქართველოს ცნობადობის ამაღლების მიზნით ჩატარდა 26 საერთაშორისო გამოფენა, 28 პრეს და გაცნობითი ტური.

3.8 პროგრამის დასახელება და პროგრამული კოდი: სათხილამურო ინფრასტრუქტურის განვითარება ზემო სვანეთში (Government of the French Republic) (პროგრამული კოდი 24 10)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

დასახული საბოლოო შედეგები:

- სათხილამურო ტურიზმის განვითარება;
- შიდა და საერთაშორისო ბაზრებზე ქვეყნის ტურისტული პოტენციალის გაზრდა;
- ტურისტული ნაკადების გაზრდა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- ზემო სვანეთში ტურიზმის განვითარებისა და მესტიის სათხილამურო კურორტად ჩამოყალიბების მიზნით მიმდინარეობდა სათხილამურო ინფრასტრუქტურის მოწყობა.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ქართველი და უცხოელი ტურისტების რაოდენობა;
- ტურიზმის სფეროში დასაქმებულთა რაოდენობა.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- საქართველოს მთავრობასა და კომპანია „Pomagalski“-ს შორის 2011 წლის 21 ოქტომბერს გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად პროექტის დასრულება განსაზღვრულია 2014 წლის დეკემბერში. ამასთან, საქართველოს მთავრობის 2012 წლის 31 დეკემბრის N2108 განკარგულებით, აღნიშნული ხელშეკრულების შესაბამისად საქართველოს მთავრობის სახელით განსახორციელებელი უფლება-მოვალეობების უზრუნველყოფა დაევალა საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს.

3.9. ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება (პროგრამული კოდი 24 02)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტო

დასახული საბოლოო შედეგები:

- მომეტებული ტექნიკური საფრთხის შემცველ ობიექტებზე უსაფრთხოების ხარისხის ამაღლება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- განხორციელდა სსდ „ტექნიკური და სამშენებლო ინსპექციის“ ლიკვიდაცია და სსიპ „ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტო“ ჩამოყალიბება;
- „პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის შესახებ კოდექსით“ განსაზღვრული პრინციპების იმპლემენტაციის მიზნით მიღებული იქნა შესაბამისი ნორმატიული აქტები.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- აკრედიტებული დამოუკიდებელი ინსპექტირების ორგანოების რაოდენობა - დამოუკიდებელი ინსპექტირების ორგანოების აკრედიტაციისათვის მიმდინარეობს მუშაობა მომეტებული ტექნიკური საფრთხის შემცველი ობიექტების ინსპექტირების წესებზე, რომელიც დამტკიცდება მთავრობის დადგენილებით ტექნიკური რეგლამენტის სახით;
- მომეტებული ტექნიკური საფრთხის შემცველ ობიექტებზე ავარიული/უბედური შემთხვევების შემცირებული საშუალო სტატისტიკური მაჩვენებელი - 2011 წელს დაფიქსირებული იყო 6 ავარიული/უბედური შემთხვევა, ხოლო 2012 წელს დაფიქსირდა მხოლოდ 1 უბედური შემთხვევა.

4. პრიორიტეტი – განათლება, მეცნიერება და პროფესიული მომზადება

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
32 01	განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	18,833.5	14,629.5	18,571.3	14,367.3	4,204.0
32 02	ზოგადი განათლება	374,615.3	372,518.5	374,180.4	372,083.6	2,096.8
32 03	პროფესიული განათლება	20,000.2	18,489.3	19,867.6	18,356.7	1,510.9
32 04	უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო კვლევების პროგრამა	118,493.2	115,626.0	115,204.7	112,337.5	2,867.2
32 05	საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება	112,639.5	112,268.5	110,003.3	109,632.3	371.0
33 03	სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა	17,344.1	11,449.3	17,306.2	11,411.4	5,894.8
29 02	სამხედრო განათლების განვითარება	13,864.5	13,716.1	12,982.7	12,834.3	148.4
30 03	სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება-გადამზადება და სასწავლო პროცესის ხელშეწყობა	5,991.6	5,461.4	5,958.9	5,428.7	530.2
27 03	პენიტენციური სისტემისათვის კვალიფიციური კადრების მომზადება	1,111.0	1,111.0	1,049.3	1,049.3	
26 04	იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება	11,493.2	5,578.2	11,493.5	5,578.5	5,915.0
28 02	მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში	218.4	218.4	199.1	199.1	
23 05	საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება	1,286.3	700.0	1,273.4	687.1	586.3

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
09 02	მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება	966.7	914.4	845.3	793.0	52.3
01 03	საბიბლიოთეკო საქმიანობა	5,523.7	5,523.7	5,500.1	5,500.1	
01 04	ჰერალდიკური საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	635.0	635.0	616.1	616.1	
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		703,016.2	678,839.3	695,051.9	670,875.0	24,176.9

4.1. განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა (32 01)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო;
- ✓ საგანმანათლებლო რესურსცენტრები;
- ✓ სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა განათლებისა და მეცნიერების სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება, საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატისა და განათლების რესურსცენტრების მიერ აღნიშნულ სფეროში არსებული ყოველი რგოლის საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;
- საქართველოს ყველა მოქალაქეს ჰქონდა განათლების მიღების თანაბარი შესაძლებლობა;
- მიმდინარეობდა მუშაობა ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების სრულყოფის უზრუნველყოფის კუთხით, აგრეთვე მეცნიერების განვითარებისა და სახელმწიფო ენობრივი პოლიტიკის განხორციელების კუთხით;
- სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი საანგარიშო პერიოდში ზრუნავდა საქართველოს საგანმანათლებლო დაწესებულებების პროგრამების ჰარმონიზაციაზე საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცესთან;
- მიმდინარეობდა მუშაობა საზოგადოების თითოეულ წევრთან და საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან ერთად განათლების ხარისხის ამაღლებისა და მისი მუდმივი გაუმჯობესების აგრეთვე ქართული საგანმანათლებლო სივრცის მიმართ ადგილობრივი და საერთაშორისო საზოგადოების ნდობის ამაღლების კუთხით;

- სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი განახორციელებდა საგანმანათლებლო დაწესებულებების ავტორიზაციისა და საგანმანათლებლო პროგრამების, მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების საგანმანათლებლო პროგრამების აკრედიტაციას.

4.2. ზოგადი განათლება (32 02)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი;
- ✓ სსიპ - მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრი;
- ✓ სსიპ - საგანმანათლებლო დაწესებულებების მანდატურის სამსახური;
- ✓ სსიპ - გამოცდების ეროვნული ცენტრი;
- ✓ სსიპ - შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი;
- ✓ სსიპ - პროფესიული/საზოგადოებრივი კოლეჯები.

დასახული საბოლოო შედეგები

- ყველა მოქალაქისათვის ხარისხიანი ზოგადი განათლების მიღების შესაძლებლობის უზრუნველყოფა;
- ზოგადი განათლების შესაბამისი საფეხურის კურსდამთავრებულთა განათლების დონის ამაღლება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები

- ყველა საჯარო და კერძო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა უზრუნველყოფილი იყო შესაბამისი დაფინანსებით და მოსწავლეებმა მიიღეს ხარისხიანი ზოგადი განათლება;
- მასწავლებლებმა გაიარეს მომზადება მასწავლებლის სახლებში კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, აგრეთვე ჩატარდა მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდა;
- კვალიფიცირებული პედაგოგები გაიგზავნენ ქვემო ქართლისა და სამცხე-ჯავახეთის რეგიონების არაქართულენოვან საჯარო სკოლებში ქართული ენის შესწავლის დონის ამაღლების მიზნით;
- გრძელდებოდა ინგლისურენოვანი პედაგოგების ახალი ნაკადის ჩამოსვლა საქართველოში ინგლისური ენის სწავლების გაძლიერების მიზნით, აგრეთვე „ინგლისური ენის სწავლების გაძლიერების“ პროგრამის ფარგლებში ფუნქციონირებდა საზაფხულო ბანაკი დაბა წყნეთში და შერჩეული საუკეთესო მოსწავლეები გაემგზავნენ გაერთიანებულ სამეფოში ინგლისური ენის შემსწავლელ საზაფხულო სკოლებში მონაწილეობის მისაღებად;
- მიმდინარეობდა საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთა/სტუდენტთა ჯანმრთელობის და სიცოცხლისათვის უსაფრთხო გარემოს შექმნაზე ზრუნვა;
- თითოეულ ბავშვსა და ახალგაზრდას მიეცა შესაძლებლობა საკუთარი საგანმანათლებლო, შემოქმედებითი, საზოგადოებრივი ინიციატივების გამოვლენის;
- მიმდინარეობდა მუშაობა ინკლუზიური სწავლების გაფართოებაზე საჯარო სკოლებში;

- სასჯელადსრულების დაწესებულებებში მყოფი მსჯავრდებულებისათვის ხელმისაწვდომი იყო ზოგადი და პროფესიული განათლების მიღება, ამასთან მათ ჰქონდათ შესაძლებლობა მიეღოთ მონაწილეობა სკოლის დამამთავრებელ და ერთიან ეროვნულ გამოცდებში;
- სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახების, მრავალშვილიანი ოჯახებისა და 2008 წლის აგვისტოს ომში დაღუპული მოემრების მოსწავლე შვილებს დაურიგდათ სასკოლო სახელმძღვანელოები;
- მიიღეს ფინანსური დახმარება კონფლიქტის ზონებში მცხოვრებმა პედაგოგებმა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკურმა პერსონალმა;
- მოსწავლე ახალგაზრდობაში სამოქალაქო აქტიურობის განვითარების მიზნით ჩატარდა სხვადასხვა სათემო აქტივობები და რეგულარული კლუბური სამუშაოები.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები

- ზოგადსაგანმანათლებლო პროცესში მოსწავლეთა 96% ჩართულია შესაბამისი ასაკის ბავშვების მთლიან რაოდენობასთან.
- ზოგადი განათლების შესაბამისი საფეხურის კურსდამთავრებულია - 45 000 მოსწავლე;
- თითოეულ ასაკობრივ ჯგუფში მოსწავლეთა არანაკლებ 85% შეესაბამება ზოგადი განათლების დონის საგანმანათლებლო სტანდარტს.

4.2.1. ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაფინანსება (32 02 01)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი

დასახული შუალედური შედეგები

- ყველა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა უზრუნველყოფილი იქნება შესაბამისი დაფინანსებით და მოსწავლეები შეძლებენ მიიღონ ხარისხიანი ზოგადი განათლება.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- ყველა საჯარო და კერძო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლა უზრუნველყოფილი იყო შესაბამისი დაფინანსებით და მოსწავლეებს შესაძლებლობა ჰქონდათ მიეღოთ ხარისხიანი განათლება.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საჯარო სკოლების 100% ფლობს მოსწავლეთათვის ხარისხიანი ზოგადი განათლების მისაწოდებლად საჭირო ფინანსურ რესურსს.

4.2.2 . მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა (32 02 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი;
- ✓ სსიპ - მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრი.

დასახული შუალედური შედეგები:

- გაიზრდება სერტიფიცირებული მასწავლებლების რაოდენობა;
- გაუმჯობესდება ეთნიკური უმცირესობების ქართული ენის ცოდნის დონე, რაც მისცემს მათ შესაძლებლობას, ჩაერთონ როგორც საქართველოს საგანმანათლებლო, ისე სამუშაო სექტორში;
- ქართულის, როგორც უცხო ენის სტანდარტული აღწერილობის საფუძველზე შექმნილ სახელმძღვანელოებში ჩამოყალიბებული სწავლების მეთოდები ხელს შეუწყობს სახელმძღვანელოების შემდგენლებს, ასევე ქართულის, როგორც უცხო ენის მასწავლებლების მომზადებას;
- გაუმჯობესდება ქართველი მოსწავლეების ინგლისური ენის ცოდნის დონე.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- სკოლაში სწავლისა და სწავლების ხარისხის გაუმჯობესების ხელშეწყობის მიზნით, მასწავლებლის პროფესიული ცოდნისა და საქმიანობის მაღალი სტანდარტის დამკვიდრების, მასწავლებლის პროფესიის სტატუსის ამაღლების გზით, საანგარიშო პერიოდში მოხდა მათთვის სიახლეების მიწოდება და მათი ცოდნის საერთაშორისო სტანდარტებისადმი და მოთხოვნებისადმი გათანაბრების მიზნით მათი მომზადება და გადამზადება (ტრენინგებში, სემინარებში, მასტერ კლასებში, სამუშაო შეხვედრების მოწყობა) საქართველოში ფუნქციონირებადი მასწავლებლის სახლების დახმარებით, ცნობიარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით მასწავლებელთა ნაწილი იმყოფებოდა უცხოეთში სტაჟირებაზე;
- მასწავლებლის სახლების დახმარებით პედაგოგები მოემზადდნენ სასერტიფიკაციო გამოცდებისათვის;
- ჩატარდა მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო გამოცდა და გაიზარდა სერტიფიცირებული მასწავლებლების რაოდენობა;
- ჩატარდა დირექტორების შესარჩევი კონკურსი;
- გამოვლინდნენ ინტეგრირებული და საბუნებისმეტყველო საგნის ექსპერიმენტული ნაწილის გამოცდის შედეგების საფუძველზე საუკეთესო სერტიფიცირებული პედაგოგები, რომელთა დანამატის ოდენობა თვეში განისაზღვრა 75 ლარით. საბაზო კომპიუტერული უნარებისა და ინგლისური ენის ცოდნის დონის შემოწმების ჩემდგომ გამოვლინდნენ საუკეთესო პედაგოგები, რომელთა შრომის ანაზღაურება თვეში განისაზღვრა 1 000 ლარით;
- შეიქმნა სერტიფიცირებულ მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების სქემა და მასში ჩაერთვეს სერტიფიცირებული პედაგოგები;
- ქართული ენის გაძლიერებული სწავლების პროცესის ხელშეწყობის მიზნით ეთნიკური უმცირესობებით დასახლებულ რეგიონებში - სამცხე-ჯავახეთის, ქვემო ქართლის და კახეთის რეგიონების, არაქართულენოვან სკოლებში კონკურსის წესით შეირჩა და გაიგზავნა მოხალისე პედაგოგები;
- სერტიფიცირებული პედაგოგები კონკურსის წესით შეირჩა და გაიგზავნა მაღალმთიანი რეგიონის საჯარო სკოლებში, სადაც დეფიციტია მაღალკვალიფიცირებული კადრების სწავლის დონის ამაღლების მიზნით;

- ქართველი მოსწავლეების ინგლისური ენის სწავლების გაძლიერების მიზნით გაგრძელდა ინგლისურენოვანი მოხალისე მასწავლებლების ჩამოყვანა საქართველოში და მათი გადნაწილება საქართველოს სხვადასხვა საჯარო სკოლებში, რომლებიც ქართველ მასწავლებელთან ერთად ანხორციელებდნენ სწავლებას და ამასთან, ადგილობრივი ინგლისური ენის პედაგოგები შეირჩა და გაგზავნა სამცხე-ჯავახეთისა და ქვემო ქართლის მაღალმთიან რეგიონებში.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სერტიფიცირებულ მასწავლებელთა რაოდენობა წინა წლის მონაცემებთან შედარებით გაიზარდა 148 %-ით.
- ტრენინგ გავლილი მასწავლებლების რაოდენობა წინა წლის მონაცემებთან შედარებით გაიზარდა 42%-ით.
- მასწავლებლის სახლების მეშვეობით ტრენინგ გავლილთა რაოდენობამ შეადგინა 29750-მდე მასწავლებელი.

4.2.3. უსაფრთხო საგანმანათლებლო გარემოს უზრუნველყოფა (32 02 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - საგანმანათლებლო დაწესებულებების მანდატურის სამსახური

დასახული შუალედური შედეგები:

- საგანმანათლებლო დაწესებულებებში გაუმჯობესდება დისციპლინა;
- მანდატურები უზრუნველყოფილი იქნებიან შესაბამისი სეზონური სპეციალური ფორმის ტანსაცმლით და თანამედროვე საკომუნიკაციო ტექნიკური საშუალებებით;
- საგანმანათლებლო დაწესებულებებში შემცირდება დანაშაულების რაოდენობა, ასევე გაკვეთილების გაცდენის რაოდენობა, აღმოფხვრება მოსწავლეებზე ზეწოლის ფაქტები;
- გაიზრდება საზოგადოებაში მანდატურის სამსახურის ნდობა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- მანდატურებმა უზრუნველყვეს:
  - ✓ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთა/სტუდენტთა ჯანმრთელობის და სიცოცხლისათვის უსაფრთხო გარემოს შექმნა;
  - ✓ პრევენციული ღონისძიებების ჩატარება საგანმანათლებლო დაწესებულებებში და მათ მიმდებარე ტერიტორიაზე ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის წინააღმდეგ მიმართული და ნარკოტიკული დანაშაულების აღმოფხვრის მიზნით;
  - ✓ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მინიმუმამდე შემცირდა მოზარდ მოსწავლეთა შორის ურთიერთდაპირისპირების, მათ მიერ

ცივი იარაღის ტარების და ალკოჰოლური საშუალებების გავრცელება;

- საგანმანათლებლო დაწესებულებებში გაუმჯობესდა დისციპლინა;
- გაიზარდა ნდობა საზოგადოებაში მანდატურის სამსახურის მიმართ.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საგანმანათლებლო დაწესებულებებში კონფლიქტების, ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაული შემცირდა 70%-ით;
- ნარკოტიკული დანაშაული შემცირდა 80%-ით;
- გაიზარდა გაკვეთილებზე დასწრების მაჩვენებელი.

4.2.4. განსაკუთრებით ნიჭიერი ახალგაზრდების წახალისება (32 02 04)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი

დასახული შუალედური შედეგები

- გამოვლინდებიან და დაჯილდოვდებიან ეროვნულ საგნობრივ ოლიმპიადებში გამარჯვებული მოსწავლეები და სკოლები;
- დაკომპლექტდება საქართველოს ნაკრები გუნდები, რომლებიც მონაწილეობას მიიღებენ ფიზიკის, მათემატიკის, ინფორმატიკისა და ბიოლოგიის საერთაშორისო ოლიმპიადებში;
- მოსწავლეების მოტივაციის დონის ამაღლება.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- საანგარიშო პერიოდში ეროვნულ დონეზე ჩატარდა ეროვნულ საგნობრივი ოლიმპიადები. ამასთან, ეროვნულ საგნობრივ ოლიმპიადებში გამარჯვებულებმა მიიღეს მონაწილეობა საერთაშორისო ოლიმპიადებში;
- წარჩინებული მოსწავლეები დაჯილდოვდნენ ოქროსა და ვერცხლის მედლებით;
- დაფინანსდა მოსწავლეთა ზოგადი განათლების განვითარებაზე ორიენტირებული განსაკუთრებით საინტერესო პროექტები;
- მოსწავლეებმა მიიღეს მონაწილეობა სხვადასხვა თემატური და კალენდარული დღისადმი მიძღვნილ კონკურსებში.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სასწავლო წლის განმავლობაში ჩატარდა 5 კონკურსი.
- საგნობრივ ეროვნულ და საერთაშორისო ოლიმპიადებში მონაწილე მოსწავლეების და ფულადი პრემიით დაჯილდოებული მოსწავლეების რაოდენობამ შეადგინა - 95.
- ეროვნულ სასწავლო ოლიმპიადებში 265 000 მოსწავლე მონაწილეობდა. მათგან მეორე ტურში 52 610 მოსწავლე გადავიდა, ხოლო მესამეში - 2293 მოსწავლე.
- სასწავლო წლის ბოლოს წარჩინებულ მოსწავლეებისათვის გაცემულია 780 ოქროს და 1043 ვერცხლის მედალი.
- წლის განმავლობაში დაფინანსებული სხვადასხვა ტიპის 9 საგანმანათლებლო პროექტი.

4.2.5. განსაკუთრებული საჭიროების მქონე ბავშვების საგანმანათლებლო და საცხოვრებელი პირობებით უზრუნველყოფა და ინკლუზიური განათლების განვითარება (32 02 05)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი;
- ✓ სსიპ მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრი.

დასახული შუალედური შედეგები

- განხორციელდება ინკლუზიური განათლების პროცესის განვითარება და მონიტორინგი;
- ინკლუზიური განათლების მულტიდისციპლინარული გუნდის მიერ შეფასდება 300-ზე მეტი ბავშვის საგანმანათლებლო საჭიროება, 200-ზე მეტ საჯარო სკოლას გაეწევა კონსულტაცია ინდივიდუალური სასწავლო გეგმებით მუშაობასთან დაკავშირებით;
- გაიზრდება განათლების მიწოდებისა და ბავშვებზე ზრუნვის ხარისხი სპეციალური პროფილის სკოლა-პანსიონებში და მოხდება ჩასარიცხი ყველა ბავშვის შეფასება, როგორც თბილისში, ისე რეგიონებში;
- გაუმჯობესდება საჯარო სკოლებში ინკლუზიური განათლების დანერგვის პროცესი, კერძოდ, მოეწეობა სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეებისათვის სპეციალიზებული ინვენტარით, ტექნიკით, განმავითარებელი თვალსაჩინოებებითა და სათამაშოებით აღჭურვილი რესურსოთახები.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- ინკლუზიური განათლების მულტიდისციპლინარმა გუნდმა უზრუნველყო საქართველოს მასშტაბით სკოლებისათვის კვალიფიციური დახმარების გაწევა ინკლუზიური განათლების განვითარების საკითხებთან დაკავშირებით. საჯარო სკოლებში სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა განათლების ხარისხის ამაღლების მიზნით, უზრუნველყო სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა შეფასება და საჯარო სკოლებს გაეწიათ კონსულტაცია ინდივიდუალური სასწავლო გეგმებით მუშაობასთან დაკავშირებით;
- ინკლუზიური განათლების საკითხებში გადამზადდნენ სპეციალური პედაგოგები;
- საანგარიშო პერიოდში სპეციალური საგანმანათლებლო დაწესებულებების ბენეფიციარები უზრუნველყოფილი იყვნენ სრული სახელმწიფო სადღეღამისო ან დღის მომსახურებით, სადაც ინდივიდუალური საჭიროებების, ასაკისა და შესაძლებლობების გათვალისწინებით მოხდა სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე ბენეფიციართა განვითარებაზე ზრუნვა;
- სპეციალური პროფილის სკოლა-პანსიონებში მოხდა ზრუნვა განათლების მიწოდებისა და ბავშვებზე ზრუნვის ხარისხის ამაღლებაზე. განხორციელდა აღნიშნულ დაწესებულებებში ჩასარიცხი ყველა ბავშვის შეფასება, როგორც თბილისში, ისე რეგიონებში;

- რიგ საჯარო სკოლებში მოეწყო სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეებისათვის სპეციალიზებული ინვენტარით, ტექნიკით, განმავითარებელი თვალსაჩინოებებითა და სათამაშოებით აღჭურვილი რესურსოთახები.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე 3000 მოსწავლეზე მეტი განათლებას მიიღეს საჯარო სკოლებში.
- ინკლუზიური განათლების მულტიდისციპლინურმა გუნდმა შეაფასა 978 სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლე.
- სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთათვის შესაბამისი ინვენტარით და ტექნიკით აღჭურვილი საჯარო სკოლების რაოდენობა წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 13%.
- ინკლუზიური განათლების საკითხებში გადამზადდა 2 708 სპეციალური პედაგოგი.

4.2.6. მოსწავლეების სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა (32 02 06)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი

დასახული შუალედური შედეგები

- სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახების და ასევე სამ და მეტ შვილიანი ოჯახების მოსწავლეების სათანადო განათლების მიღების შესაძლებლობა.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი იმ ოჯახების მოსწავლეები, რომელთა ოჯახების სარეიტინგო ქულა ნაკლებია 70001-ზე, იმ ოჯახების მოსწავლეები, რომლებშიც ერთობლივად მცხოვრები სამი ან მეტი და-ძმა სწავლობენ ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში და ამ მოსწავლეთა მშობელი არ წარმოადგენს ქონების გადასახადის გადამხდელს, აგრეთვე 2008 წლის აგვისტოს ომში დაღუპული მეომრების მოსწავლე შვილები საანგარიშო პერიოდში უზრუნველყოფილი იყვნენ სასკოლო სახელმძღვანელოებით.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ბენეფიციართა 100% უზრუნველყოფილია სასკოლო სახელმძღვანელოებით.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- საანგარიშო პერიოდის დასაწყისში პროგრამის ბენეფიციარებად განსაზღვრული იყვნენ სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახებისა და ასევე სამ და მეტ შვილიანი ოჯახების მოსწავლეები, მოგვიანებით გაფართოვდა პროგრამის ბენეფიციართა კატეგორია და დაემატა 2008 წლის აგვისტოს ომში დაღუპული მეომრების მოსწავლე შვილები.

4.2.7. ინგლისური ენის სწავლების გაძლიერება (32 02 07)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი

დასახული შუალედური შედეგები

- საერთაშორისო ბაზარზე ქართული სკოლების კურსდამთავრებულთა კონკურენტუნარიანობის გაზრდა და ამავე ბაზარზე მათი ინტეგრირების ხელშეწყობა.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- 600 მოსწავლემ გაიარეს ინგლისური ენის შემსწავლელი კურსი დაბა წყნეთის ბაზაზე მოწყობილ ინგლისური ენის საზაფხულო ბანაკში;
- 32 მოსწავლე გაემგზავრნენ გაერთიანებულ სამეფოში და გაიღრმავეს ცოდნა ინგლისურ ენაში;
- ეროვნული საგნობრივი ოლიმპიადებიდან შეირჩა „საერთაშორისო სამეცნიერო საზაფხულო სკოლა საქართველოში“ მონაწილეები, სულ შეირჩა 110 მონაწილე, აქედან 70 მოსწავლე საქართველოდან და 40 უცხოეთიდან.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საზაფხულო სკოლების მონაწილეთა მინიმუმ 50%-ს აქვს საგრძნობი წინსვლა ინგლისური ენის ფლობის თვალსაზრისით.
- საერთაშორისო სამეცნიერო საზაფხულო სკოლების მონაწილეთა მინიმუმ 50%-ში გაიზრდა დაინტერესება და აქვს საგრძნობი წინსვლა საბუნებისმეტყველო და ზუსტი მეცნიერებების საგნებში.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ შუალედურ შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებაზე:

- საანგარიშო წლის დასაწყისისათვის „ინგლისური ენის საზაფხულო სკოლა საქართველოში“ მონაწილე ბენეფიციართა რაოდენობა განსაზღვრული იყო 1200 მონაწილით, საიდანაც 108 მოსწავლე გაემგზავრებოდა გაერთიანებულ სამეფოში ორკვირიან ინგლისური ენის შემსწავლელ კურსზე. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს გადაწყვეტილებით ბენეფიციართა რაოდენობა „ინგლისური ენის საზაფხულო სკოლა საქართველოში“ აქტივობის ფარგლებში შემცირდა 600 მონაწილემდე და „ინგლისური ენის საზაფხულო სკოლები გაერთიანებულ სამეფოში“ აქტივობის ფარგლებში 32 მონაწილემდე, აღნიშნული გამონთავისუფლებული ფინანსური რესურსის ფარგლებში ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებით მოსწავლეთა მეტად დაინტერესებისა და ცოდნის გაღრმავების მიზნით დაიგეგმა და განხორციელდა აქტივობა „საერთაშორისო სამეცნიერო საზაფხულო სკოლა საქართველოში“ სადაც მონაწილეობა მიიღო 110 მონაწილემ.

4.2.8. ოკუპირებული რეგიონების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარება (32 02 08)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი

დასახული შუალედური შედეგები

- პროგრამაში ჩართული იქნება ოკუპირებულ რეგიონებში ფუნქციონირებადი სკოლების მასწავლებლები და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალი.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- საანგარიშო პერიოდისათვის გალისა და 2008 წლის აგვისტოს მოვლენებამდე ახალგორის რაიონების ფუნქციონირებადი სკოლების პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალი პუზრუნველყოფილი იყო კუთვნილი ფინანსური დახმარებით.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ფინანსურ დახმარება მიიღო 1000-ზე მეტმა ბენეფიციარმა.

4.2.9. სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში განათლების მიღების ხელმისაწვდომობის პროგრამა (32 02 09)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი

დასახული შუალედური შედეგები

- ქვეპროგრამის ფარგლებში სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში მყოფ ყველა არასრულწლოვან მსჯავრდებულს შესაძლებლობა მიეცემა სპეციფიკურ გარემოში შეისწავლოს ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული ზოგადი განათლებისთვის აუცილებელი საგნები და მიიღოს შესაბამისი ატესტატი, რაც მიაწეებს უფლებას, სწავლა განაგრძოს განათლების სხვა საფეხურზე;
- სასჯელაღსრულების პერიოდის დასრულების შემდგომ პატიმრების ნაწილს ექნება დასაქმების შესაძლებლობა.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- პროფესიული განათლების კურსების მეშვეობით 48 მსჯავრდებული პატიმარი დაეუფლა სხვადასხვა პროფესიას;
- სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში მყოფ ყველა არასრულწლოვან მსჯავრდებულს შესაძლებლობა ჰქონდა სპეციფიკურ გარემოში ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული ზოგადი განათლებისთვის აუცილებელი საგნების შესწავლის და სკოლის დამამთავრებელ საატესტატო გამოცდებში მონაწილეობის მიღების;
- სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში მყოფ ყველა არასრულწლოვან მსჯავრდებულს შესაძლებლობა ჰქონდა ექსტერნატის ფორმით სასკოლო გამოცდების ჩაბარების.
- სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში მყოფ პატიმრებს ქონდათ შესაძლებლობა ერთიან ეროვნულ გამოცდებში დარეგისტრირებისა და მონაწილეობის მიღების, ის მსჯავრდებულები ვინც წარმატებით დაძლია საგამოცდო პროგრამა ჩაირიცხნენ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ზოგადსაგანმანათლებლო პროცესში ჩართულია 100 - მდე მსჯავრდებული.

- ექსტერნის ფორმით სხვადასხვა კლასისა და საფეხურის დონეზე გამოცდები ჩააბარა 59 მსჯავრდებულმა, საატესტატო გამოცდა დაძლია 21 მსჯავრდებულმა და ერთიან ეროვნულ გამოცდებზე მონაწილე 2 მსჯავრდებულმა წარმატებით დასძლია გამოცდა და ჩაირიცხნენ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში.
- პროფესიული განათლების კურსებში ჩართულ მსჯავრდებულთა რაოდენობა გაიზარდა 100%.

4.2.10. მოსწავლე ახალგაზრდობის სამოქალაქო აქტიურობის განვითარება (32 02 10)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი

დასახული შუალედური შედეგები

- სამოქალაქო აქტივობებში ჩაერთვება სხვადასხვა სოციალური ფენის მოსწავლე და სტუდენტი, მოხდება მათი ინტეგრირება საზოგადოებრივ აქტივობებში.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- საჯარო სკოლების მოსწავლეები, სტუდენტები და სოციალურად დაუცველი, მზრუნველობამოკლებული, განსაკუთრებული საჭიროებების მქონე, დევნილი, რეპატრირებული და ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი 9 148 მოზარდი საანგარიშო პერიოდში ჩართული იყო რეგულარული გუნდურ მუშაობაში. სათემო აქტივობების დაგეგმვისა და განხორციელების გზით ხელი შეეწყო აღნიშნული ბენეფიციარების ინტეგრაციისა და სოციალიზაციის საზოგადოებაში.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სამოქალაქო აქტიურობებში მონაწილეთა რაოდენობა წინა წლის მონაცემებთან შედარებით გაიზარდა 3 863 მონაწილით.

4.3. პროფესიული განათლება (32 03)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი;
- ✓ სსიპ - ზურაბ ჟვანიას სახელობის სახელმწიფო ადმინისტრირების სკოლა;
- ✓ სსიპ პროფესიული კოლეჯები;
- ✓ სსიპ განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემა.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- საანგარიშო პერიოდისათვის პროფესიულმა საგანმანათლებლო დაწესებულებებმა განახორციელეს შრომის ბაზარზე მაქსიმალურად ორიენტირებული პროფესიული პროგრამები;
- ქართული ენის ცოდნის დონის ამაღლების მიზნით ეროვნული უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებული რეგიონების ადგილობრივი თვითმმართველობებისა

და საჯარო სკოლების ადმინისტრაციების თანამშრომლებმა და ქართული ენის სწავლებით დაინტერესებულმა სხვა პირებმა გაიარეს მომზადება/გადამზადება;

- სსიპ განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემის ბაზაზე ფუნქციონირება დაიწყო IT აკადემიამ, რომელმაც საანგარიშო პერიოდში მსურველებს შესთავაზა მაღალი ხარისხის პროფესიული კურსები ინფორმაციული ტექნოლოგიების სხვადასხვა მიმართულებებში და სხვადასხვა სასწავლო პროგრამები;
- საჯარო სკოლებისა და სხვადასხვა საგანმანათლებლო დაწესებულებებისათვის ხელმისაწვდომი გახდა თანამედროვე ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები. დაინერგა ახალი ელექტრონული მართვის სისტემები და შეიქმნა სხვადასხვა საინფორმაციო მონაცემთა ბაზები.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- რეაბილიტირებული და თანამედროვე მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით აღჭურვილი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების რაოდენობა.
- ინფორმაციული ტექნოლოგიების სხვადასხვა სფეროში მომზადებულ სპეციალისტთა რაოდენობა.
- შექმნილია სხვადასხვა თანამედროვე ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები, დანერგილია ახალი ელექტრონული მართვის სისტემები და ფორმირებულია საინფორმაციო მონაცემთა ბაზები.

4.3.1. პროფესიული განათლების ხელმისაწვდომობის და ხარისხის გაუმჯობესება (32 03 01)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი;
- ✓ სსიპ - განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი;
- ✓ სსიპ - ზურაბ ჭვანიას სახელობის სახელმწიფო ადმინისტრირების სკოლა;
- ✓ სსიპ პროფესიული კოლეჯები.

დასახული შუალედური შედეგები

- პროფესიული განათლების მსურველი მოქალაქის უზრუნველყოფა მაღალი ხარისხის განათლებით და სათანადო დაფინანსებით.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- თბილისის, ქუთაისის და ქობულეთის საინფორმაციო ცენტრებმა გაუწიეს მომსახურება პროფესიული განათლების მიღებით დაინტერესებულ პირებს;
- ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების IX, X, XI და XII კლასის 3260-მა მოსწავლემ სწავლა განაგრძო პროფესიულ სასწავლებლებში, რაც შეადგენს მოსწავლეთა 30%-ს;
- საანგარიშო პერიოდისათვის პროფესიულმა საგანმანათლებლო დაწესებულებებმა განახორციელეს შრომის ბაზარზე მაქსიმალურად ორიენტირებული პროფესიული პროგრამები;
- ხელი შეეწყო პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი გარემოს ჩამოყალიბებას.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- წინა წელთან შედარებით გაიზარდა პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში სტუდენტთა რაოდენობა.
- დასაქმებულ კურსდამთავრებულთა რაოდენობა, წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 190% - ით.
- პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში 900-ზე მეტი კვალიფიციური მასწავლებელი და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალია.
- გაიზარდა წინა წელთან შედარებით რეაბილიტირებული და თანამედროვე მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით აღჭურვილი პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების რაოდენობა.

4.3.2. ეროვნული უმცირესობების პროფესიული გადამზადება (32 03 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - ზურაბ ჟვანიას სახელობის სახელმწიფო ადმინისტრირების სკოლა

დასახული შუალედური შედეგები

- ადგილობრივი თვითმმართველობებისა და საჯარო სკოლების ადმინისტრაციების თანამშრომელთა მიერ ქართული ენის ცოდნის ამაღლება.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- ეროვნული უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებული რეგიონების ადგილობრივი თვითმმართველობებისა და საჯარო სკოლების ადმინისტრაციების თანამშრომლებმა და ქართული ენის სწავლებით დაინტერესებულმა სხვა პირებმა გაიარეს მომზადება რეგიონული სასწავლო ცენტრში (ქართული ენის სახლი), ამასთან ქართული ენის ინტენსიური სწავლების კურსი ქუთაისში გაიარა სომხურენოვანი საჯარო სკოლების ადმინისტრაციების თანამშრომლებმა;

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- გადამზადებული მაღალკვალიფიციური თანამშრომლების რაოდენობა წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 62%-ით .

4.3.3. განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემა (32 03 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემა

დასახული შუალედური შედეგები

- გაიზარდა მაღალკვალიფიციურ სპეციალისტთა რაოდენობა ინფორმაციული ტექნოლოგიების სხვადასხვა სფეროში;
- საქართველოს საჯარო სკოლებში შეიქმნება თანამედროვე სასწავლო გარემო შესაბამისი ინტერნეტ-კავშირის უზურუნველყოფით.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- საანგარიშო პერიოდისათვის IT აკადემიამ სხვადასხვა საგანმანათლებლო პროგრამებზე მიღებული იყო 589 სტუდენტი, მათ შორის, საბიუჯეტო სექტორზე - 476 სტუდენტი და არასაბიუჯეტო სექტორზე - 113 სტუდენტი;
- საჯარო სკოლებისა და სხვადასხვა საგანმანათლებლო დაწესებულებებისათვის ხელმისაწვდომი გახდა თანამედროვე ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები. დაინერგა ახალი ელექტრონული მართვის სისტემები და შეიქმნა სხვადასხვა საინფორმაციო მონაცემთა ბაზები;
- 2011-2012 სასწავლო წლის საატესტატო გამოცდების „CAT“-ის ტიპის საგამოცდო მოდელით ჩატარების მიზნით სისტემის ტექნიკური უზრუნველყოფა მთელი ქვეყნის მასშტაბით უხარვეზოდ წარიმართა;
- საქართველოს საჯარო სკოლებში შემოღებულია ახალ ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული სწავლის/სწავლების მეთოდები და შეიქმნა თანამედროვე სასწავლო გარემო .

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ინფორმაციული ტექნოლოგიების სხვადასხვა სფეროში 2012 წელს გადამზადება გაიარა 600-მდე ბენეფიციარმა;
- შექმნილია სხვადასხვა თანამედროვე ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები, დანერგილია ახალი ელექტრონული მართვის სისტემები და ფორმირებულია საინფორმაციო მონაცემთა ბაზები.

4.4. უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო კვლევების პროგრამა (32 04)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი;
- ✓ სსიპ – გამოცდების ეროვნული ცენტრი;
- ✓ სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი;
- ✓ სსიპ კონსტიტუციონალიზმის კვლევისა და ხელშეწყობის რეგიონალური ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები;
- ✓ სსიპ საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია;
- ✓ სსიპ სოფლის მეურნეობის მეცნიერთა აკადემია;
- ✓ სსიპ – ივანე ბერიტაშვილის ექსპერიმენტული ბიომედიცინის ცენტრი;
- ✓ სსიპ – ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი;
- ✓ სსიპ – გიორგი ელიავას სახელობის ბაქტერიოფაგიის, მიკრობიოლოგიისა და ვირუსოლოგიის ინსტიტუტი.

დასახული შუალედური შედეგები

- უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კურსდამთავრებულთა განათლებისა და მომზადების მაღალი დონე;
- ახალგაზრდა მეცნიერთა განვითარებისათვის შესაბამისი სამუშაო გარემოს ჩამოყალიბება;
- ახალი სამეცნიერო პროდუქტების დანერგვა.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები უზრუნველყოფილი იყო დაფინანსებით, რომლის ფარგლებშიც მათ უზრუნველყვეს ხარისხიანი სასწავლო პროცესის წარმართვა;
- მიმდინარეობდა ზრუნვა უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების პერსონალის პროფესიული განვითარებაზე;
- ჩატარდა ერთიანი ეროვნული გამოცდები, საერთო სამაგისტრო გამოცდები, მასწავლებლის სასერტიფიკაციო გამოცდები. მოხდა 2011-2012 სასწავლო წლის სკოლის გამოსაშვები გამოცდების და მასწავლებელთა საბაზო კომპიუტერული უნარებისა და ინგლისური ენის ცოდნის შესაფასებელი ტესტირების ჩატარება. ჩატარდა საბუნებისმეტყველო საგნის მასწავლებლის გამოცდა ექსპერიმენტულ ნაწილში;
- სამეცნიერო გრანტების დაფინანსებით ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო ტექნოლოგიური კვლევების განხორციელების ხელშეწყობა;
- მიმდინარეობდა ზრუნვა ახალგაზრდა მეცნიერთა განვითარებისათვის შესაბამისი სამუშაო გარემოს ჩამოყალიბებაზე;
- დაფინანსდა სხვადასხვა სამეცნიერო გრანტები და მიმდინარეობდა ახალი სამეცნიერო პროდუქტების დანერგვის პროცესი.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კურსდამთავრებულთა განათლებისა და მომზადების მაღალი დონის ზრდა.
- ახალგაზრდა მეცნიერთა განვითარებისათვის შესაბამისი სამუშაო გარემოს ჩამოყალიბება.
- ახალი სამეცნიერო პროდუქტების დანერგვა.

4.4.1. უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობა (32 04 01)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო;
- ✓ ა(ა)იპ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები.

დასახული შუალედური შედეგები

- უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების კურსდამთავრებულთა ცოდნის დონის ამაღლება;
- უმაღლესი სკოლის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის სრულყოფა;
- სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის ინტეგრაცია უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- საანგარიშო პერიოდში რვა ა(ა)იპ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება უზრუნველყოფილი იყო დაფინანსებით რომლის ფარგლებშიც უმაღლესმა საგანმანათლებლო დაწესებულებებმა უზრუნველყვეს ხარისხიანი სასწავლო პროცესის წარმართვა, რომელიც ორიენტირებული იყო სტუდენტთა ცოდნის დონის ამაღლებაზე;

- უმაღლესმა საგანმანათლებლო დაწესებულებებმა იზრუნეს მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის უკეთ მოწყობაზე და ხელი შეუწყვეს ახალგაზრდა მეცნიერთა განვითარებისათვისათვის ხელსაყრელი სამუშაო გარემოს ჩამოყალიბებას;
- მოხდა სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის ინტეგრაციის ხელშეწყობა უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან;
- უმაღლესმა საგანმანათლებლო დაწესებულებებმა ხელი შეუწყვეს ახალი სამეცნიერო პროდუქტების დანერგვისა და პერსონალის პროფესიულ განვითარებას;
- უმაღლესმა საგანმანათლებლო დაწესებულებებმა იზრუნეს მატერიალური ბაზის რეაბილიტაციასა და აღჭურვაზე, აგრეთვე, თანამედროვე ტექნოლოგიების გავრცელებაზე;
- „სტუდენტური ბარათის პროგრამის“ ფარგლებში სტუდენტებს მთელი ქვეყნის მასშტაბით დაეგზავნათ სატელეფონო მოკლე ტექსტური შეტყობინებები, რომელიც იყო საინფორმაციო ხასიათის პროგრამაში ჩართული კომპანიების მიერ შემოთავაზებული სიახლეების შესახებ.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სახელმწიფო უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების 90% აღჭურვილია შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით.
- უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების რაოდენობა, რომლებიც ჩართული არიან აქტიური სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობაში.
- უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულთა რაოდენობა, რომელთა მომზადების დონე შეესაბამება საერთაშორისო სტანდარტებს.
- სტუდენტების საერთო რაოდენობის 50%-ი ისარგებლეს სტუდენტური ფასდაკლებით.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ შუალედურ შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- საანგარიშო პერიოდში სტუდენტური ფასდაკლებით სარგებლობის მიზნით ამოქმედდა „სტუდენტური ბარათის პროგრამა“ რომელიც მიზნად ისახავს ავტორიზებული უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სტუდენტებს მისცეს პირადი მოხმარებისა და საგანმანათლებლო დანიშნულების საქონლისა და მომსახურების ფართო სპექტრით სარგებლობის შესაძლებლობა.

4.4.2. გამოცდების ორგანიზება (32 04 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ – გამოცდების ეროვნული ცენტრი

დასახული შუალედური შედეგები

- განათლების შემდგომ საფეხურზე სწავლის გაგრძელების უფლებას მოიპოვებენ მხოლოდ შესაბამისი ცოდნის მქონე პირები;
- გაიზრდება კვალიფიციურ მასწავლებელთა რაოდენობა.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- ჩატარდა სკოლის გამოსაშვები გამოცდები და განათლების შემდგომ საფეხურზე სწავლის გაგრძელების უფლება მოიპოვეს, მხოლოდ შესაბამისი ცოდნის მქონე პირებმა;
- ჩატარდა ერთიანი ეროვნული და სამაგისტრო გამოცდები;
- ჩატარდა მასწავლებლის სასერტიფიკაციო გამოცდები, გაიზარდა კვალიფიციურ მასწავლებელთა რაოდენობა;
- ჩატარდა მასწავლებელთა საბაზო კომპიუტერული უნარებისა და ინგლისური ენის ცოდნის შესაფასებელი ტესტირებები, რომელთა საფუძველზედაც მასწავლებლებმა მოიპოვეს შესაბამისი სერტიფიკატები;
- ჩატარდა მასწავლებლების გამოცდა საბუნებისმეტყველო საგნის ექსპერიმენტულ ნაწილში. გამოცდის წარმატებით ჩაბარების შემდგომ პედაგოგებს გადაეცათ შესაბამისი სერტიფიკატები.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ერთიანი ეროვნული, საერთო სამაგისტრო, საატესტატო, მასწავლებელთა სასერტიფიკაციო და საბუნებისმეტყველო საგნის პედაგოგების ექსპერიმენტულ ნაწილში გამოცდების მომზადებისა და ჩატარების ხარისხი პასუხობს საერთაშორისო სტანდარტებს.
- სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელ მოწმობა მიღებულ მოსწავლეთა ცოდნის დონე 100%-ით შეესაბამება ზოგადი განათლების სტანდარტებს.

4.4.3. მეცნიერებისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (32 04 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ – შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი;
- ✓ სსიპ – საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია;
- ✓ სსიპ – საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია;
- ✓ სსიპ – ივანე ბერიტაშვილის ექსპერიმენტალური ბიომედიცინის ცენტრი.

დასახული შუალედური შედეგები

- შეიქმნება კონკურენტული კვლევითი გარემო;
- კვლევების მიახლოება საერთაშორისო სტანდარტებთან;
- მაღალტექნოლოგიური დარგების პროგრესი;
- უნივერსიტეტებში კვლევების კომერციალიზაციის ხარისხის ამაღლება, სამეცნიერო მონაცემთა ბაზის ხელმისაწვდომობა, სისტემაში მოყვანილი ინფორმაცია ქვეყნის სამეცნიერო პოტენციალის, მიღწევებისა და პრობლემების შესახებ;
- ახალგაზრდა მეცნიერთა მატერიალური მხარდაჭერა და წახალისება, ახალგაზრდა მეცნიერთა კვალიფიკაციის ამაღლება.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- ჩატარდა საგრანტო კონკურსები ახალგაზრდა მეცნიერთა წახალისებისა და ხელშეწყობის მიზნით;
- ხელი შეეწყო სამეცნიერო კვლევებში საერთაშორისო თანამშრომლობის გადრმავეების პროცესს;

- გამოქვეყნდება აკადემიკოსთა სამეცნიერო ნაშრომები, გამოიცა სხვადასხვა სამეცნიერო ენციკლოპედია და ჟურნალი;
- შეფასდა დამოუკიდებელ რეცენზენტ - ექსპერტების, პრაქტიკოსების, მეცნიერების მიერ აგროსასურსათო სექტორში წარმოებული კვლევის შედეგები;
- ჩატარდა საგრანტო კონკურსები სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების მოსაპოვებლად და მიმდინარეობდა მონიტორინგი კონკურსებში გამარჯვებულ ბენეფიციართა საქმიანობის მონიტორინგის მიზნით.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- დაფინანსებულ პროექტთა და მეცნიერთა რაოდენობა.
- უმაღლეს სკოლაში თანამედროვე სამეცნიერო ლაბორატორიების რაოდენობა.
- საერთაშორისო სამეცნიერო საზოგადოების მიერ აღიარებული ქართული სამეცნიერო პროექტების რაოდენობა.
- წარმოებაში დანერგილი სამეცნიერო პროექტების რაოდენობა.

4.4.3.1. სამეცნიერო გრანტების გაცემისა და სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა (32 04 03 01)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ – შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდი

დასახული შუალედური შედეგები

- შეიქმნება კონკურენტული კვლევითი გარემო;
- კვლევების მიახლოება საერთაშორისო სტანდარტებთან;
- მაღალტექნოლოგიური დარგების პროგრესი;
- უნივერსიტეტებში კვლევების კომერციალიზაციის ხარისხის ამაღლება, სამეცნიერო მონაცემთა ბაზის ხელმისაწვდომობა, სისტემაში მოყვანილი ინფორმაცია ქვეყნის სამეცნიერო პოტენციალის, მიღწევებისა და პრობლემების შესახებ;
- ახალგაზრდა მეცნიერთა მატერიალური მხარდაჭერა და წახალისება, ახალგაზრდა მეცნიერთა კვალიფიკაციის ამაღლება.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- ჩატარდა საგრანტო კონკურსები ახალგაზრდა მეცნიერთა წახალისებისა და ხელშეწყობის მიზნით;
- ხელი შეეწყო სამეცნიერო კვლევებში საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავების პროცესს;
- ჩატარდა საგრანტო კონკურსები სახელმწიფო სამეცნიერო გრანტების მოსაპოვებლად და მიმდინარეობდა მონიტორინგი კონკურსებში გამარჯვებულ ბენეფიციართა საქმიანობის მონიტორინგის მიზნით;
- ელექტრონული ლექსიკონისა და ელექტრონული ჟურნალის ღონისძიების ფარგლებში დაფინანსდა პროექტები;
- სკოლის მოსწავლეებში მეცნიერების პოპულარიზების მიზნით მოეწყო სამეცნიერო-კვლევითი საზაფხულო სკოლები;
- ჩატარდა ქართული ეროვნული სამოსისა და ქართული საბავშვო ფოლკლორის პოპულარიზების მიზნით კონკურსები.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- დაფინანსებულ პროექტთა და მეცნიერთა რაოდენობის ზრდა 40%-ით.
- მოსწავლე გამომგონებელთა კონკურსში მონაწილე მოსწავლეთა რაოდენობა წინა წელთან შედარებით გაიზარდა 57%-ით.
- საერთაშორისო სამეცნიერო საზოგადოების მიერ აღიარებული ქართული სამეცნიერო პროექტების რაოდენობა.
- წარმოებაში დანერგილი სამეცნიერო პროექტების რაოდენობა.
- სამეცნიერო საქმიანობის პოპულარობის და დაინტერესების ხარისხის ზრდა სკოლის მოსწავლეებში.

4.4.3.2. სამეცნიერო დაწესებულებების პროგრამები (32 04 03 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ – ივანე ბერიტაშვილის ექსპერიმენტული ბიომედიცინის ცენტრი;
- ✓ სსიპ – ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი;
- ✓ სსიპ – გიორგი ელიავას სახელობის ბაქტერიოფაგიის, მიკრობიოლოგიისა და ვირუსოლოგიის ინსტიტუტი.

დასახული შუალედური შედეგები

- შეიქმნება კონკურენტული კვლევითი გარემო;
- გაიზრდება ახალგაზრდა მეცნიერთა კვალიფიკაცია.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- საანგარიშო პერიოდისათვის ჩატარებულია ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო კვლევები;
- ხელი შეეწყო სამეცნიერო კვლევებში საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავების პროცესს და კონკურენტული კვლევითი გარემოს ჩამოყალიბების პროცესს;
- ორგანიზებული იქნა და ჩატარდა სხვადასხვა სამეცნიერო კონფერენციები, ფორუმები, სიუბილეო დღეები და სხვა ღონისძიებები.

4.4.3.3. მეცნიერთა ხელშეწყობა (32 04 03 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

დასახული შუალედური შედეგები

- გამოქვეყნდება აკადემიკოსთა სამეცნიერო ნაშრომები, გამოიცემა სხვადასხვა სამეცნიერო ენციკლოპედია და ჟურნალი.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- შემუშავებული იქნა სხვადასხვა სამეცნიერო წინადადებები;
- გამოქვეყნდა აკადემიკოსთა სამეცნიერო ნაშრომები, გამოიცა სხვადასხვა სამეცნიერო ენციკლოპედიები და ჟურნალები.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სამეცნიერო ნაშრომების, ენციკლოპედიებისა და ჟურნალების რაოდენობა.

4.4.3.4. სოფლის მეურნეობის დარგში მეცნიერთა ხელშეწყობა (32 04 03 04)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია

დასახული შუალედური შედეგები

- დამოუკიდებელ რეცენზენტ - ექსპერტების, პრაქტიკოსების, მეცნიერების მიერ აგროსასურსათო სექტორში წარმოებული კვლევის შედეგების შეფასება.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- აკადემიურმა საბჭომ მოისმინა და შეაფასა დამოუკიდებელ რეცენზენტ - ექსპერტების, პრაქტიკოსების, მეცნიერების მიერ აგროსასურსათო სექტორში წარმოებული კვლევის შედეგები.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- აგროსასურსათო სექტორში წარმოებულ კვლევათა რაოდენობა.

4.4.4 სახელმწიფო სასწავლო, სამაგისტრო გრანტები და ახალგაზრდების წახალისება (32 04 04)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს აპარატი;
- ✓ სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი;
- ✓ ა(ა)იპ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები;
- ✓ სსიპ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები.

დასახული შუალედური შედეგები

- შესაბამისი გამოცდების წარჩინებით ჩამბარებელთათვის განათლების მიღებასთან დაკავშირებული ფინანსური ტვირთის შემსუბუქება;
- სტუდენტების მოტივაციის ამაღლება;
- სტუდენტების სოციალურ-ეკონომიკურის დონის ამაღლება.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- პრეზიდენტის სტიპენდიების მქონე სტუდენტთა რაოდენობა წინა წლის მონაცემებთან შედარებით გაიზარდა 203 სტუდენტით.
- საზაფხულო არდადაგებზე დასაქმებულ სტუდენტთა რაოდენობამ 23 000-მდე მიაღწია.
- სტიქიით დაზარალებული დაფინანსებული სტუდენტების რაოდენობამ შეადგინა 2423 სტუდენტი.

- პროგრამა ცოდნის კარის ფარგლებში დაფინანსებულ პირთა რაოდენობამ შეადგინა 107 პირი.

4.4.5 კონსტიტუციონალიზმის კვლევა (32 04 05)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ კონსტიტუციონალიზმის კვლევისა და ხელშეწყობის რეგიონალური ცენტრი

მიღწეული შუალედური შედეგები

- საზოგადოებაში კონსტიტუციონალიზმის პრინციპებთან დაკავშირებით ინფორმირებულობის დონის ამაღლების მიზნით განხორციელდა საგანმანათლებლო საგანმანათლებლო პროექტი „კონსტიტუციონალიზმის გაკვეთილები“, პროექტის ფარგლებში კონსტიტუციონალიზმის კვლევისა და ხელშეწყობის რეგიონალურ ცენტრს სტუმრობდა მოსწავლე-ვიზიტორები;
- ჩატარდა ერთკვირიანი საერთაშორისო ოლიმპიადა „ეროვნულ და შედარებით კონსტიტუციურ სამართალში“;
- ჩატარდა საერთაშორისო კონფერენცია, მოწვეულ იყვნენ საერთაშორისო მეცნიერ-ექსპერტები;
- დაფინანსდა 6 ნაშრომისა და პუბლიკაციის გამოცემა.

4.5. საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება (32 05)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ – საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო

დასახული შუალედური შედეგები

- ყველა სახელმწიფო საგანმანათლებლო დაწესებულებაში შეიქმნება სრულყოფილი სასწავლო პროცესის შესაბამისი გარემო;
- მოსწავლეების მოტივაციის ამაღლება;
- ყველა საჯარო სკოლა უზრუნველყოფილი იქნება კომპიუტერული ტექნიკითა და ინტერნეტ-კავშირით.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- საჯარო სკოლებს მიეწოდათ საბავშვო სასწავლო პორტატული კომპიუტერები, საჯარო სკოლებში თანამედროვე სასწავლო გარემოს შექმნის მიზნით სკოლები აღიჭურვენ კომპიუტერებითა და SCHOOL BOX-ით, აგრეთვე მთელი საქართველოს მასშტაბით რიგ სკოლებში მოეწყო მომავლის კლასები;
- მოხდა ნიჭიერ და წარჩინებული მოსწავლეების პორტატული კომპიუტერით წახალისება;
- დასრულდა რიგი საჯარო სკოლებისა და პროფესიული კოლეჯების მშენებლობა და რეაბილიტაცია, აგრეთვე გაუმჯობესდა ინფრასტრუქტურა.

- სკოლებს დაურიგდათ სასკოლო ინვენტარი და სასკოლო ლაბორატორიები.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საჯარო სკოლების პირველკლასელთა 100% უზრუნველყოფილია პერსონალური კომპიუტერებით (ნეთ-ბუქებით).
- საგანმანათლებლო დაწესებულებების 55% სრულად რეაბილიტირებულია და აღჭურვილია თანამედროვე ტექნიკით და ინვენტარით.

4.5.1 ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებისა და მოსწავლეების ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებით უზრუნველყოფა (32 05 01)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ – საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო

დასახული შუალედური შედეგები

- საჯარო სკოლებში შეიქმნება თანამედროვე სასწავლო გარემო შესაბამისი კომპიუტერული აღჭურვისა და ინტერნეტ-კავშირის უზრუნველყოფით, პირველკლასელთა, ასევე მოხდება ნიჭიერ და წარჩინებულ მოსწავლეთა პორტატული კომპიუტერით წახალისება.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- საჯარო სკოლების პირველკლასელ მოსწავლეებს მიეწოდათ სასწავლო პორტატული კომპიუტერები (ნეთბუქები);
- საჯარო სკოლებში თანამედროვე სასწავლო გარემოს შექმნის მიზნით სკოლები აღიჭურვეს კომპიუტერებითა და SCHOOL BOX-ით, აგრეთვე მთელი საქართველოს მასშტაბით რიგ სკოლებში მოეწყო მომავლის კლასები;
- მოხდა ნიჭიერ და წარჩინებული მოსწავლეების პორტატული კომპიუტერით წახალისება.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საჯარო სკოლების 100% აღჭურვილია შესაბამისი რაოდენობის კომპიუტერებით.
- საჯარო სკოლების პირველკლასელთა 100% უზრუნველყოფილ იქნა პერსონალური კომპიუტერებით („ნეთ-ბუქებით“).

4.5.2 საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია (32 05 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ – საგანმანათლებლო და სამეცნიერო ინფრასტრუქტურის განვითარების სააგენტო

დასახული შუალედური შედეგები

- ყველა საგანმანათლებლო დაწესებულებაში ჩამოყალიბდება სრულყოფილი სასწავლო პროცესისათვის საჭირო პირობები.

მიღწეული შუალედური შედეგები

- დასრულდა რიგი საჯარო სკოლების მშენებლობა და რიგი საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია;
- მოეწყო ზოგიერთ საჯარო სკოლებში მომავლის კლასები;
- მოხდა ზოგიერთი საჯარო სკოლის არსებული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება;
- დასრულდა ერთი პროფესიული კოლეჯის რეაბილიტაცია, 2 პროფესიული კოლეჯის მშენებლობა;
- დასრულდა ქ. თბილისის 4 საგანმანათლებლო რესურსცენტრის რეაბილიტაცია;
- სკოლებს დარიგდათ სასკოლო ინვენტარი და სასკოლო ლაბორატორიები (ფიზიკა, ქიმია, ბიოლოგია).

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საგანმანათლებლო დაწესებულებების 55% სრულად რეაბილიტირებულია და აღჭურვილია თანამედროვე ტექნიკით და ინვენტარით.

4.6 სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა (33 03)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო;
- ✓ სახელოვნებო-საგანმანათლებლო დაწესებულებები.

დასახული საბოლოო შედეგი:

- საქართველოს სახელოვნებო საგანმანათლებლო სკოლის მიღწევების აღიარება ადგილობრივ და საერთაშორისო კონკურსებში, ფესტივალებსა და სხვა ფორუმებში მოპოვებული წარმატებებით;
- საქართველოს დიპლომებისა და ატესტატების მობილობა და ვალიდობა საერთაშორისო სტანდარტებთან.

მიღწეული საბოლოო შედეგი:

- აღიარებული იქნა საქართველოს სახელოვნებო საგანმანათლებლო სკოლის მიღწევები ადგილობრივ და საერთაშორისო კონკურსებში, მიღწეული იქნა წარმატებები ფესტივალებსა და სხვა ფორუმებში;
- მიღწეული იქნა საერთაშორისო სტანდარტებთან საქართველოს დიპლომებისა და ატესტატების მობილობა და ვალიდობა.

მიღწეული საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები:

- სახელოვნებო განათლების სფეროში განხორციელდა 129 კონცერტი, 18 - სტუდენტური სპექტაკლი, 27 - გამოფენა, 78 - მასტერკლასი და ვორქშოპი, 1 - ფესტივალი;
- „დამსახურებული მასწავლებლის“ წოდება მიენიჭა 67 პედაგოგს;
- სასწავლო-შემოქმედებითი კუთხით სამაგისტრო პროგრამებს დაეუფლა 43 სტუდენტი, ხელი შეეწყო 6 სტუდენტის სწავლის დაფინანსებას.

4.7 სამხედრო განათლების განვითარება (პროგრამული კოდი 29 02)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - კადეტთა სამხედრო ლიცეუმი;
- ✓ სსიპ - დავით აღმაშენებლის სახელობის ეროვნული თავდაცვის კადემია;

დასახული საბოლოო შედეგი:

- სამხედრო განათლების სრულფასოვანი სისტემის ჩამოყალიბება;

მიღწეული საბოლოო შედეგი:

- გაზრდილი კვალიფიციურ სერჟანტთა და ოფიცერთა რაოდენობა;

მიღწეული საბოლოო შედეგის შეფასების ინდიკატორები:

- ჩარიცხული კადეტებიდან სრული სამწლიანი კურსი დაასრულა 78%-მა, მათ შორის უმაღლეს სამხედრო სასწავლებელში სწავლა განაგრძო 92%-მა;

4.8 სამართალდამცავი სტრუქტურებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება-გადამზადება და სასწავლო პროცესის ხელშეწყობა (30 03)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ საქართველოს შსს აკადემია

დასახული საბოლოო შედეგები:

- სამართალდამცავი სტრუქტურების მაღალკვალიფიციური კადრებით დაკომპლექტება;
- კვალიფიციური და პროფესიონალური კადრების რაოდენობის ზრდა;
- სასწავლო პროცესი უზრუნველყოფილი იქნება მაღალი დონის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით, რაც ხელს შეუწყობს ლექციების უკეთ წარმართვასა და სასწავლო მასალის მსმენელთათვის უკეთ გადაცემას.
- გაუმჯობესებული მენეჯმენტი სამართალდამცავ სტრუქტურებში (თანამშრომელთა დისციპლინური პასუხისმგებლობების შემცირება);
- არქივის სისტემატიზაცია და სრულყოფილი მონაცემთა ბაზა;
- საერთაშორისო ცოდნის გაზიარება და პროფესიული დონის ამაღლება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- განხორციელდა შსს-ს სხვადასხვა დანაყოფის თანამშრომელთა მომზადება-გადამზადება-დაწინაურების კურსები, კერძოდ:
  - ✓ უბნის ინსპექტორთა, მესაზღვრეთა და პატრულ ინსპექტორთა საბაზისო მომზადების კურსი გაიარა 639 პიროვნებამ;
  - ✓ დეტექტივ გამომძიებელთა და დეტექტივის თანაშემწე გამომძიებელთა გადამზადების კურსი გაიარა 111 პიროვნებამ;
  - ✓ თანამდებობრივი დაწინაურების სპეციალური გადამზადების კურსი გაიარა 71 თანამშრომელმა;
  - ✓ საპატრულო პოლიციის პატრულ ინსპექტორთა გადამზადების კურსი გაიარა 558 პიროვნებამ;

- ✓ სსიპ 112-ის თანამშრომელთა გადამზადების სპეციალური კურსი გაიარა 152 თანამშრომელმა;
- ✓ სპეციალური გადამზადების კურსი გაიარა სსიპ დაცვის პოლიციის დეპარტამენტის 1126 თანამშრომელმა;
- საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს სკოლის მანდატურთა მომზადებისა და გადამზადების კურსები გაიარა 339 პიროვნებამ, ხოლო სპეციალური გადამზადების კურსი - 542 პიროვნებამ;
- საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საგამომიებო დეპარტამენტის 65 თანამშრომელმა გაიარა სპეციალური მომზადების კურსი.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- კადრების პროფესიონალიზმისა და კვალიფიკაციის ამაღლება. (2012 წლის მდგომარეობით სულ გადამზადებულ თანამშრომელთა რაოდენობამ დაახლოებით შეადგინა 53%);
- გაუმჯობესებული ინფრასტრუქტურა;

4.9. პენიტენციური სისტემისათვის კვალიფიციური კადრების მომზადება (27 03)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ – სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სასწავლო ცენტრი

დასახული საბოლოო შედეგები

- სისტემაში დასაქმებული პირების კვალიფიკაციის ამაღლება და სამუშაო უნარების გაუმჯობესება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები

- სისტემაში დასაქმებულმა და სისტემასთან კავშირში მყოფმა 2605-მა პირმა გაიარა მომზადება და გაიმჯობესა სამუშაო უნარები.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- 2012 წელს - 7 407 კაც/ტრენინგი
- საგამოცდო ბარიერი დაძლეულ იქნა ტრენინგგავლილ თანამშრომელთა 87%-ის მიერ.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- სასწავლო ცენტრის მიერ დაგეგმილზე მეტი ოდენობის ტრენინგების ჩატარება განპირობებულია სისტემის რეფორმის მხარდაჭერის ფარგლებში გაზრდილი ტრენინგ მოთხოვნებით.

4.10. იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება (პროგრამული კოდი 26 04)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - საქართველოს იუსტიციის სასწავლო ცენტრი

დასახული საბოლოო შედეგი

- თანამშრომელთა და ტრენინგებში მონაწილე სხვა პირთა საქმიანობის ეფექტიანობის ზრდა, მათ შორის, გაწეული მომსახურების ხარისხის ამაღლება.

მიღწეული საბოლოო შედეგი

- გაიზარდა თანამშრომელთა და ტრენინგებში მონაწილე სხვა პირთა საქმიანობის ეფექტიანობა და ამაღლდა გაწეული მომსახურების ხარისხი.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- 9000-ზე მეტი კაც/ტრენინგი;
- საგამოცდო ბარიერი დამლეული იქნა და ტრენინგებულ თანამშრომელთა 90%-ის მიერ.

4.11 მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში (პროგრამული კოდი 28 02)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საგარეო საქმეთა სამინისტროს სსიპ - სასწავლო ცენტრი

დასახული საბოლოო შედეგები:

- საერთაშორისო სტანდარტების სასწავლო კურსების მომზადება და ჩატარება;
- საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში მომუშავე საჯარო მოხელეებისთვის კვალიფიკაციის ამაღლება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- განხორციელდა საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლება;
- ამაღლდა სასწავლო ცენტრის იმიჯი და დამყარდა თანამშრომლობა უცხოელ პარტნიორებთან (ესტონეთის დიპლომატიური სკოლა, კოლუმბიის საგარეო საქმეთა სამინისტროს დიპლომატიური აკადემია, კლინგენდეილის ინსტიტუტი, აშშ-ის კომერციის დეპარტამენტის კომერციული სამართლის განვითარების პროგრამა).

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სხვადასხვა მმართველებით გადამზადდა და კვალიფიკაცია აიმაღლა საგარეო საქმეთა სამინისტროს 100-ზე მეტმა თანამშრომელმა ამასთან, ცენტრის შესაბამისი აღჭურვილობის შექმნის შედეგად მოხდა 100-ზე მეტი თანამშრომლის ადეკვატურ პირობებში მომზადება;
- განხორციელდა თანამშრომლობა 4 უცხოურ დიპლომატიურ სასწავლო დაწესებულებასთან.

4.12 საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება (23 05)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ – საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს აკადემია

მოსალოდნელი საბოლოო შედეგები

- საფინანსო სექტორში კადრების პროფესიული ცოდნის დონის ამაღლება და პროფესიული უნარ-ჩვევების გაუმჯობესება, დარგობრივი ცოდნის დონის ამაღლება;
- ფინანსთა სამინისტროს სისტემაში არსებული კადრების პროფესიული ცოდნის დონის გაუმჯობესება, კადრების კვალიფიკაციის ამაღლება;
- სტაჟირების პროგრამების განვითარება, სტაჟირების ახალი სისტემების ჩამოყალიბება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები

- ფინანსთა სამინისტროს სისტემასა და სხვა საბიუჯეტო ორგანიზაციებში დასაქმებულ იქნა მაღალკვალიფიციური კადრები;

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ფინანსთა სამინისტროს სისტემისათვის გადამზადებული კადრების რაოდენობა - 700 თანამშრომელი;
- საფინანსო სექტორისთვის გადამზადებული კადრების რაოდენობა - 622 მსმენელი.

4.13. მოსამართლეებისა და სასამართლოს თანამშრომლების მომზადება-გადამზადება (პროგრამული კოდი 09 02)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - იუსტიციის უმაღლესი სკოლა.

დასახული საბოლოო შედეგები:

- მართლმსაჯულების ხარისხის გაუმჯობესება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- წარმატებული კურსდამთავრებულები დაინიშნენ მოსამართლის თანამდებობაზე.
- ჩატარდა მოსამართლეების, მოსამართლის თანამშემწეების და სასამართლოს სხვა თანამშრომლების გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებები (სემინარი, ტრენინგი, ვორკშოპი და სხვა).

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- განხორციელებული (4) და დასრულებული (2) სასწავლო კურსი;
- ახლადდანიშნული მოსამართლეების რაოდენობა - 16;
- ჩატარებული სასწავლო ღონისძიებების რაოდენობა - 64.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- ახალი კანონმდებლობიდან, სასამართლოს პრაქტიკის განვითარებიდან და სასამართლოს სხვა საჭიროებებიდან გამომდინარე ჩატარდა უფრო მეტი გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების აქტივობა ვიდრე თავდაპირველად იყო განსაზღვრული.

5. პრიორიტეტი – მაკროეკონომიკური სტაბილურობა და საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესება

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
23 01	სახელმწიფო ფინანსების მართვა	41,957.9	41,957.9	39,474.2	39,474.2	
23 04	ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა	5,425.6	5,010.4	5,359.8	4,944.6	415.2
23 02	შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება	182,494.4	45,000.0	182,452.1	44,957.7	137,494.4
24 01	ეკონომიკური პოლიტიკა და სახელმწიფო ქონების მართვა	127,183.1	127,183.1	125,037.3	125,037.3	
51 01	საინვესტიციო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა	1,115.7	1,115.7	976.2	976.2	
51 02	ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა	29,275.6	29,259.4	28,720.5	28,704.3	16.2
47 01	სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა	3,165.8	2,935.4	3,083.1	2,852.7	230.4
47 02	სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა	813.7	813.7	775.5	775.5	
47 03	მოსახლეობისა და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა	151.8	151.8	151.1	151.1	
47 04	შინამეურნეობების ინტეგრირებული კვლევის პროგრამა	428.0	428.0	413.1	413.1	
47 05	სასოფლო მეურნეობების შერჩევითი კვლევის პროგრამა	308.6	308.6	296.4	296.4	
24 04	სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება	1,859.0	532.0	1,709.2	382.2	1,327.0
24 05	აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება	464.2	150.0	453.2	139.0	314.2
43 00	სსიპ – კონკურენციისა და სახელმწიფო შესყიდვების სააგენტო	4,002.2	1,200.9	3,994.9	1,193.6	2,801.3

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
50 00	საქართველოს დასაქმების სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	950.0	950.0	706.9	706.9	
01 02	აუდიტორული საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება	318.0	318.0	317.0	317.0	
05 00	სახელმწიფო აუდიტის სამსახური	11,409.7	11,409.7	10,985.0	10,985.0	
40 02	სახელმწიფო ობიექტების მოვლა-შენახვა	6,450.0	6,450.0	6,106.0	6,106.0	
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		417,773.3	275,174.6	411,011.5	268,412.8	142,598.7

5.1 სახელმწიფო ფინანსების მართვა (23 01)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ცენტრალური აპარატი
- ✓ საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო სამსახური

დასახული საბოლოო შედეგები

- 2014 წლისთვის საბიუჯეტო დეფიციტის შემცირება მთლიანი შიდა პროდუქტის 3%-ზე დაბალ ნიშნულამდე, სახელმწიფო ვალის ეტაპობრივი შემცირება და დაბალი მაჩვენებლების შენარჩუნება, რაც ხელს შეუწყობს ქვეყნის საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებას;
- ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარება, რაც საჭიროების შემთხვევაში დეფიციტის საშინაო წყაროებით დაფინანსების საშუალება გახდება;
- სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული თავისუფალი ფულადი სახსრების მართვის გაუმჯობესება;
- საბიუჯეტო პროცესისა და სახელმწიფო ფინანსების ხარჯვის გამჭვირვალობის ზრდა;
- მომზადებული იქნება სახელმწიფო ბიუჯეტის ყოველთვიური, ყოველკვარტალური და წლიური ანგარიშები. ბიუჯეტის ანგარიშგებას დაემატება ახალი ფორმები, ანგარიშები შესაბამისობაში იქნება საერთაშორისო სტანდარტებთან;
- ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების ხელშეკრულებების გაფორმების შედეგად საგარეო ვაჭრობაში ჩართულ მეწარმეებს შესაძლებლობა ექნებათ, ისარგებლონ დამატებითი საგადასახადო შეღავათებით.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- 2012 წლისთვის საბიუჯეტო დეფიციტი შემცირდა და მშპ-ის 3%-ზე დაბალ ნიშნულზეა (2.9%). 2013 წლისათვის დეფიციტის მაჩვენებელი დაგეგმილია მშპ-ის 2.8%-ის ფარგლებში. 2012 წელს სახელმწიფო ვალმა ნომინალური მშპ-ს საპროგნოზო

მაჩვენებელთან მიმართებაში დაახლოებით 34.9% შეადგინა, ხოლო სახელმწიფო საგარეო ვალმა ნომინალური მშპ-ს საპროგნოზო მაჩვენებელთან მიმართებაში დაახლოებით 27.6% შეადგინა.

- ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარების მიმართულები 2012 წლის განმავლობაში ჩატარდა სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების 40 აუქციონი, რომლებზეც ფასიანი ქაღალდების ნომინალის ზემოთ რეალიზაციიდან მიღებული თანხა 5.7 მლნ ლარს გაუტოლდა.
- სახელმწიფო სახსრების მართვის გაუმჯობესების მიზნით განხორციელდა პროგრამული ბიუჯეტის ფორმატის დახვეწა, შემუშავდა შესაბამისი მეთოდოლოგია ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტებისათვის. გადაიდგა ქმედითი ნაბიჯები შედეგზე ორიენტირებული დაგეგმვის დანერგვის მიმართულებით. დაიხვეწა ფინანსების მართვის ტექნიკური შესაძლებლობები, ბიუჯეტის მართვის ელექტრონული პროგრამა და ხაზინის ელექტრონული პროგრამა დაუკავშირდა ერთმანეთს და სისტემის შიდა კონტროლის მექანიზმებით მინიმუმდგა დაყვანილი შეცდომისა და სხვა ადამიანური ფაქტორის გავლენა ფინანსური სახსრების მართვის პროცესში.
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის მიერ დამტკიცდა პროგრამული ბიუჯეტის კვარტალური და წლიური ანგარიშების მომზადების მიზნით მხარჯავი დაწესებულებების მიერ წარმოსადგენი ინფორმაციის ფორმატი. მომზადდა და საქართველოს პარლამენტს წარედგინა 2012 წლის პირველი კვარტლის, 6 და 9 თვეების შესრულების ანგარიშები. მზადდებოდა საჯარო სამართლის იურიდიულ პირების და ზოგიერთი არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირის ბიუჯეტის შესრულების შესახებ ინფორმაცია და კანონით დადგენილ ვადაში წარედგინებოდა საქართველოს პარლამენტს;
- წლის განმავლობაში ხორციელდებოდა წლიური ბიუჯეტის კანონის აღსრულებასა და შესრულებასთან დაკავშირებული ინფორმაციის განთავსება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ვებ-გვერდზე. მომზადდა საჯარო ფინანსების მართვის თვითშეფასების ენგარიში PEFA-ს მეთოდოლოგიაა და გადაეგზავნა მსოფლიო ბანკს ვალიდაციისათვის;
- ბიუჯეტი კვარტალური ანგარიშების მომზადების მიზნით საქართველოს ფინანსთა მინისტრის ბრძანებით დამტკიცდა „სახელმწიფო ბიუჯეტის ანგარიშის ფორმები და მათი წარდგენის ვადები“. აღნიშნულ ბრძანებით განახლდა ანგარიშის ფორმატი, იგი შესაბამისობაში მოვიდა პროგრამული ბიუჯეტის შედგენის მეთოდოლოგიის წლიური ბიუჯეტის ანგარიშისთვის გათვალისწინებულ ფორმატთან და მასში აისახა პროგრამული ბიუჯეტისთვის დამახასიათებელი ისეთი ელემენტები, როგორცაა პროგრამის აღწერა, მიღწეული შედეგები და ამ შედეგების მიღწევის დამადასტურებელი ინდიკატორები;
- ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შესახებ შეთანხმება ძალაში შევიდა უნგრეთთან, სლოვაკეთთან, ნორვეგიასთან, ბაჰრეინთან და ეგვიპტესთან. ხელი მოეწერა ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შესახებ შეთანხმებას სან მარინოსთან, პორტუგალიასთან, სლოვენიასთან და ხორვატიასთან. შეთანხმების დადების მიზნით გაიმართა მოლაპარაკებები და პარაფირებული იქნა პროექტები შვედეთთან, ომანთან, ლიბანთან, ლიხტენშტაინთან და ისლანდიასთან. ხელი

მოეწერა ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შესახებ შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანის ოქმს ავსტრიასა და ლატვიასთან. ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შესახებ შეთანხმებები ინიცირებული იქნა კოლუმბიასთან, მონღოლეთთან, მაროკოსთან, ახალ ზელანდიასთან, პერუსთან, ფილიპინებთან, ტაჯიკეთთან და ურუგვაისთან. საბაჟო სფეროში ადმინისტრაციული ურთიერთდახმარების შესახებ შეთანხმებას ხელი მოეწერა სერბეთთან. ხოლო შეთანხმების გაფორმების მიზნით მოლაპარაკებები მიმდინარეობს 10 სახელმწიფოსთან: მექსიკა, ხორვატია, ალბანეთი, არგენტინა, ქუვეითი, ეგვიპტე, არაბთა გაერთიანებული საემიროები, სამხრეთ აფრიკა, ფინეთი, აზერბაიჯანი. ხელი მოეწერა შეთანხმებს სერბეთთან და მოლდოვასთან. საგადასახადო საკითხებში ინფორმაციის გაცვლის შესახებ შეთანხმების დადების მიზნით მიმდინარეობს მოლაპარაკებები ავსტრალიასთან და ბრაზილიასთან.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ძირითადი მაკროეკონომიკური ინდიკატორების სტატისტიკური მაჩვენებლები: 2012 წლისათვის მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდამ შეადგინა - 6.1%; დეფიციტმა მშპ-თან მიმართებაში 2.9%, ხოლო სახელმწიფო ვალმა 34.9%, მათ შორის საგარეო ვალმა 27.6%
- საანგარიშო პერიოდში საქართველო აგრძელებდა თანამშრომლობას საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანიებთან „Standart & Poors“, „Fitch“, „Moody’s“ და საქართველოს სუვერენული რეიტინგი არ შეცვლილა და სამივე სარეიტინგო კომპანიამ რეიტინგი „BB-სტაბილურ“ დონეზე დატოვა.
- 2012 წელს ასევე მომზადდა საჯარო ფინანსების მართვის თვითშეფასების ანგარიში, რომელიც ვალიდაციისთვის გადაეგზავნა მსოფლიო ბანკს. თვითშეფასებისა და მსოფლიო ბანკის წინასწარი მონაცემებითაც აღინიშნება გაუმჯობესება ინდიკატორების უდიდეს ნაწილში.
- საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ ვადებში, საქართველოს პარლამენტს წარედგინა საქართველოს 2011 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების წლიური ანგარიში და საქართველოს 2012 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების პირველი კვარტლის, 6 თვისა და 9 თვის ანგარიშები;
- ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შესახებ შეთანხმება ძალაში შევიდა 5 სახელმწიფოსთან, ხელი მოეწერა ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შესახებ შეთანხმებას 4 ქვეყანასთან და ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შესახებ შეთანხმებაში ცვლილებების შეტანის ოქმს 2 სახელმწიფოსთან, შეთანხმების დადების მიზნით გაიმართა მოლაპარაკებები და პარაფირებული იქნა პროექტები 5 ქვეყანასთან, ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების შესახებ შეთანხმებები ინიცირებული იქნა 8 სახელმწიფოსთან, საბაჟო სფეროში ადმინისტრაციული ურთიერთდახმარების შესახებ შეთანხმებას ხელი მოეწერა 1 ქვეყანასთან, ხოლო შეთანხმების გაფორმების მიზნით მოლაპარაკებები მიმდინარეობს 10 სახელმწიფოსთან, ხელი მოეწერა შეთანხმებას 2 ქვეყანასთან და საგადასახადო საკითხებში ინფორმაციის გაცვლის შესახებ შეთანხმების დადების მიზნით მიმდინარეობს მოლაპარაკებები 2 ქვეყანასთან.

5.2 ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა (23 04)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ – საფინანსო-ანალიტიკური სამსახური

დასახული საბოლოო შედეგები:

- ფინანსების საინფორმაციო-საკომუნიკაციო სისტემაში მხოლოდ ლიცენზირებული და სათანადო მომსახურებით უზრუნველყოფილი პროგრამული პროდუქტების გამოყენება;
- სამინისტროსა და მის სისტემაში შემავალი ორგანიზაციების ავტომატიზებული ბიზნეს პროცესების უწყვეტობის, მდგრადობისა და საიმედოობის უზრუნველყოფა;
- საინფორმაციო სისტემებში ხარვეზების მინიმალური რაოდენობა;
- სისტემების ავარიული გაჩერებების პრევენციის უზრუნველყოფა, ხოლო ავარიული გაჩერების შემთხვევაში სისტემების ოპერატიული და სრულყოფილი აღდგენა;
- საინფორმაციო-საკომუნიკაციო სისტემების ყველა მომხმარებლის იდენტიფიცირება, მათი სხვადასხვა რესურსზე წვდომის უფლებების მკაცრი განსაზღვრა, კონტროლი და მონიტორინგი. მომხმარებლების სხვადასხვა საკომუნიკაციო სერვისის გამოყენების ოპტიმიზაცია.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- ფინანსების საინფორმაციო-საკომუნიკაციო სისტემაში გამოყენებულ იქნა მხოლოდ ლიცენზირებული და სათანადო მომსახურებით უზრუნველყოფილი პროგრამული პროდუქტები;
- განხორციელდა სამინისტროსა და მის სისტემაში შემავალი ორგანიზაციების ავტომატიზებული ბიზნეს პროცესების უწყვეტობის, მდგრადობისა და საიმედოობის უზრუნველყოფა;
- მინიმალურამდე იქნა დაყვანილი საინფორმაციო სისტემებში ხარვეზების რაოდენობა;
- განხორციელდა სისტემების ავარიული გაჩერებების პრევენცია, ხოლო ავარიული გაჩერების შემთხვევაში სისტემების ოპერატიული და სრულყოფილი აღდგენა;
- მოხდა საინფორმაციო-საკომუნიკაციო სისტემების ყველა მომხმარებლის იდენტიფიცირება, მათი სხვადასხვა რესურსზე წვდომის უფლებების მკაცრი განსაზღვრა, კონტროლი და მონიტორინგი, ასევე მომხმარებლების სხვადასხვა საკომუნიკაციო სერვისის გამოყენების ოპტიმიზაცია.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- PFMS-ის სამოქმედო გეგმის 2012 წლისთვის შესასრულებელი ნაწილი შესრულებულდა განსაზღვრულ ვადებში 01.01.2012 – 31.12.2012;
- რეალიზებული სისტემების ფუნქციონალი შესაბამისაობაშია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემის დაწესებულებების მოთხოვნების ფუნქციონალურ სპეციფიკაციასთან;
- ფინანსთა სამინისტროში მომხმარებადი Microsoft-ის მიერ წარმოებული პროგრამული პროდუქტები უზრუნველყოფილია კორპორატიული ლიცენზიებით („Microsoft Enterprise Agreement“-ით).

- დანერგულია საინფორმაციო სისტემებში ხარვეზების და ავარიული გაჩერებების აღმოფხვრის მართვის პრაქტიკა.

5.3 შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება (23 02)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ – შემოსავლების სამსახური

დასახული საბოლოო შედეგი:

- ძლიერი, ეფექტიანი და გადამხდელზე ორიენტირებული საგადასახადო სისტემა.

მიღწეული საბოლოო შედეგი:

- გამარტივებული საბაჟო - საგადასახადო პროცედურები და მოქნილი საგადასახადო სისტემა.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სრულყოფილი საკანონმდებლო ბაზა;
- საბაჟო-საგადასახადო პროცედურების გამარტივება.
- ელექტრონული სერვისების გაუმჯობესება.

5.4.1. ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება (პროგრამული კოდი 24 01 01)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

დასახული შუალედური შედეგები:

- საშუალოვადიან და გრძელვადიან პერსპექტივაში სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემოს შენარჩუნება;
- საქართველოს სავაჭრო ბალანსის გაუმჯობესება, საქართველოს საექსპორტო პოტენციალის გაზრდა და ბაზრების დივერსიფიკაცია;
- სავაჭრო ბრუნვის სტრუქტურის გაუმჯობესება, სავაჭრო რეჟიმებისა და ურთიერთობების განვითარება;
- საერთაშორისო სატრანსპორტო ბაზარზე ადგილობრივი გადამზიდავი კომპანიების დაშვების გამარტივება;
- საქართველოს ტერიტორიაზე გამავალი სატრანსპორტო დერეფნის ტრანსევროპულ სატრანსპორტო დერეფნის ძირითად ღერძებთან მიერთება (მათ შორის, საზღვაო-საბორნე მაგისტრალებით);
- საჰაერო ტრანსპორტის თანამედროვე ინფრასტრუქტურის შექმნა ტურისტული ნაკადების გაზრდისა და საქართველოს ავიაბაზარზე საერთაშორისო ავიაკომპანიების მოზიდვის მიზნით;
- სამშენებლო სექტორის ლიბერალიზაცია და შემდგომი განვითარება.

მიღწეული შუალედური შედეგების ინდიკატორები:

- მდგრადი განვითარების სფეროში გამოვლინდა 13 „მწვანე ბიზნეს-პროექტი“ და მონაწილეობა იქნა მიღებული ევო-ტექტილის გამოფენებში (EFS Berlin);
- გაიმართა მოლაპარაკებების 4 რაუნდი საქართველო-ევროკავშირის შორის ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებაზე (DCFTA);
- დასრულდა მუშაობა სუამ-ის თავისუფალი სავაჭრო ზონის შექმნის შესახებ მრავალმხრივი შეთანხმების რეალიზაციაზე პასუხისმგებელი მაკოორდინირებელი სამუშაო ორგანოს საქმიანობის წესისა და სუამ-ის ფარგლებში საქონლის წარმოშობის ქვეყნის განსაზღვრის წესის შესახებ ოქმის პროექტების ტექსტების შეთანხმებასთან დაკავშირებით (ხელი მოეწერა 4 შეთანხმებას და ხელმოსაწერად მომზადდა - 9);
- გაიმართა ეკონომიკური თანამშრომლობის ერთობლივი მთავრობათაშორისი კომისიის მორიგი სხდომები 3 ქვეყნასთან;
- განახლდა სამინისტროს მიერ, დონორების დაფინასებით, განხორციელებული და განსახორციელებელი პროექტების ერთიანი საინფორმაციო ბაზა;
- გაიზარდა საქართველოში რეგისტრირებული უცხოური კომპანიების რაოდენობა;
- ამალდა ტრანსპორტის დარგის კონკურენტუნარიანობა, გაუმჯობესდა ინფრასტრუქტურა, საქართველოს კანონმდებლობა შესაბამისობაში მოყვანილ იქნა საერთაშორისო სტანდარტებთან, გაღრმავდა საერთაშორისო თანამშრომლობა;
- ითარგმნა ქართულ ენაზე ევროკოდი 2 ბეტონის კონსტრუქციების დაპროექტება და ევროკოდი 8 სეისმომედეგი კონსტრუქციების დაპროექტება;
- შეგროვდა საქართველოსთვის ურბანული ინდიკატორები;
- დამტკიცდა ბაკურიანის ტერიტორიების გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების წესები, ასევე ურეკისა და ბახმაროს სარეკრეაციო ტერიტორიის გამოყენებისა და განაშენიანების რეგულირების წესები და მიწათსარგებლობის გენერალური გეგმები;
- საქართველოს 63 მუნიციპალიტეტში, 46 ქალაქში, 16 დაბაში და 14 სოფელში ჩატარდა საბინაო პირობების კვლევა და მიმდინარეობდა შედეგების ანალიტიკური დამუშავება;
- სარეკრეაციო ტერიტორიებზე და განსაკუთრებული სამშენებლო რეგულირების ზონებში განხორციელდა 91 პროექტის კომისიური განხილვა;
- მიმდინარეობდა ქვეყანაში ტელეკომუნიკაციების, საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და საფოსტო კავშირის სფეროს შემდგომი ინოვაციური განვითარების პროცესის სტაბილურობის უზრუნველყოფა.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციისა და ანალიტიკური ცენტრის რეიტინგებში საქართველოს მიერ დაკავებული პოზიციები - 2012 წელს გაუმჯობესდა საქართველოს შეფასება საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და ანალიტიკური ცენტრების რეიტინგებში, კერძოდ: წინა წელთან შედარებით Doing Business-ში საქართველომ 3 პოზიციით გაიუმჯობესა მდგომარეობა და დაიკავა მე-9 პოზიცია, Fitch-ში განიმტკიცა წინა წლის BB- პოზიცია, საქართველომ The Global Competitiveness Report-ის მიხედვით 11 პოზიციით გაიუმჯობესა მდგომარეობა და დაიკავა 77-ე პოზიცია, Corruption Perception Index-ის მიხედვით დაწინაურდა 13 პოზიციით და დაიკავა 51-ე ადგილი, ასევე 13 პოზიციით დაწინაურდა Index of Economic Freedom-ში და დაიკავა 21-ე პოზიცია;

- საქართველოს სავაჭრო ბრუნვაში ექსპორტ-იმპორტის მაჩვენებელი - წინა წელთან შედარებით საგარეო სავაჭრო ბრუნვა გაიზარდა 11%-ით და შეადგინა 10 220 მლნ. აშშ დოლარი, ექსპორტი გაიზარდა 9%-ით და შეადგინა 2 377 მლნ. აშშ დოლარი, ხოლო იმპორტი გაიზარდა 11%-ით და შეადგინა 7 842 მლნ. აშშ დოლარი;
- გაცემული მშენებლობის ნებართვების რაოდენობა - 2012 წელს საქართველოს მასშტაბით მშენებლობაზე გაცემულია 8 457 ნებართვა, მათ შორის განსაკუთრებული მნიშვნელობის ობიექტის მშენებლობაზე - 58;
- საერთაშორისო ტურისტულ და ავიაბაზარზე საქართველოს კონკურენტუნარიანობის გაზრდა - 2012 წელს გაიზარდა საქართველოს ავიაბაზრის კონკურენტუნარიანობა, კერძოდ აღნიშნულ ბაზარს დაემატა 7 საერთაშორისო და ერთი ადგილობრივი ავიაკომპანია, კერძოდ: „Qatar Airways”, „Estonian Air”, „Aegean Airlines”, „Alitalia”, „UTair-Ukraine Airline”, „Wizz Air” and „British Airways” და ქართული კომპანია „FlyGeorgia”.

5.4.2. სახელმწიფო ქონების მართვა (პროგრამული კოდი 24 01 02)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - სახელმწიფო ქონების ეროვნული სააგენტო

დასახული შუალედური შედეგები:

- სახელმწიფოს მფლობელობაში არსებული საწარმოების ხარჯების შემცირება და მოგების ზრდა;
- საწარმოების ოპტიმიზაცია და მათი რენტაბელობის ამაღლება;
- სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების პრივატიზების პროცესის გამარტივება და მათი განკერძოების შედეგად კერძო ინვესტიციების მოცულობის გაზრდა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- გაიზარდა ადგილობრივი თვითმმართველობის ერთეულებისთვის გადაცემული, გაყიდული, დაფუძნებული და მართვის უფლებით გადაცემული საწარმოების რაოდენობა;
- გაიზარდა ელექტრონული აუქციონებისა და პირდაპირი მიყიდვის ფორმით პრივატიზებული ობიექტების (მათ შორის აქციები, წილები, უძრავ-მოძრავი ქონება) რაოდენობა;
- გაიზარდა სახელმწიფო ბიუჯეტში მოზიდული თანხების მოცულობა და განხორციელდა წლიური გეგმის გადაჭარბებით შესრულება.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სახელმწიფოს მიერ მიღებული დივიდენდების მოცულობა - წინა წელთან შედარებით სახელმწიფო ბიუჯეტში ჩარიცხული დივიდენდების მოცულობა გაიზარდა 9.3 %-ით და შეადგინა 11,23 მლნ. ლარი;
- პრივატიზებული ობიექტების რაოდენობა - საანგარიშო პერიოდში სამინისტროს მიერ ელექტრონული აუქციონისა და პირდაპირი მიყიდვის ფორმით პრივატიზებული იქნა 35 405 ობიექტი (წილები, აქციები და უძრავ-მოძრავი ქონება).

2012 წელს სახელმწიფო ბიუჯეტში პრივატიზებიდან გეგმით გათვალისწინებული 75 მლნ. ლარის ნაცვლად მობილიზებული იქნა ფაქტიურად 80,2 მლნ. ლარი (წლიური გეგმა შესრულებულია 107%-ით).

5.6 ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 51 00)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - საქართველოს ეროვნული საინვესტიციო სააგენტო

დასახული საბოლოო შედეგები:

- პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების ზრდა, ეკონომიკის პრიორიტეტული სექტორების განვითარება და დამატებითი სამუშაო ადგილების შექმნა;
- ქვეყნის ბიზნეს-სექტორებში კონკურენციის გაძლიერება, ექსპორტზე ორიენტირებული კომპანიების რაოდენობისა და საექსპორტო პროდუქციის მოცულობის ზრდა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსა და შპს "Next League Pvt" შორის განმუხურის თავისუფალ ტურისულ ზონაში სასტუმროს აშენებასთან და ფუნქციონირებასთან დაკავშირებით ხელმოწერილ ურთიერთგაგების მემორანდუმის საფუძველზე კომპანიის მიერ წარმოდგენილ იქნა საბანკო გარანტია და პროექტი, რომლის სამშენებლო სამუშაოები ანაკლიაში დაიწყო საანგარიშო წლის ბოლოს (ინვესტიციის სავარაუდო მოცულობა - 10 მილიონი ლარი, სასტუმროს გახსნა - 2014 წელი);
- ირანელი ინვესტორის „TR Georgia Project“ მიერ კახეთში შექმნილ (5 მილიონ ლარად) სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე განხორციელდა ნიადაგის შესწავლა, 1000 ჰექტარი მიწის მოხვნა, აღნიშნულ ტერიტორიაზე დასრულდა საირიგაციო სისტემის მოწყობა და 3 წლის განმავლობაში გეგმავს 5 გადამამუშავებელი საწარმოს გახსნას;
- კანადელმა ინვესტორმა Jagpal (Paul) Singh თბილისში გახსნა სამკერვალო (დასაქმდა 70 ადამიანი);
- თურქულმა კომპანია „Sun Tekstil“-მა დაიწყო შეკვეთების განთავსება ქართულ ფაბრიკა „მილერი და კომპანია“-ში, ხოლო ევროპის ერთ-ერთი დიდი ჰიპერმარკეტების ქსელმა „Carrefour“-მა კომპანია „მატერია“-ში (დასაქმდა 80-მდე ადამიანი);
- საანგარიშო პერიოდში კომპანია „German Comfort“-მა დაიწყო ხის საწოლების წარმოება;
- ძვირფასი ლითონების მომპოვებელმა კომპანიამ „Carlton Resources Ltd“-მა საქართველოში დაარსა „JSC Carlton Georgia“, შეიძინა ლითონის მოპოვების ლიცენზია (618 ათას აშშ დოლარად) და სამუშაოს მაშტაბებიდან გამომდინარე საქართველოში განახორციელებს 16 მილიონი ლარის ინვესტიციას (საწყის ეტაპზე დასაქმდება 50 ადამიანი, ხოლო შემდგომ ეტაპებზე გაიზრდება 200-მდე).

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ქვეყანაში შემოსული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოცულობა - სააგენტოს უშუალო მონაწილეობით დაიწყო 31 მილიონი ლარის საინვესტიციო პროექტების განხორციელება;
- ქვეყნის სხვადასხვა სექტორში შექმნილი დამატებითი სამუშაო ადგილები - ახალ საინვესტიციო პროექტებში უკვე დასაქმებულია 200 ადამიანი, ხოლო დასაქმებულთა რიცხვი მკვეთრად გაიზრდება პროექტების განხორციელების შემდგომ ეტაპებზე.

5.7. სტატისტიკური სამუშაოების დაგეგმვა და მართვა - (პროგრამული კოდი 47 01)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქსტატი)

დასახული საბოლოო შედეგები:

- სტატისტიკური კვლევების განხორციელება და მეთოდოლოგიური სტანდარტების შემუშავება;
- მატერიალურ ტექნიკური და ინფორმაციულ-ტექნოლოგიური პირობების გაუმჯობესება;

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- განვითარდა საინფორმაციო ტექნოლოგიური და პროგრამული სისტემები, განახლდა ოფისები და მატერიალურ ტექნიკური აღჭურვილობა.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ექსპერტული შეფასება განახორციელა ერთმა საერთაშორისო ორგანიზაციამ.

5.8. სტატისტიკური სამუშაოების სახელმწიფო პროგრამა - (პროგრამული კოდი 47 02)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქსტატი)

დასახული საბოლოო შედეგები:

- კვლევების შედეგად მიღებულ იქნა ეკონომიკური საქმიანობის სხვადასხვა სახეების მიხედვით შეფასების მაღალი ხარისხის მაჩვენებლები, რომელთა ბაზაზეც გაანგარიშდა ძირითადი სტატისტიკური ინდიკატორები;

მიღწეული საბოლოო შედეგები

- გაანგარიშდა ძირითადი სტატისტიკური მაჩვენებლები: მწარმოებელთა და სამომხმარებლო ფასების ინდექსი, უცხოური ინვესტიციებისა და საგარეო ვაჭრობის (ექსპორტ-იმპორტის) მონაცემები, ბიზნეს სტატისტიკის მაჩვენებლები, დემოგრაფიული ვითარების ამსახველი მონაცემები, მთლიანი შიდა პროდუქტი, სხვადასხვა სფეროში დაქირავებით დასაქმებულთა საშუალო თვიური ნომინალური ხელფასი.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- განხორციელდა სხვადასხვა პერიოდულობის 126 ერთეული კვლევა.
- ექსპერტული შეფასება განახორციელა 3 საერთაშორისო ორგანიზაციამ.

5.9. მოსახლეობის და საცხოვრისების საყოველთაო აღწერა- (პროგრამული კოდი 47 03)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქსტატი)

დასახული საბოლოო შედეგები:

- კარტოგრაფიული მასალა ხელს შეუწყობს შენობებისა და მათში მცხოვრები შინამეურნეობების სიების შედგენას მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის სავსე სამუშაოების სრულყოფილი ორგანიზებისათვის.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- მომზადდა ციფრული კარტოგრაფიული მასალა ქ. თბილისის, აჭარის არ-სა და გურიის რეგიონისათვის.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საქართველოს რეგიონების, ქალაქ თბილისი ჩათვლით, ციფრული კარტოგრაფიული მასალის სიზუსტე.

5.10. შინამეურნეობების ინტეგრირებული კვლევის პროგრამა - (პროგრამული კოდი 47 04)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქსტატი)

დასახული საბოლოო შედეგები:

- სიღარიბის დონის, მოსახლეობის ცხოვრების დონის (შინამეურნეობების შემოსავლები და ხარჯები), მოსახლეობის ეკონომიკური აქტივობის (დასაქმებისა და უმუშევრობის მაჩვენებლები) მაჩვენებლების გაანგარიშება, ეროვნული ანგარიშების მაჩვენებლების გაანგარიშებისათვის და სამომხმარებლო კალათის დადგენისათვის საჭირო მონაცემებით უზრუნველყოფა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- მიღებული და გავრცელებული იქნა შინამეურნეობების შესახებ მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემები.
- კვლევიდან მიღებული ინფორმაცია გამოყენებული იქნა მთლიანი შიდა პროდუქტის მაჩვენებლის მისაღებად.
- განხორციელდა სამომხმარებლო კალათის დადგენისთვის საჭირო მონაცემებით უზრუნველყოფა.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ექსპერტული შეფასება განხორციელდა 3 საერთაშორისო ორგანიზაციამ.

5.11. სასოფლო მეურნეობათა შერჩევითი კვლევის პროგრამა - (პროგრამული კოდი 47 05)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური (საქსტატი)

დასახული საბოლოო შედეგები:

- მიღებული იქნა როგორც მიმდინარე (წინასწარი), ასევე საბოლოო მრავალფეროვანი სტატისტიკური ინფორმაცია საქართველოს სოფლის მეურნეობის შესახებ.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- სტატისტიკური ინფორმაცია საქართველოს სოფლის მეურნეობის შესახებ.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- მიმდინარე სტატისტიკური მონაცემების მოპოვება 5000 სასოფლო მეურნეობის პირისპირ გამოკითხვის გზით.

5.12. სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება (პროგრამული კოდი 24 04)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტო

დასახული საბოლოო შედეგები:

- საერთაშორისო ბაზრებზე ქართული პროდუქციისათვის არსებული ბარიერების შემცირება და მათი კონკურენტუნარიანობის ამაღლება. კვების, ენერგეტიკის, ფარმაციისა და ფიზ-ქიმიური გაზომვების სფეროების თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი მიკვლევადი ეტალონური ლაბორატორიებით აღჭურვა;
- საქართველოს სტანდარტად მიღებული საერთაშორისო და რეგიონალური (ევროპული) სტანდარტების რაოდენობის გაზრდა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- სსიპ „სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს“ საქმიანობის საერთაშორისო დონეზე აღარებისათვის შესრულდა რამოდენიმე წინაპირობა: დასრულდა გეომეტრიული გაზომვების ეტალონური განყოფილების განახლება, გერმანულ-ქართული პროექტის ფარგლებში განახლებულ და მოდერნიზებულ იქნა ელექტროგაზომვების ეტალონური ლაბორატორია და აგრეთვე, გერმანიის ფიზიკო-ტექნიკური ინსტიტუტში (PTB) განხორციელდა ლაბორატორიის თანამშრომლების გადამზადება;
- ქართული პროდუქციის კონკურენტუნარიანობის ამაღლების ხელშეწყობის მიზნით სააგენტოს მიერ დაინტერესებული პირებისათვის (საწარმოები, ლაბორატორიები, სამინისტროები, მარეგულირებელი ორგანოები) გაუმჯობესდა მოსამხურების ხარისხი და გაიზარდა სერვისების შესაძლებლობები;
- გაიზარდა სტანდარტიზაციის სფეროში ყველა დაინტერესებული პირებისათვის საერთაშორისო, რეგიონული და საქართველოს სტანდარტების ხელმისაწვდომობა.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საქართველოს სტანდარტად მიღებული საერთაშორისო და რეგიონალური სტანდარტები - 2012 წლის განმავლობაში დარეგისტრირდა 421 სტანდარტი;
- საქართველოს მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის სფეროში ხარისხის ინფრასტრუქტურის საერთაშორისო აღიარება - საქართველოს მეტროლოგიისა და

სტანდარტიზაციის სფეროში ხარისხის ინფრასტრუქტურის საერთაშორისო აღიარების მისაღწევად მიმდინარეობს შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება TWINNING-ის პროექტის ფარგლებში, კერძოდ: ჩატარდა მთლიანი შიდა აუდიტი და საერთაშორისო აღიარების მისაღებად უცხოელ ექსპერტთა მიერ განხორციელდა განსაზღვრული 3 ლაბორატორიის წინასწარი შეფასება.

5.13. აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება (პროგრამული კოდი 24 05)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - აკრედიტაციის ეროვნული ორგანო - აკრედიტაციის ცენტრი

დასახული საბოლოო შედეგები:

- საერთაშორისო ბაზარზე ქართული პროდუქციისათვის ტექნიკური ბარიერების შემცირება;
- საქართველო-ევროკავშირს შორის თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულების გაფორმების წინაპირობების შესრულება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- აკრედიტაციაზე შემოსული განაცხადების განხილვა და მათზე შეფასების განხორციელება;
- აკრედიტირებული პირების გეგმიური მონიტორინგი;
- „პროდუქციის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსი“-ს საფუძველზე აკრედიტაციის ცენტრის ფუნქციონირება ახალი წესებისა და პროცედურების შესაბამისად;
- აკრედიტაციის ცენტრსა და EA-ს (European co-operation for accreditation) შორის გაფორმებული ასოცირებული წევრობის შეთანხმების საფუძველზე მენეჯმენტის სისტემაში EA-ს მოთხოვნების გეგმაზომიერი იმპლემენტაცია.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- განაცხადი ურთიერთაღიარების ხელშეკრულებაზე EA ან/და ILAC-ში - EA-ს ან ILAC-ში ურთიერთაღიარების ხელშეკრულებაზე განაცხადის წარსადგენად მიმდინარეობს მოსამზადებელი სამუშაოები TWINNING-ის პროექტის ფარგლებში;
- საქართველო-ევროკავშირს შორის თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულების (DCFTA) გაფორმების წინაპირობა - შესრულდა საქართველო-ევროკავშირს შორის თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულების (DCFTA) გაფორმების ერთ-ერთი წინაპირობა (აკრედიტაციის ცენტრის გენერალური დირექტორის 2012 წლის 31 დეკემბრის ბრძანებით დამტკიცდა საერთაშორისო სტანდარტებზე და წესებზე დაფუძნებული აკრედიტაციის სისტემის 12 პროცედურა).

**6. პრიორიტეტი – ინსტიტუციონალური განვითარება და ქვეყნის ინტერესების
სამართლებრივი მხარდაჭერა**

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
01 01	საკანონმდებლო საქმიანობა	35,000.4	35,000.4	30,011.2	30,011.2	
06 01	საარჩევნო გარემოს განვითარება	7,446.4	7,446.4	7,359.4	7,359.4	
06 02	არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები	27,830.2	27,830.2	27,759.2	27,759.2	
06 03	საარჩევნო სისტემების განვითარება და სისტემისათვის მოხელეთა მომზადება-გადამზადება	1,531.4	1,531.4	1,530.2	1,530.2	
06 04	პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება	11,334.0	11,334.0	10,479.6	10,479.6	
06 06	ამომრჩეველთა სიების დაზუსტების უზრუნველყოფის პროგრამა“	4,700.0	4,700.0	4,672.0	4,672.0	
41 00	საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი	2,928.2	2,928.2	2,910.7	2,910.7	
26 01	სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	18,204.8	18,204.8	17,947.0	17,947.0	
26 06	იუსტიციის სახლების ფარგლებში მომსახურებათა ეფექტიანი წარმოება და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა	218,472.2	14,003.0	215,913.0	11,443.8	204,469.2
26 03	ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა	4,900.9	3,751.0	4,891.6	3,741.7	1,149.9

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
26 05	ელექტრონული მმართველობის განვითარება	5,273.1	2,330.0	5,235.2	2,292.1	2,943.1
26 08	ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების მხარდაჭერის განვითარება	1,000.5	918.7	987.5	905.7	81.8
26 09	ტურისტული, საინვესტიციო და ინფრასტრუქტურული პროექტების კოორდინაცია და მონიტორინგი	141.7	141.7	140.2	140.2	
02 01	საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაცია	20,442.6	20,442.6	19,701.7	19,701.7	
04 00	საქართველოს მთავრობის კანცელარია	30,571.1	30,571.1	29,432.0	29,432.0	
02 02	საჯარო სამსახურის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება	650.0	650.0	638.1	638.1	
30 06	საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება	177.4	177.4	177.4	177.4	
11 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია აბაშის, ზუგდიდის, მარტვილის, მესტიის, სენაკის, ჩხოროწყუს, წალენჯიხის, ხობის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ ფოთში	3,539.9	3,539.9	1,583.1	1,583.1	
12 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ლანჩხუთის, ოზურგეთისა და ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტებში	5,753.3	5,753.3	5,685.0	5,685.0	

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
13 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბაღდათის, ვანის, ზესტაფონის, თერჯოლის, სამტრედიის, საჩხერის, ტყიბულის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ხარაგაულის, ხონის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ ქუთაისში	1,038.9	1,038.9	1,026.4	1,026.4	
14 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ახმეტის, გურჯაანის, დედოფლისწყაროს, თელავის, ლაგოდეხის, საგარეჯოს, სიღნაღისა და ყვარლის მუნიციპალიტეტებში	1,173.9	1,173.9	1,109.4	1,109.4	
15 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია დუშეთის, თიანეთის, მცხეთისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში	811.3	811.3	799.3	799.3	
16 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ამბროლაურის, ლენტეხის, ონისა და ცაგერის მუნიციპალიტეტებში	791.3	791.3	762.1	762.1	
17 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ადიგენის, ასპინძის, ახალციხის, ახალქალაქის, ბორჯომისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტებში	945.8	945.8	883.5	883.5	

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
18 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია ბოლნისის, გარდაბნის, დმანისის, თეთრი წყაროს, მარნეულის, წალკის მუნიციპალიტეტებსა და თვითმმართველ ქალაქ რუსთავში	1,166.4	1,166.4	1,048.4	1,048.4	
19 00	სახელმწიფო რწმუნებულის – გუბერნატორის ადმინისტრაცია გორის, კასპის, ქარელისა და ხაშურის მუნიციპალიტეტებში	960.3	960.3	946.2	946.2	
44 00	სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაცია	7,840.0	7,840.0	7,796.5	7,796.5	
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		414,626.0	205,982.0	401,425.8	192,781.8	208,644.0

6.3. არჩევნების ჩატარების ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 06 02)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია

დასახული საბოლოო შედეგები:

- დემოკრატიულ, ღია და გამჭვირვალე გარემოში ჩატარებული არჩევნების გზით, საარჩევნო პროცესის მონაწილე ყველა სუბიექტის კანონიერი უფლებების რეალიზაციის შედეგად, საქართველოს კონსტიტუციის შესაბამისად ფორმირებული ქვეყნის უმაღლესი წარმომადგენლობითი ორგანო.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- არჩევნები ჩატარდა ღია და გამჭვირვალე გარემოში; არჩევნები პოზიტიურად შეაფასეს როგორც ადგილობრივმა, ასევე საერთაშორისო დამკვირვებლებმა: ეუთოს სადამკვირვებლო მისიამ, აშშ-ის სახელმწიფო მდივანმა, ევროკავშირის წარმომადგენლებმა.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ამომრჩეველთა აქტივობა 2008 წლის საპარლამენტო არჩევნებზე არსებული აქტივობასთან მიმართებაში გაიზარდა 7,92%-ით. 3 613 851 ამომრჩეველიდან არჩევნებში მონაწილეობა მიიღო 2 215 661 ამომრჩეველმა, რაც საერთო ამომრჩეველების რაოდენობის 61,31% შეადგენს (2008 წლის საპარლამენტო არჩევნებზე ამომრჩეველთა აქტივობა შეადგენდა 53,39%);
- საქართველოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში პარტიების, მათი წარმომადგენლების, არასამთავრობო ორგანიზაციების და სხვათა მიერ შემოტანილ იქნა 134 განცხადება/საჩივარი, ხოლო საოლქო საარჩევნო კომისიებში შეტანილ განცხადება/საჩივართა რაოდენობამ შეადგინა 551. 2008 წლის საპარლამენტო არჩევნებთან შედარებით განცხადება/საჩივართა რაოდენობა იყო გაზრდილი. ძირითადად ეს განპირობებულია მაღალი პოლიტიკური კონკურენციითა და დამატებით ატმოსფეროს არსებობით.
- ევროპის საბჭოს საპარლამენტო და ეუთოს საპარლამენტო ასამბლეების, ასევე ეუთოს დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და ადამიანის უფლებათა ოფისის, ევროპარლამენტის და ნატოს საპარლამენტო ასამბლეის წარმომადგენელთა 2 ოქტომბრის ერთობლივ განცხადებაში აღნიშნულია – "მთლიანობაში საარჩევნო ადმინისტრაციას მაღალი ნდობა ჰქონდა და იგი არჩევნების მზადების პროცესს პროფესიონალურად წარუძღვა. ცენტრალური საარჩევნო კომისია (ცესკო) ეფექტურად და გამჭვირვალედ მოქმედებდა, იგი ხშირად ატარებდა შეხვედრებს, რომლებიც ღია იყო დამკვირვებლებისთვის, პარტიებისა და მედია წარმომადგენლებისთვის...". ნატო-ს გენერალურმა მდივანმა მოულოცა საქართველოს „თავისუფალი, შეჯიბრებითი და მშვიდობიანი" არჩევნების ჩატარება.

6.4. საარჩევნო სისტემების განვითარება და სისტემისათვის მოხელეთა მომზადება-გადამზადება (პროგრამული კოდი 06 03)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - საარჩევნო სისტემების განვითარების, რეფორმებისა და სწავლების ცენტრი

დასახული საბოლოო შედეგები:

- სწავლების ცენტრის გამართული ფუნქციონირება;
- საარჩევნო გარემოს გაუმჯობესება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- ჩამოყალიბდა და ფუნქციონირებს საარჩევნო პროცესებში ჩართულ პირთა ეფექტური სწავლების სისტემა;
- ტრენინგების გზით გაიზარდა საარჩევნო პროცესებში ჩართულ პირთა კვალიფიკაციის ამაღლება.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- გაიზარდა საარჩევნო პროცესში ჩართული ჯგუფების (ეთნიკური უმცირესობების, მოწყვლადი ამომრჩევლის, ახალგაზრდების, ქალების) რაოდენობა;

- დატრენინგდა - პროექტი "კარდაკარი"-ს ფარგლებში 38 ტრენერი, 26 ფასილიტატორი, 174 ტრენერი, 22 ცხელი ხაზის ოპერატორი, 143 ადგილობრივი თვითმართველობის ორგანოთა იურისტი, 53 ადამიანი პოლიტიკური პარტიებისა და ადგილობრივი სადამკვირვებლო ორგანიზაციებიდან, 173 პრესისა და მედიის წარმომადგენელი, 38 952 საუბნო კომისიის წევრი.

6.5. პოლიტიკური პარტიებისა და არასამთავრობო სექტორის დაფინანსება (პროგრამული კოდი 06 04)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია,
- ✓ სსიპ - საარჩევნო სისტემების განვითარების, რეფორმებისა და სწავლების ცენტრი

დასახული საბოლოო შედეგები:

- შენარჩუნდა მრავალპარტიული გარემო;
- პოლიტიკური პარტიების ფინანსური შესაძლებლობების გაზრდის საფუძველზე შეიქმნა კონკურენტუნარიანი პოლიტიკური სისტემა.

მიღწეული საბოლოო შედეგი:

- 2012 წლის 1 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნების შედეგების მიხედვით სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაფინანსების მქონე თოთხმეტი პოლიტიკური პარტია.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- არასამთავრობო ორგანიზაციების მიერ განხორციელდა 35 პროექტი ამომრჩეველთა განათლების, ეთნიკური უმცირესობების საარჩევნო პროცესებში ინტეგრაციის ხელშეწყობის, ქალთა ჩართულობის მიმართულებებით;
- პოლიტიკური პარტიების მიერ განხორციელდა პროექტები/სწავლებები სხვადასხვა თემატიკებზე: "სამოქალაქო საზოგადოების როლი", "გენდერული თანასწორობა", "2012 წლის საპარლამენტო არჩევნების დაგეგმვა", "ამომრჩეველთა ეფექტური კომუნიკაცია", "ღირებულებების როლი პოლიტიკის განვითარებაში" და სხვა.

6.6. ამომრჩეველთა სიების დაზუსტების უზრუნველყოფის პროგრამა (პროგრამული კოდი 06 06)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ ამომრჩეველთა სიების დაზუსტების უზრუნველყოფის კომისია

დასახული საბოლოო შედეგები:

- 2012 წლის საპარლამენტო არჩევნებისთვის ამომრჩეველთა დაზუსტებული ერთიანი სია.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- ამომრჩეველთა სიების დაზუსტების მიზნით ჩატარდა პროექტი „კარდაკარი“, როგორც ერთ-ერთი საუკეთესო და ეფექტური საშუალება ამომრჩეველთა სიის სისწორისა და სიზუსტის უზრუნველსაყოფად. საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე

არსებულ საარჩევნო ოლქებსა და საარჩევნო უბნებში გადამოწმდა და დაზუსტდა ამომრჩეველთა ერთიანი სია.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ზუსტი ამომრჩეველთა ერთიანი სია, მინიმალური ცდომილებები სიაში.

6.7. საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი (პროგრამული კოდი 41 00)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სახალხო დამცველის აპარატი

დასახული საბოლოო შედეგები:

- საქართველოს მთელს ტერიტორიაზე, თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში ადამიანის უფლებათა დაცვის მდგომარეობაზე გეგმიური და არაგეგმიური მონიტორინგის განხორციელება;
- წამებისა და სხვა სასტიკი, არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან სასჯელის პრევენციის მიზნით რეკომენდაციების შემუშავება;
- თავისუფლების შეზღუდვისა და აღკვეთის დაწესებულებებში განთავსებულ პირთა უფლებების დარღვევის შესახებ განცხადებების განხილვა და მათზე რეაგირება;
- სახალხო დამცველის სპეციალიზებული ცენტრების (ბავშვის და ქალის უფლებათა ცენტრი, შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა უფლებების დაცვის ცენტრი) და სახალხო დამცველის რეგიონული ოფისების მუშაობის მხარდაჭერა;
- სახალხო დამცველის ანგარიშების გამოცემა, თარგმნა და სხვადასხვა დონეზე წარდგენა;
- სახალხო დამცველის აპარატის მიერ მოქალაქეთა უფლებათა დარღვევის შესახებ შემოსული განცხადების/საჩივრების მიღება, რეგისტრაცია, სტრუქტურულ ერთეულებზე გადანაწილება შემდგომი განხილვა და შესაბამისი რეაგირება;
- საქართველოს მოქალაქეთა, უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა და მოქალაქეობის არმქონე პირთა, აგრეთვე კერძო სამართლის იურიდიულ პირთა, პოლიტიკურ და რელიგიურ გაერთიანებათა განცხადებებისა და საჩივრების განხილვა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- აღმოჩენილი და დაფიქსირებული ადამიანის უფლებების დარღვევები;
- საქართველოს ტერიტორიაზე თავისუფლების შეზღუდვის ადგილებში წამებისა და სხვა სასტიკი, არაადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობის ან სასჯელის გამოყენების პრაქტიკის აღმოსაფხვრელად გატარებული პრევენცია;
- ყველა ტიპის დახურულ დაწესებულებებში ჩატარებული მონიტორინგი (გეგმიური - არაგეგმიური).

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ქვეყნის მასშტაბით შსს დროებითი მოთავსების იზოლატორებსა და პოლიციის განყოფილებებში განხორციელდა 84 გეგმიური ვიზიტი, მონახულებულ იქნა 227 დაკავებული, 31 არაგეგმიური ვიზიტი, მონახულებულ იქნა 101 დაკავებული ;
- სასჯელადსრულების დეპარტამენტის დაწესებულებებში ადამიანის უფლებათა დარღვევის ფაქტების გამოვლენისა და პრევენციის მიზნით განხორციელდა 587 არაგეგმიური ვიზიტი, მონახულებულ იქნა 3852 პატიმარი;

- შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა დაწესებულებებში მონიტორინგის მიზნით განხორციელდა 15 გეგმიური ვიზიტი;
- ფსიქიატრიულ დაწესებულებებში განხორციელდა 3 არაგეგმიური ვიზიტი, მონახულეულ იქნა 4 პაციენტი. ამავდროულად განხორციელდა 15 გეგმიური ვიზიტი;
- ადამიანის უფლებათა დარღვევის ფაქტების შესახებ შემოვიდა 4291 განცხადება. აქედან დასაშვებად იქნა ცნობილი 3167 განცხადება, დაუშვებლად 559. მართლმსაჯულების დეპარტამენტს გადაეცა 1066 განცხადება, პრევენციისა და მონიტორინგის დეპარტამენტს - 1859, ბავშვთა ცენტრს - 116 და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა ცენტრს - 96 განცხადება.
- კონსულტანტის დახმარებით ისარგებლა 2794-მა ვიზიტორმა;

6.8. სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 26 01)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს აპარატი

დასახული საბოლოო შედეგები:

- საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს სისტემის სტაბილურად გამართული და შეუფერხებელი ფუნქციონირება;
- ახალი სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობის შესაბამისი სრულყოფილი სამართლებრივი რეჟიმის შექმნა;
- არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების სისტემის გაუმჯობესება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და არასრულწლოვანთა შორის დანაშაულის შემცირება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობასა და საქმის მართვის სისტემაში გადამზადებულ იქნა ყველა პროკურორი;
- დაინერგა სისხლის სამართლის საქმის მართვის ელექტრონული სისტემა;
- სისხლის სამართლის კოდექსის გადახედვის მიზნით მომზადდა ბრიტანელი ექსპერტის კვლევა სისხლის სამართლის კოდექსის ზოგად ნაწილზე.
- თბილისის, ქუთაისის, რუსთავის, ბათუმის, სამტრედიისა და გორის მასშტაბით განხორციელდა იმ არასრულწლოვანთა განრიდება სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან, რომლებმაც პირველად ჩაიდინეს ნაკლებად მძიმე ან მძიმე დანაშაული.

მიღწეული საბოლოო შეფასების ინდიკატორები:

- სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობასა და საქმის მართვის სისტემაში გადამზადებული პროკურორების 100%;
- სისხლის სამართლის საქმის მართვის ელექტრონული სისტემა დაინერგა ქვეყნის მასშტაბით;

- თბილისის, ქუთაისის, რუსთავის, ბათუმის, სამტრედიისა და გორის მასშტაბით განხორციელდა 25%-მდე იმ არასრულწლოვანთა განრიდება სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობისაგან, რომლებმაც პირველად ჩაიდინეს ნაკლებად მძიმე ან მძიმე დანაშაული. ამასთან, საანგარიშო პერიოდში განმეორებითი დანაშაული ჩაიდინმა ორმა განრიდებულმა არასრულწლოვანმა.

6.9. იუსტიციის სახლების ფარგლებში მომსახურებათა ეფექტური წარმოება და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა (პროგრამული კოდი 26 06)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო;
- ✓ სსიპ - სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტო;
- ✓ სსიპ - იუსტიციის სახლი;
- ✓ სსიპ - აღსრულების ეროვნული ბიურო;

დასახული საბოლოო შედეგები:

- გაუმჯობესდება ფიზიკური და იურიდიული პირების ქონებრივი უფლებებისა და ვალდებულებების ამსახველი რეესტრის წარმოება, მასში დაცული ინფორმაციის სიზუსტე და ხელმისაწვდომობა ნებისმიერი დაინტერესებული პირისათვის;
- შეიქმნება მონაცემთა ბაზა, რომელიც უზრუნველყოფს მოქალაქეობის, სამოქალაქო აქტების რეგისტრაციის, მიგრაციის, დოკუმენტების აპოსტილით დამოწმებისა და ლეგალიზაციის, საქართველოს მოქალაქეთა და საქართველოში მცხოვრებ უცხოელთა პირადობის მოწმობის და პასპორტის გაცემასთან დაკავშირებული პროცესების ეფექტურად წარმართვას.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- უზრუნველყოფილ იქნა მონაცემთა ბაზის სრული დაცულობა არასანქცირებული შეღწევისგან და სრული კონფიდენციალურობა. ყველა ინფორმაციის განახლება მიმდინარეობდა რეალურ დროში ონლაინ რეჟიმის გამოყენებით;
- გაუმჯობესდება ფიზიკური და იურიდიული პირების ქონებრივი უფლებებისა და ვალდებულებების ამსახველი რეესტრის წარმოება, მასში დაცული ინფორმაციის სიზუსტე და ხელმისაწვდომობა;
- აღსრულების სფეროში მოქალაქეთათვის შეთავაზებულ იქნა ახალი მომსახურებები.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საჯარო რეესტრის მიერ კანონით დადგენილ ვადებში გაწეული სარეგისტრაციო მომსახურების 100%;
- ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის 98%-იანი მაჩვენებელი;
- მომხმარებელთა კმაყოფილების დონე 85-90%;
- აღსრულების სფეროში მოქალაქეთათვის შეთავაზებულ იქნა 2 ახალი მომსახურება (გამარტივებული წარმოება და ფაქტების კონსტატაცია).

6.10. ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 26 03)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - საქართველოს ეროვნული არქივი

დასახული საბოლოო შედეგები:

- ეროვნული არქივის ტერიტორიული ორგანოების სრული ცენტრალიზაცია;
- მოქალაქეთა მომსახურების თანამედროვე სისტემა;
- ეროვნული საარქივო ფონდის ელექტრონული დოკუმენტების არქივის - საარქივო ფონდის შექმნა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- განხორციელდა ტერიტორიული არქივების გამსხვილება (ცენტრალიზაცია) რეგიონების მიხედვით და რეგიონალური არქივების შექმნით გაუმჯობესდა დოკუმენტების შენახვისა და დაცვის პირობები;
- ყველა არქივში დაინერგა მოქალაქეთა მომსახურების თანამედროვე, ელექტრონული სისტემა, რომელმაც ნებისმიერი ადგილობრივი არქივიდან ხელმისაწვდომი გახადა საცნობარო-საინფორმაციო მომსახურების მიღება;

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საანგარიშო პერიოდში ცენტრალიზაციას (რეგიონებში გამსხვილებას) დაექვემდებარა 22, ხოლო ჯამურად - 32 ტერიტორიული არქივი;
- ელექტრონულ მატარებლებზე გადატანილია საისტორიო დოკუმენტებისა და უახლესი ისტორიის არქივის მმჩის ბიუროს 1921-36 წლების ჩანაწერების (სამოქალაქო აქტების ჩანაწერები) 100%;
- ელექტრონულ მატარებელზე ინახება 27 500 დოკუმენტი.
- ყველა არქივში დაინერგა მოქალაქეთა მომსახურების თანამედროვე, ელექტრონული სისტემა.

6.11. ელექტრონული მმართველობის განვითარება (პროგრამული კოდი 26 05)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - მონაცემთა გაცვლის სააგენტო

დასახული საბოლოო შედეგი:

- მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურაში ყველა სახელმწიფო ორგანიზაციისა და მთელი კრიტიკული ინფრასტრუქტურის (რომელთა გამართული ფუნქციონირება აუცილებელია ქვეყნის თავდაცვისა და ეკონომიკური უსაფრთხოებისთვის)

ობიექტების ჩართვა, ინფორმაციული უსაფრთხოების დანერგვა ყველა სახელმწიფო ორგანიზაციაში.

მიღწეული საბოლოო შედეგი:

- მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურაში ჩართულია 90-მდე ორგანიზაცია;
- გამოვლინდა და შესაბამისი რეაგირება იქნა მოხდენილი კრიტიკული რისკის შემცველ 80-მდე კიბერინციდენტზე.
- მონაცემთა გაცვლის სააგენტო გაწევრიანდა ინციდენტებზე რეაგირების ჯგუფების საერთაშორისო კავშირში.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- მონაცემთა გაცვლის ინფრასტრუქტურაში ჩაერთო სახელმწიფო ორგანიზაციების და კრიტიკული ინფრასტრუქტურის ობიექტების 20%;

6.12. ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების მხარდაჭერის განვითარება (პროგრამული კოდი 26 08)

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების კრიტერიუმები:

- მიღწეულ იქნა სისტემის სრული უსაფრთხოება და არ დაფიქსირებულა არცერთი წარმატებული კიბერშეტევა;

**7. პრიორიტეტი – იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა
სახელმწიფო მხარდაჭერა და რეინტეგრაციის ხელშეწყობა**

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		მ.შ. საკუთარი სახსრები
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	
34 01	იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	7,995.5	7,995.5	7,721.0	7,721.0	
34 02	განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება	31,312.5	31,312.5	29,695.5	29,695.5	
25 05	იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა	39,701.1	39,701.1	49,561.2	49,561.2	
22 00	რეინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,460.1	1,460.1	1,455.5	1,455.5	
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		80,469.2	80,469.2	88,433.2	88,433.2	

7.1. იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა (პროგრამული კოდი 34 01)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს ცენტრალური აპარატი,
- ✓ ტერიტორიული ორგანოები

დასახული საბოლოო შედეგები:

- ქვეყნის პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და დემოგრაფიული მდგომარეობის გათვალისწინებით დევნილთა, ლტოლვილთა, ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა, თავშესაფრის მაძიებელთა, რეპატრიანტთა მიგრაციული ნაკადების რეგულირება, მათი დროებითი ან მუდმივი განსახლების ორგანიზება, ადაპტაციისათვის და საზოგადოებაში ინტეგრაციისათვის საჭირო პირობების შექმნა და სოციალური დაცვა;
- დევნილი მოსახლეობის თვითკმარობის გაზრდა, სახელმწიფოზე მათი დამოკიდებულების შემცირება-აღმოფხვრა და უკიდურესად გაჭირვებული,

დაუცველი დევნილების ერთიან სოციალურ პროგრამებში ინტეგრირება საერთო კრიტერიუმების საფუძველზე;

- რეპატრიანტის სტატუსის მაძიებელთა აპლიკაციების სისტემატიზაცია, ანალიზი და განხილვა შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად;
- არალეგარული მიგრაციის პრევენცია, დროებითი ლეგალური შრომითი მიგრაციის შესაძლებლობის გაზრდა;
- რეადმისიის ხელშეკრულების საფუძველზე დაბრუნებულთა რეინტეგრაციის უზრუნველყოფა და შესაბამისი მონაცემთა ბაზის შექმნა;
- ოკუპირებულ ტერიტორიებზე უძრავ ქონებაზე საკუთრების უფლების მოთხოვნის მქონე დევნილების გამოკვეთა, აღნიშნული ქონების შემდგომი პრივატიზაციის პროცესის მოსამზადებლად;
- ეკომიგრანტთა განსახლების ორგანიზება და ახალ საცხოვრებელ ადგილებზე მათი ადაპტაცია-ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- საანგარიშო პერიოდში შევსებულია დევნილთა უძრავის ქონების 493 დეკლარაცია; გადამოწმდა 3000 შევსებული დეკლარაცია და აქედან მოხდა 2600 შევსებულ დეკლარაციაში ჩამატებების შეტანა;
- მოხდა ცხინვალის რეგიონის 17 დასახლებული პუნქტიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა უძრავი ქონების კოსმოსურ სურათებზე აღრიცხვა და იდენტიფიკაცია;
- „მობილურობის ცენტრმა“ მომსახურება გაუწია 1163 დაბრუნებულ მიგრანტს, მათ შორის:
  - ✓ 300-მდე ბენეფიციარს გაეწია კონსულტაცია საქართველოში დასაქმების შესაძლებლობების შესახებ;
  - ✓ 250-მდე ბენეფიციარმა გაიარა პროფესიული გადამზადების ტრენინგი, ხოლო 191 ბენეფიციარმა - ტრენინგი ბიზნეს გეგმის შემუშავების შესახებ და 17 ბენეფიციარს გაეწია პირველადი სამედიცინო დახმარება;
- „მიზნობრივი ინიციატივა საქართველოსთვის“ პროექტის ფარგლებში შექმნილი „მობილურობის ცენტრის“ მიერ დაფინანსდა 51 ბიზნეს პროექტი (მეფრინველეობის და მესაქონლეობის ფერმები, საოჯახო ტიპის სასტუმროები, სილამაზის სალონი და ა.შ.);
- სამინისტროს თანამშრომელთა მიერ თბილისის აეროპორტში განხორციელდა 480 დაბრუნებული მიგრანტის პირველადი ანკეტირება და გასაუბრება ქვეყანაში მიმდინარე სარეინტეგრაციო პროგრამების შესახებ;
- ხორციელდებოდა რეპატრიაციის სტატუსის მაძიებელთა აპლიკაციების განხილვა, აპლიკაციების განხილვის შედეგად 864 ბენეფიციარს მიენიჭა რეპატრიანტის სტატუსი;
- განხორციელდა მესტიის რაიონში მცხოვრები, ბუნებრივი კატასტროფებით დაზარალებული 17 ოჯახის კახეთის რეგიონში ტრანსპორტირების მომსახურების შესყიდვა, სადაც „საქართველოს ბუნებრივი კატასტროფებით დაზარალებული სოფლის მოსახლეობის უსაფრთხო ადგილებზე განსახლებისა და ინტეგრირების

ხელშეწყობის“ მიზნობრივი გრანტის ფარგლებში მათთვის შეძენილ იქნა და კენჭისყრის წესით გადაეცათ საცხოვრებელი სახლები;

- დასრულდა ქალაქ გორში ახალი, 4 სართულიანი სამინისტროს ადმინისტრაციული შენობის მშენებლობა, საანგარიშო პერიოდში განხორციელდა შენობის შიდა და ფასადის მოპირკეთების სამუშაოები. აღნიშნული შენობა გადაცემულია საკუთრებაში თიღვის, ქურთისა და ერედვის მუნიციპალიტეტებისთვის.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- რეპატრაციის მსურველთა განცხადებების განხილვა მოითხოვს გარკვეულ დროს, რომელიც გაგრძელდება შემდგომი წლების განმავლობაში. სავარაუდოდ ყოველწლიურად მოხდება 100-მდე განაცხადის განხილვა;
- გაწეულ იქნა მაქსიმალური ძალისხმევა, რათა მოგვეძია სახლები დაბალ ფასად, რამაც საშუალება მოგვცა 2 საცხოვრებელი სახლით მეტი შეგვეძინა.

7.2. განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება (პროგრამული კოდი 34 02)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტროს ცენტრალური აპარატი,
- ✓ სსიპ - იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა თემის განვითარების ცენტრი

დასახული საბოლოო შედეგები:

- იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა მიმართ 2012-2014 წლებში სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის შესაბამისად, იძულებით გადაადგილებულ პირთა განსახლების ღონისძიებების განხორციელება, მათთვის საცხოვრებელი ფართის კერძო საკუთრებაში გადაცემა;
- საქართველოში იძულებით გადაადგილებული მოსახლეობის სოციალური და ეკონომიკური რეინტეგრაციის ხელშეწყობა შემდეგი გზით:
  - ✓ კომპაქტურად ჩასახლებულ ადგილებზე არსებულ დევნილთა თემებში (სამიზნე თემი) იძულებით გადაადგილებულ პირებისათვის ხელსაყრელი პირობების გაზრდა, რათა მათ მონაწილეობა მიიღონ თემის განვითარებაზე მიმართულ ღონისძიებებში;
  - ✓ სამიზნე თემთა ჯგუფებისათვის ძირითადი ინფრასტრუქტურის, მომსახურების, დასაქმების და საარსებო ხელსაყრელი პირობების მისაწვდომლობის გაზრდა;
  - ✓ იძულებით გადაადგილებულ პირთა მხარდასაჭერად ეროვნული ქმედითობის გაზრდა. თემის სოციალური და ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესების მიზნით სამიზნე თემების მობილიზაცია, მიკრო-პროექტის მართვის სათემო კომიტეტების არჩევა, მთავარი პრიორიტეტის შერჩევა და მიკრო-პროექტის მომზადება და განხორციელება. თემის მობილიზაციისთვის კონსულტანტების

დაქირავება, კონსულტანტების მიერ თემის წევრებისათვის და მიკრო-პროექტის მართვის კომიტეტის წევრებისათვის სათანადო ტრენინგების ჩატარება;

- სავალალო მდგომარეობაში მყოფი დევნილთა კომპაქტურად ჩასახლების ობიექტების შესწავლა და შემდგომში მათი რეაბილიტაცია;
- კომპაქტურად ჩასახლებულ ობიექტებში დევნილთა რაოდენობის დაზუსტება და მათთვის კომუნალური (ელექტროენერჯის, წყალმომარაგების, კანალიზაციის, ასენიზაციის, დასუფთავების, დეზინფექციის და დერატიზაციის) და ადმინისტრაციული ხარჯების დაფინანსება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- დევნილთათვის საცხოვრებელ ბინებად გადაკეთების მიზნით, სარეზიდენციო სამუშაოები განხორციელდა 11 ობიექტზე;
- ელექტრომომარაგების სამუშაოები ჩატარდა 5 ობიექტს, ხოლო სახურავის შეკეთების სამუშაოები ჩატარდა 9 ობიექტს; სხვადასხვა სახის სამშენებლო-სარემონტო და სარეკონსტრუქციო სამუშაოები განხორციელდა 23 ობიექტზე;
- დევნილთა საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების მიზნით, განხორციელდა მცხეთის მუნიციპალიტეტის სოფელ ფრეხეთში მიმავალი გზის აღდგენითი სამუშაოები;
- „იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა მიმართ 2012-2014 წლებში სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის“ ფარგლებში განხორციელდა:
  - ✓ სახელმწიფოს დაქვემდებარებაში მყოფი კომპაქტურად განსახლების ობიექტების დევნილთათვის კერძო საკუთრებაში გადაცემა. საქართველოს მასშტაბით განხორციელდა 200 კომპაქტურად განსახლების ობიექტის (109 - ქ. თბილისში და 91 - რეგიონში) საკუთრებაში გადაცემის პროცესი იქ ფაქტიურად მცხოვრებ და დამისამართებულ დევნილებზე (7 700 ოჯახი);
  - ✓ 200-მდე ობიექტის საკადასტრო-აზომვითი, შენობა-ნაგებობების შიდა აზომვითი ნახაზების მომსახურების შესყიდვა.
- დევნილთა ჩასახლებებში დაიფარა (წყალტუბოში - 352, გორში - 14, ფოთში - 1168 და ბათუმში - 608 ინდივიდუალური საცხოვრებელი ბინა) ბუნებრივი აირის მიწოდებისა და მომსახურების მიზნით აბონენტად რეგისტრაციისა და ახალი მომხმარებლის გამანაწილებელ ქსელზე მიერთების (შექრა-მონტაჟის) საფასურის ანაზღაურება;
- საქართველოში იძულებით გადაადგილებულ პირთა სოციალური და ეკონომიკური რეინტეგრაციის ხელშეწყობის მიზნით, დევნილთა თემებში განხორციელდა შემდეგი სამუშაოები:
  - ✓ გზის რეაბილიტაცია - კოპიტნარის თემი (იმერეთი) და მცხეთის თემი- ტურბაზა;
  - ✓ კარ-ფანჯრების გამოცვლა - წინამძღვრიანთკარის თემი;
  - ✓ წყლის სისტემის რეაბილიტაცია, შენობის სახურავის სარეაბილიტაციო სამუშაოები და გაზიფიცირება- ბაზალეთის თემი;
  - ✓ გვერდითი მიშენება კოტეჯებზე - შავშვების და ხურვალეთის თემები;

- ✓ დამხმარე სათავსოების მშენებლობა - სკრის, ახალსოფლის და მოხისის თემები;
- ✓ სპორტული სტადიონის მშენებლობა - ხონის, სოფელ ინგირის (ზუგდიდი), სოფელ კარალეთის (გორი) თემები;
- ✓ მიწის ნაკვეთების გაწმენდა, კულტივირება და სათამაშო მოედნის მოწყობა - ფოცხო-ეწერის თემი;
- ✓ სპორტული ტრენაჟორების შესყიდვა - გორის თემი;
- ✓ ეზოს შემოღობვა და სპორტული დარბაზის მშენებლობა - ბოლნისის, გარდაბნის და სოფელ საქაშეთის (გორი) თემები;
- ✓ ტრაქტორის შეძენა - ქარელის თემი;
- ✓ საკარმიდამო ნაკვეთებამდე მიმავალი გზის მოწყობა - მარნეულის თემი;
- ✓ წყლის სისტემის რეაბილიტაცია და სათამაშო მოედნის მოწყობა - სოფელი ბერბუკის (გორი) თემი;
- ✓ პროფსასწავლებლის შენობასთან მისასვლელი ბოგირი - სენაკის თემი;
- ✓ სადრენაჟო სისტემა - ფოთის თემი (ჯავახიშვილის ქ. N30);
- ✓ ობიექტის გაზიფიცირება - ბორჯომის (2 ობიექტი), ქუთაისის თემი (სამხედრო ლიცეუმსა და ფიზიკა-მათემატიკურ სკოლაში), სამტრედიის (ჭავჭავაძის ქ. N6), ხობის, სენაკის და ქობულეთის თემები;
- ✓ ეზოს კეთილმოწყობა - სოფელი საგურამოს თემი (მცხეთა);
- ✓ სარიტუალო სახლის ინვენტარით მოწყობა - სოფელი შაუმიანის თემი (მარნეული);
- ✓ ბავშვთა მოედანი - ქუთაისის თემი;
- ✓ წყალმომარაგება - სოფელ აზნეთის თემი (გორი);
- ✓ სახურავის მოწყობა და შიდა სამუშაოები - თელავის თემი (თბილისის გზატკეცილი N26 და N28).

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- 48 ობიექტს ჩაუტარდა სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოები, რაც 2011 წელთან შედარებით 30 ობიექტით მეტია;
- კერძო საკუთრებაში საცხოვრებელი ბინა გადაეცა იძულებით გაადგილებული პირთა 7700 ოჯახს. წინა წელთან შედარებით 7 000-ზე მეტ ოჯახს კერძო საკუთრებაში გადაეცა საცხოვრებელი ბინები დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების მიზნით;
- სამიზნე თემებში სოციალური და ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესების მიზნით დაფინანსდა 40-მდე მიკრო პროექტი და სხვადასხვა სამუშაოებზე დასაქმდა 400-მდე დევნილი. ჩასახლების ობიექტებში გაუმჯობესდა ინფრასტრუქტურა და დევნილებს შეექნათ საცხოვრებელი პირობები.

7.3. იძულებით გადაადგილებული პირების მხარდაჭერა (პროგრამული კოდი 25 05)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფონდი

დასახული საბოლოო შედეგები:

- იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის ნორმალური საცხოვრებელი პირობების შექმნა და მათი საზოგადოებრივი აქტივობების მხარდაჭერა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- ქ. ფოთში გაუმჯობესებული საკანალიზაციო სისტემა, რომელიც მოემსახურება 18 500 ადამიანს. გამწმენდი ნაგებობის წარმადობა შეადგენს 5 300 კმ/დღეღამეში.
- ქ. ფოთში 280 ბინის მშენებლობა, რითაც მუდმივი საცხოვრებელი პირობები გაუმჯობესდება იძულებით გადაადგილებულ პირთა 280 ოჯახს. ქ. ბაღდათში 5 000 მოსახლისათვის რეაბილიტირებული სანიაღვრე არხების სისტემით უზრუნველყოფა;
- ვანის მუნიციპალიტეტის 7 000 მოსახლისათვის გაუმჯობესებული გზით უზრუნველყოფა;
- ქ. ზესტაფონის 7 091 მოსახლისთვის წყალსადენის ქსელის რეაბილიტაცია;
- ქ. თერჯოლის 800 მოსახლისათვის წყალმომარაგების სისტემით უზრუნველყოფა;
- ქ. სამტრედიის 2 327 მოსახლისათვის გაუმჯობესებული წყალმომარაგების სისტემით უზრუნველყოფა;
- საჩხერის რაიონის 518 მოსახლისათვის წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაცია;
- ქ. ტყიბულში 2 280 მოსახლისათვის წყალმომარაგების სათავეების რეაბილიტაცია;
- ქ. ქუთაისში 1 000 მოსახლისათვის რეაბილიტირებული გზებით უზრუნველყოფა;
- ქ. წყალტუბოში 2 150 მოსახლისათვის წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაცია;
- ქ. ჭიათურაში 3 050 მოსახლისათვის წყალმომარაგების ქსელის რეაბილიტაცია;
- ხარაგაულში 1 500 ოჯახისთვის გაუმჯობესებული ქუჩების, მოედნებისა და სანიაღვრე არხებით უზრუნველყოფა;
- ქ. ხონის 195 მოსახლისათვის წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაცია;
- დაბა თიანეთში მცხოვრები 4 350 მოსახლისათვის გაუმჯობესებული სანიაღვრე არხებით უზრუნველყოფა;
- მცხეთის რაიონის 500 მოსახლისათვის შიდა გზის რეაბილიტაცია;
- შიდა ქართლისა და მცხეთა-მთიანეთის 10 895 მოსახლისათვის სასმელი წყლის წყალმომარაგების სისტემების რეაბილიტაცია;
- ქ. აბაშის 3 167 მოსახლისათვის წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაცია;
- ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის 4 200 მოსახლისათვის წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაცია;
- ქ. მარტვილის 5 000 მოსახლისათვის გაუმჯობესებული გზით უზრუნველყოფა;
- ქ. სენაკის 5 000 მოსახლისათვის წყალმომარაგების სისტემების რეაბილიტაცია;
- ქ. ფოთის 4 093 მოსახლისათვის გაუმჯობესებული სასმელი წყლით უზრუნველყოფა;
- ჩხოროწყუს მუნიციპალიტეტის 4 850 მოსახლისათვის ნაგავსაყრელისა და ნაგავსაყრელთან მისასვლელი გზის რეკონსტრუქცია;
- წალენჯიხის მუნიციპალიტეტის 5 000 მოსახლისათვის გაუმჯობესებული წყალმომარაგების სისტემით უზრუნველყოფა;
- ქ. ხობში 2 500 მოსახლისათვის წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაცია;
- ქ. გორში 14 000 მოსახლისათვის ბადის მშენებლობა;
- ქ. ქარელში 190 მოსახლისათვის გაუმჯობესებული გზით უზრუნველყოფა;

- ქ. ბაღდათში 5 000 მოსახლისათვის რეაბილიტირებული სანიაღვრე არხების სისტემით უზრუნველყოფა.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- რეაბილიტირებული საცხოვრებელი სახლები, სოციალური ობიექტები, კომუნალური და საგზაო ინფრასტრუქტურა, ობიექტების აღდენა-რეაბილიტაცია დადგენილი კრიტერიუმების შესაბამისად.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- პროექტით გათვალისწინებული სამუშაოების ნაწილი დასრულდა 2012 წელს, ნაწილი გადავიდა 2013 წელს. პროექტით გათვალისწინებული სამუშაოების ნაწილი დასრულდა 2012 წელს, ნაწილი გადავიდა 2013 წელს.

8. პრიორიტეტი – კულტურა, რელიგია, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
33 01	საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა	4,488.3	4,488.3	4,433.7	4,433.7	
33 02	ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოში და მისი ფარგლებს გარეთ	62,561.8	56,998.4	61,998.9	56,435.5	5,563.4
33 04	კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა	31,869.8	29,191.5	30,454.9	27,776.6	2,678.3
39 01	სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროების სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	10,141.5	10,141.5	10,017.6	10,017.6	
39 02	სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები	49,176.6	49,176.6	47,990.4	47,990.4	
39 03	სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები	3,649.5	3,649.5	3,603.3	3,603.3	
39 04	ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები	11,392.0	11,120.4	11,086.8	10,815.2	271.6
42 00	სსიპ – საზოგადოებრივი მაუწყებელი	56,569.0	50,600.0	56,568.2	50,599.2	5,969.0
45 00	საქართველოს საპატრიარქო	22,800.0	22,800.0	22,793.8	22,793.8	
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		252,648.5	238,166.2	248,947.6	234,465.3	14,482.3

8.2. ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოსა და მის ფარგლებს გარეთ (პროგრამული კოდი 33 02)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო;
- ✓ საქართველოს ანსამბლები;
- ✓ საქართველოს თეატრები.

დასახული საბოლოო შედეგები:

- ქართული კულტურის მაქსიმალური პოპულარიზაცია საქართველოს ცენტრსა და რეგიონებში, ასევე მის საზღვრებს გარეთ;
- ახალი მიღწევებითა და თანამედრვე ხელოვნების საუკეთესო ნიმუშებით საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის შევსების შესაძლებლობა და კულტურული ფასეულობების პოპულარიზაცია;
- საქართველოს რეგიონებში ტრადიციული და თანამედროვე კულტურული ცხოვრების გააქტიურება, ფესტივალების, კონკურსების, კონცერტების, გამოფენებისა და მასტერკლასების მოწყობა-ორგანიზება;
- საქართველოს ფარგლებს გარეთ მოღვაწე ქართველ და უცხოელ ხელოვანთა მოწვევა;
- საიუბილეო და შემოქმედებითი საღამოების, ახალი იდეებისა და ინიციატივების მხარდაჭერა, საქართველოს რეგიონების კულტურის ობიექტების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განახლება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- გააქტიურდა საზოგადოების ინტერესი ქართული კულტურის ღირებულებების მიმართ;
- მოხდა - ქართული კულტურის პოპულარიზაცია მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში, გამოფენების, ფესტივალების, კონკურსების მოწყობით საზოგადოების ჩართულობა კულტურულ ღონისძიებებში, კულტურის სფეროში გამოჩენილ მოღვაწეთა წახალისება და დაფასება, ქართული ხალხური სიმღერისა და ფოლკლორული ანსამბლების მხარდაჭერა, საქართველოს რეგიონების კულტურის ობიექტების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება, ფოლკლორული კოლექტივების სასცენო სამოსითა და მუსიკალური ინსტრუმენტებით აღჭურვა, ფოლკლორული ანსამბლების სერტიფიცირების შედეგად საქართველოში მოქმედი სიმღერისა და ცეკვის ანსამბლების ხარისხის დონის ამაღლება.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საზღვარგარეთ ჩატარებული საქართველოს დღეები - 3 პრეზენტაცია;
- საქართველოსა და საზღვარგარეთ ორგანიზებული 31 მუსიკალური ფესტივალი, 376 კონცერტი, 14 გასტროლი, 1533 სპექტაკლი, 16 მასტერკლასი, 6 პოეზიის საღამო და 21 გამოფენა;
- გაიხსნა ქართველ ხელოვანთა 28 ვარსკვლავი და 74 ფოლკლორულ კოლექტივს მიენიჭა სერტიფიკატი, მიღწეული იქნა მათი აღიარება საერთაშორისო ასპარეზზე და დადებითი გამოხმაურება უცხოურ მედიაში;

- განხორციელებული ღონისძიებებისადმი მასმედიისა და საზოგადოების ინტერესის, ღონისძიებაზე დამსწრეთა რაოდენობა - 193 029 კაცი, რეალიზებული ბილეთები - 191 354;
- განხორციელდა 95 ეროვნულ უმცირესობათა კულტურის განვითარების მხარდამჭერი პროექტი;
- გამოიცა 23 წიგნი, 4 კატალოგი, 93 ჟურნალ-გაზეთი, 13 ბუკლეტი;
- ახალი გადაღებული ფილმის რაოდენობა - 11;
- მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება განათება-გახმოვანების აპარატურით აღიჭურვა 2 თეატრი და 3 რაიონის კულტურის ცენტრი, მუსიკალური ინსტრუმენტებით 9 მუსიკალური სკოლა და 1 ორკესტრი, საოფისე ტექნიკით 6 რეგიონალური ბიბლიოთეკა და კომპიუტერული ტექნიკითა და საოფისე ავეჯით 6 რაიონის მუზეუმი;
- შეივსო 68 ბიბლიოთეკის წიგნადი ფონდი ახალი 54 გამოცემით.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- მნიშვნელოვნად ჩაითვალა რიგი ღონისძიებების განხორციელება: შეივსო მეტი რეგიონების ბიბლიოთეკების წიგნადი ფონდები ახალი გამოცემებით; საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში „ანჩისხატელების“ გუნდის კონცერტებისა და მასტერკლასების ჩატარება; საქართველოს სხვადასხვა ქალაქებში ანსამბლი „რუსთავის“ საგასტროლო ტურნეს ჩატარება; თურქეთში, ბავშვთა საერთაშორისო ფესტივალში ქორეოგრაფიული ანსამბლის - „ფენიქსი“ მონაწილეობა და სხვა.

8.3. კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა (პროგრამული კოდი 33 04)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო;
- ✓ სსიპ – საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო;
- ✓ საქართველოს მუზეუმები.

დასახული საბოლოო შედეგები:

- ქვეყნის კულტურული მემკვიდრეობის შენარჩუნება;
- მუზეუმებისა და კულტურული ძეგლების ინფრასტრუქტურის განვითარება;

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- რეაბილიტაცია/კონსერვაციის შედეგად შენარჩუნებულ იქნა განადგურების საშიშროების წინაშე მდგარი კულტურული მემკვიდრეობის რიგი ძეგლები;
- მოეწყო მუზეუმებისა და კულტურული ძეგლების ინფრასტრუქტურა.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ვიზიტორთა რაოდენობის გაზრდა 25%-ით წინა წელთან შედარებით;
- კულტურული მემკვიდრეობისადმი საზოგადოების ინტერესის ზრდა.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ საბოლოო შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- დაუგეგმავი ღონისძიებების განსახორციელებლად პროგრამაში შეტანილი ცვლილებები.

8.3.1. მუზეუმების ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 33 04 01)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო;
- ✓ საქართველოს მუზეუმები.

დასახული შუალედური შედეგები:

- მუზეუმების ინფრასტრუქტურისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება;
- მუზეუმებში დაცული ქვეყნის კულტურული მემკვიდრეობის ნიმუშების დაცვის მიზნით სარესტავრაციო-საკონსერვაციო სამუშაოების ჩატარება;
- მუზეუმებში მართვის თანამედროვე სტანდარტების დანერგვის მიზნით მუზეუმის სხვადასხვა მიმართულების სპეციალისტებისათვის ტრენინგებისა და ვორქშოპების ჩატარება, მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელოების თარგმნა და გამოცემა;
- საერთაშორისო სამუზეუმო ინსტიტუციებთან ურთიერთობების გაღრმავების მიზნით, ერთობლივი პროექტების შემუშავება, ქვეყნის მუზეუმების ინფორმირება საერთაშორისო სამუზეუმო სივრცეში მიმდინარე სიახლეებზე;
- მუზეუმების პოპულარიზაციის მიზნით გზამკვლევებისა და კატალოგების გამოცემა, ახალი ექსპოზიციების მოწყობისათვის ხელშეწყობა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- ხელი შეეწყო მუზეუმების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესებას;
- სამუზეუმო საქმის მენეჯმენტის განვითარების მიმართულებით ჩატარდა ტრენინგები და ვორქშოპები;
- მუზეუმებში დაცული კულტურული მემკვიდრეობის ნიმუშების დაცვის მიზნით მიღებულ იქნა პრევენციული ზომები - რესტავრაცია-კონსერვაცია ჩაუტარდა მუზეუმებში დაცულ განსაკუთრებით დაზიანებულ სხვადასხვა სახეობის ექსპონატებს;
- მუზეუმების პოპულარიზაციისა და სამუზეუმო ცხოვრებაში საზოგადოების ჩართულობის მიზნით, განხორციელდა საზოგადოების მოთხოვნებზე ორიენტირებული საგანმანათლებლო პროგრამები და მოეწყო გამოფენები; საერთაშორისო სამუზეუმო ინსტიტუციებთან ურთიერთთანამშრომლობით შემუშავდა ერთობლივი პროექტები, რომლის განხორციელებაშიც მონაწილეობა მიიღეს მსოფლიო სამუზეუმო სფეროში აღიარებულმა ექსპერტებმა, რითაც ხელი შეეწყო ქვეყანაში სამუზეუმო რეფორმის ქმედით განხორციელებას და საქართველოს მუზეუმების ეტაპობრივ გადასვლას საქმიანობის საერთაშორისო სტანდარტებზე.

მიღწეული შუალედური შედეგის შეფასების ინდიკატორები:

- მუზეუმებში ვიზიტორთა რაოდენობა - 65 000;
- მუზეუმებში მოწყობილი გამოფენებისა და წარმოდგენილი ექსპოზიციების რაოდენობა - 3;

- გამოცემული მეთოდოლოგიური ლიტერატურა - 1;
- მუზეუმების საექსპოზიციო/ფონდსაცავის რეაბილიტაცია - 3.

8.3.2. კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა (პროგრამული კოდი 33 04 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო;

დასახული შუალედური შედეგები:

- რეაბილიტაცია/კონსერვაციის შედეგად შენარჩუნებულ იქნება განადგურების საშიშროების წინაშე მდგარი კულტურული მემკვიდრეობის რიგი ძეგლები;
- განხორციელდება ტერიტორიის მოწყობა და ინფრასტრუქტურის განვითარება;
- კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების რეაბილიტაციის მიზნით შეიქმნება საპროექტო დოკუმენტაცია და საერთაშორისო ექსპერტების მიერ შეფასდება რიგი კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების მდგომარეობა;
- კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების/ობიექტების შესახებ ხარისხიანი და სისტემატიზირებული მონაცემები აისახება საინფორმაციო სივრცეში;
- განხორციელდება ღონისძიებები კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში საერთაშორისო ვალდებულებების შესრულებისათვის და ქართველი სპეციალისტებისათვის უცხოელი ექსპერტების გამოცდილების გაზიარება;
- მომზადდება მასალები კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისათვის.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- რეაბილიტაცია/კონსერვაციის შედეგად შენარჩუნებულ იქნა განადგურების საშიშროების წინაშე მდგარი კულტურული მემკვიდრეობის რიგი ძეგლები;
- განხორციელდა ტერიტორიის მოწყობა და ინფრასტრუქტურის განვითარება;
- კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების რეაბილიტაციის მიზნით შეიქმნა საპროექტო დოკუმენტაცია და საერთაშორისო ექსპერტების მიერ შეფასდა რიგი კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების მდგომარეობა;
- კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების/ობიექტების შესახებ ხარისხიანი და სისტემატიზირებული მონაცემები აისახა საინფორმაციო სივრცეში;
- განხორციელდა ღონისძიებები კულტურული მემკვიდრეობის სფეროში საერთაშორისო ვალდებულებების შესრულებისათვის და ქართველი სპეციალისტებისათვის უცხოელი ექსპერტების გამოცდილების გაზიარება;
- მომზადდა მასალები კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციისათვის.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- კულტურული მემკვიდრეობის ნიმუშებზე 70-მდე სარეაბილიტაციო პროექტი და რესტავრირებული ძეგლი;
- მუზეუმ-ნაკრძალების თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით ჩატარდა 7 ტრენინგი;
- კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაციის მიზნით გამოიცა 2 ბუკლეტი, 2 ჟურნალი, 2 გზამკვლევი და 2 ალბომი.

8.4. სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროების სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა (პროგრამული კოდი 39 01)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო

დასახული საბოლოო შედეგები:

- სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება;

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში განხორციელებული ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკა;

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ახალგაზრდობაში დამკვიდრებული ჯანსაღი ცხოვრების წესი;
- წახალისებული ახალგაზრდული ინიციატივები;
- მასობრივი სპორტი;
- მიღწეული მაღალი სპორტული შედეგები

8.5. სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 39 02)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო
- ✓ სსიპ საქართველოს ოლიმპიური რეზერვების მზადების ეროვნული ცენტრი
- ✓ სსიპ „ქართული სპორტის მუზეუმი“.

დასახული საბოლოო შედეგები:

- სპორტულ ცხოვრებაში ბავშვების და მოზარდების აქტიურად ჩაბმა;
- მოსახლეობაში ცხოვრების ჯანსაღი წესის დანერგვა;
- ქვეყნის ნაკრები გუნდების შევსება ახალგაზრდა პერსპექტიული სპორტსმენებით;
- სპორტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება;
- ფიფას სტანდარტებით საფეხბურთო ინფრასტრუქტურის მოწყობა, შესაბამისი ინვენტარით, ეკიპირებით და სათანადო სამედიცინო ღონის მომსახურეობით ნაკრებების უზრუნველყოფა;
- მსოფლიო, ოლიმპიური და ევროპის ჩემპიონებისა და პრიზიორების რაოდენობის ზრდა

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- სპორტულ ცხოვრებაში აქტიურად ჩაბმული ბავშვები და მოზარდები;
- მოსახლეობაში დანერგილი ცხოვრების ჯანსაღი წესი;
- ახალგაზრდა პერსპექტიული სპორტსმენებით შევსებული ქვეყნის ნაკრები გუნდები;

- გაუმჯობესებული სპორტული ინფრასტრუქტურა;
- ფიფას სტანდარტებით მოწყობილი საფეხბურთო ინფრასტრუქტურა, შესაბამისი ინვენტარით, ეკიპირებით და სათანადო სამედიცინო დონის მომსახურებით უზრუნველყოფილი ნაკრებები;
- მსოფლიო, ოლიმპიური და ევროპის ჩემპიონებისა და პრიზიორების გაზრდილი რაოდენობა.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- გაიზარდა ოლიმპიური, მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონებისა და პრიზიორების რაოდენობა; პროგრამის ფარგლებში დაფინანსდა 191 ადგილობრივი სპორტული შეჯიბრი და 175 სასწავლო - საწვრთნო შეკრება სპორტის 45 სახეობაში;
- მონაწილეობა მიღებულ იქნა 245 საერთაშორისო სპორტულ ასპარეზობაში. საქართველოს სპორტსმენებმა მოიპოვეს 141 ოქროს, 150 ვერცხლის და 181 ბრინჯაოს მედალი, სულ 472 მედალი;
- ლონდონის ზაფხულის XXX ოლიმპიადაზე მოპოვებულია 1 ოქროს, 3 ვერცხლის და 3 ბრინჯაოს მედალი;
- სპორტულ ჯგუფებსა და სექციებში ჩაბმულ ბავშვთა და მოზარდთა რაოდენობამ შეადგინა 6000;
- გაიზარდა საერთაშორისო სტანდარტების და თანამედროვე ინვენტარით აღჭურვილი სპორტული ობიექტების რაოდენობა: - თბილისის 20 საჯარო სკოლის ტერიტორიაზე აშენდა ჩოგბურთის მოედნები, მოეწყო სპორტდარბაზები; 30 საჯარო სკოლაში დააყენეს საკალათბურთო ფარები; რეგიონებში (სამტრედია, ქარელი, ამბროლაური, სამტრედია) მოეწყო 2 საჭიდაო დარბაზი, 5 ხელოვნურსაფარიანი მინი მოედნი და 6 ბუნებრივ და ხელოვნურსაფარიანი საფეხბურთო მოედანი (ქ. გორი, ქობულეთი, ლანჩხუთი, თელავი, სამტრედია დუშეთი).

8.6. სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 39 03)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო

დასახული საბოლოო შედეგები:

- საქართველოში მცხოვრები წამყვანი სპორტსმენებისა და მწვრთნელების, ნაკრებების მომსახურე პერსონალის, ოლიმპიური ჩემპიონების და საჭადრაკო ოლიმპიადების გამარჯვებულების, ვეტერანი სპორტსმენების და სპორტის მუშაკების ფინანსური მხარდაჭერა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- სოციალურად და ფინანსურად უზრუნველყოფილი ოლიმპიური ჩემპიონები და საჭადრაკო ოლიმპიადების გამარჯვებულები;
- გამოჩენილ ვეტერან სპორტსმენტა, დამსახურებულ მუშაკთა და დაინვალიდებულ სპორტსმენტა გაუმჯობესებული ცხოვრების პირობები;

- საქართველოს წამყვან სპორტსმენთა, მწვრთნელთა და ნაკრებების მომსახურე პერსონალთა გაუმჯობესებული ცხოვრების პირობები და სოციალური მდგომარეობა, სპორტული მაჩვენებლების გაზრდა და სპორტის შემდგომი პოპულარიზაცია.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ფინანსურად უზრუნველყოფილი პროგრამის ბენეფიციარების და სტიმულირებული სპორტსმენების რაოდენობა - 760 ბენეფიციარი;

8.7. ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 39 04)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო
- ✓ სსიპ ბავშვთა და ახალგაზრდობის განვითარების ფონდი
- ✓ სსიპ ბავშვთა და ახალგაზრდობის ეროვნული ცენტრი
- ✓ სსიპ საქართველოს ახალგაზრდობის სახლი

დასახული საბოლოო შედეგები:

- საზოგადოებრივ საქმიანობაში ჩართული, სამოქალაქო თვითშეგნებითა და პატრიოტული სულისკვეთებით გაზრდილი ახალგაზრდები;
- ბავშვთა და ახალგაზრდული კავშირების აქტივობების ზრდა;
- ქართველ და უცხოელ ახალგაზრდებს შორის საქმიანი თანამშრომლობა, ახალგაზრდებში გაზრდილი სამოქალაქო ცნობიერება და კანონის პატივისცემა, ახალგაზრდების მხრიდან თავისუფალი დროის შინაარსიანი და ეფექტური ხარჯვა;
- კულტურულ-შემოქმედებით და საერთაშორისო ღონისძიებებში ჩართული ახალგაზრდები.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- ახალგაზრდულ სექტორში მასობრივად ჩართული სუბიექტები, კულტურულ-შემოქმედებით და საერთაშორისო ღონისძიებებში ჩართული ახალგაზრდები, საზოგადოებაში მაქსიმალურად ინტეგრირებული შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ახალგაზრდები;
- ახალგაზრდებში გამომუშავებული შემოქმედებითი საქმიანობისთვის, პრეზენტაციებისა და დებატების წარმართვის საჭირო უნარ-ჩვევები;
- მოზარდთა ინტერესების შესაბამისად შექმნილ პროფილურ წრეებში, ცენტრებში, კლუბებში და სტუდიებში ჩართული ბავშვები. სწავლაში, ხელოვნებასა და სპორტში განსაკუთრებით გამორჩეული ბავშვებისა და ახალგაზრდებისათვის, მათ შორის სოციალურად დაუცველებისათვის ჩატარებული ტრეინინგ-სემინარები, კონფერენციები, სიმპოზიუმები, კონცერტები, ფესტივალები, გამოფენები, ოლიმპიადები, საქველმოქმედო აქციები და სხვა ღონისძიებები.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

ბენეფიციარების რაოდენობა დაფინანსებული პროექტების მიხედვით :

- ახალგაზრდობის საქმეთა დეპარტამენტის მიერ განხორციელებული პროექტების მიხედვით 22000 ბენეფიციარი;

- ბავშვთა და ახალგაზრდობის ეროვნული ცენტრის (მ.შ.,პატრიოტის“ ბენეფიციარი) პროექტების მიხედვით - 39 500 ბენეფიციარი;
- სსიპ მოსწავლე ახალგაზრდობის ეროვნული სასახლე - 7000 ბენეფიციარი;
- სსიპ საქართველოს ბავშვთა და ახალგაზრდობის განვითარების ფონდის მიერ დაფინანსებული პროექტები - 2000 ბენეფიციარი
- ახალგაზრდული ორგანიზაციების რაოდენობა - ბავშვთა და ახალგაზრდობის კავშირების რეესტრში გატარებული 154 არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი.

9. პრიორიტეტი – საერთაშორისო ურთიერთობები და ევროატლანტიკურ სივრცეში ინტეგრაცია

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
28 01	საგარეო პოლიტიკის განხორციელება	84,944.4	84,944.4	83,103.3	83,103.3	
20 00	ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	2,499.0	2,499.0	2,498.6	2,498.6	
21 00	დიასპორის საკითხებში საქართველოს სახელმწიფო მინისტრის აპარატი	1,885.0	1,885.0	1,755.1	1,755.1	
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		89,328.4	89,328.4	87,357.0	87,357.0	0.0

9.1.1. საგარეო პოლიტიკის დაგეგმვა და მართვა (პროგრამული კოდი 28 01 01)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო

დასახული შუალედური შედეგები:

- საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და სხვადასხვა ქვეყნის საკანონმდებლო ორგანოების მიერ საქართველოს მხარდამჭერი რეზოლუციებისა და სხვა დოკუმენტების მიღება;
- დევნილების პრობლემატიკის აქტუალიზაცია საერთაშორისო არენაზე;
- ოკუპირებული ტერიტორიების არაღიარებასთან და რუსეთის ფედერაციასთან, როგორც ოკუპანტ სახელმწიფოსთან დაკავშირებით ერთიანი მტკიცე პოზიციის ჩამოყალიბება საერთაშორისო არენაზე;
- ევროკავშირთან ასოცირების შესახებ შეთანხმებაზე მოლაპარაკების წარმართვა, DCFT-ის შესახებ შეთანხმებაზე მოლაპარაკებების დაწყება, წარმართვა, სავიზო რეჟიმის ეტაპობრივი ლიბერალიზაცია და ლეგალური მობილურობის ხელშეწყობა;
- ANP-ის წარმატებით განხორციელების შედეგად ნატო-ს სტანდარტებთან მიახლოება;

- ამერიკის შეერთებული შტატებისა და ევროპის სახელმწიფოების მხრიდან საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის განმტკიცების, ოკუპირებული ტერიტორიების არაღიარების პოლიტიკის მხარდაჭერის შემდგომი გაძლიერება;
- ლათინური ამერიკის, კარიბის ზღვის აუზის, აზიის, აფრიკის, ავსტრალიისა და ოკეანეთის რეგიონის ქვეყნებთან დიპლომატიური ურთიერთობების დამყარება და ამ რეგიონებში საელჩოებისა და დიპლომატიური წარმომადგენლობების გახსნა;
- საქართველოს საინვესტიციო კლიმატისა და საინვესტიციო სფეროების, ეკონომიკური რეფორმების, ადგილობრივი რესურსების, აგრეთვე საქართველოს საგარეო სავაჭრო რეჟიმის შესახებ საერთაშორისო საზოგადოების ინფორმირება;
- ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის გაღრმავება კულტურის, განათლებისა და მეცნიერების სფეროებში, თანამშრომლობა საერთაშორისო ეკონომიკური ორგანიზაციების (OECD, WTO, ICAO, IMO), გაეროს ეკონომიკური კომისიებისა (ECOSOC, UNECE, UNESCAP, UNCTAD) და რეგიონული საერთაშორისო ორგანიზაციების (BSEC, სუამი) ფორმატებში.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- გაძლიერდა ინტეგრაციის პროცესი ევროპულ და ევროატლანტიკურ სივრცეში, ასევე მიღწეულ იქნა თანამშრომლობა ევროკავშირთან „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ ორმხრივი და მრავალმხრივი ფორმატის ფარგლებში;
- საერთაშორისო თანამეგობრის დამარებით უზრუნველყოფილ იქნა საქართველოს ტერიტორიების დეოკუპაციისა და ოკუპანტი სახელმწიფოს მხრიდან საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის პატივისცემა;
- გაეროსა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ მიღებულ იქნა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის და დევნილთა უფლებების მხარდაჭერი რეზოლუციები და საერთაშორისო თანამეგობრობის მხრიდან შენაჩუნდა არაღიარების პოლიტიკა;
- ეუთო-ს საპარლამენტო ასამბლეამ მიიღო რეზოლუცია „საქართველოში არსებული მდგომარეობის შესახებ“ ამასთან, აშშ-ის წარმომადგენელთა პალატამ მიიღო რეზოლუცია, რომელშიც დაგმო საქართველოს რეგიონების ოკუპაცია;
- სახელმწიფო სტრატეგიის ფარგლებში შემუშავებული სტატუს-ნეიტრალური სამეზავრო დოკუმენტი აღიარა აშშ-მ, ბულგარეთმა, ესტონეთმა, ისრაელმა, ლატვიამ, ლიტვამ, პოლონეთმა, სლოვაკეთმა და ჩეხეთმა;
- გაღრმავდა სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობები რიგ ქვეყნებთან, ასევე განხორციელდა ვიზიტები, რომლებიც დაკავშირებული იყო საქართველოში ინვესტიციების მოზიდვასთან.
- მიღწეულ იქნა მნიშვნელოვანი შედეგები საზღვარგარეთ საქართველოს მოქალაქეების უფლებებისა და ინტერესების დაცვის კუთხით, რაც ძირითადად გამოიხატებოდა მოქალაქეების დაკავება/დეპორტაციის ან რეადმისიის დროს მათი უფლებების რეალიზაციის ხელშეწყობით, ადგილსამყოფელი სახელმწიფოს სასჯელადსრულებით დაწესებულებაში მყოფი საქართველოს მოქალაქეების მონახულებითა და სასამართლო პროცესებზე დასწრებით, გარდაცვლილთა გადმოსვენების პროცესის ორგანიზების უზრუნველყოფით;
- გამყარდა დიპლომატიური ურთიერთობები საზღვარგარეთის ქვეყნებთან და გაფართოვდებოდა საკონსულო სამსახურების სამოქმედო არეალი. ამჟამად

დიპლომატიური ურთიერთობები არსებობს 175 სახელმწიფოსთან, საიდანაც 172 სახელმწიფო გაეროს წევრია;

- საქართველომ მიიღო ალიანსის პოზიტიური შეფასება წლიური ეროვნული პროგრამის (ANP) განხორციელებასთან დაკავშირებით;

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- დიპლომატიური ურთიერთობები დამყარდა 7 სახელმწიფოსთან და საქართველოს საელჩოები გაიხსნა 6 ქვეყანაში, ამასთან, საქართველოს საელჩოების მეშვეობით განხორციელდა 11 სახელმწიფოს დიპლომატიური გადაფარვა;
- „საქართველოში იძულებით გადაადგილებულ პირთა და ლტოლვილთა სტატუსის შესახებ“ მიღებული რეზოლუციის მხარდამჭერი სახელმწიფოების რიცხვი 60-მდე გაიზარდა;
- გაიმართა ორმხრივი პოლიტიკური კონსულტაციები მსოფლიოს 20 სახელმწიფოსთან;
- საქართველოს საპარლამენტო არჩევნებს დააკვირდა ეუთო-ს 378 დამკვირვებელი.
- საქართველოში 52 სხვადასხვა რანგის, მათ შორის, მაღალი და უმაღლესი რანგის ვიზიტი გაიმართა.
- საზღვარგარეთ საქართველოს დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საკონსულო დაწესებულებების მიერ განხორციელდა დაახლოებით 2041 საკონსულო მოქმედება საქართველოს მოქალაქეთა უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვის მიზნით, ასევე, განხორციელდა სხვადასხვა ტიპის 45 000 - მდე საკონსულო მოქმედება;
- იუნესკოს (UNESCO) მიერ დაფინანსებული იქნა 5 პროექტი;

9.1.2. საერთაშორისო ორგანიზაციებში არსებული ფინანსური ვალდებულებების უზრუნველყოფა (პროგრამული კოდი 28 01 02)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო

დასახული შუალედური შედეგი

- საქართველოს იმიჯის გაუმჯობესება საერთაშორისო არენაზე; პოლიტიკური და ეკონომიკური მხარდაჭერის მიღება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- საერთაშორისო ორგანიზაციების მხრიდან მიღებულ იქნა ქვეყნისათვის მხარდამჭერი რეზოლუციები.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საწევრო შენატანი 55-მდე საერთაშორისო ორგანიზაციასა და სამშვიდობო მისიაში.

9.1.3. საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და სხვა დოკუმენტების თარგმნა და დამოწმება (პროგრამული კოდი 28 01 03)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულების თარგმნის ბიურო

დასახული შუალედური შედეგი

- დოკუმენტების თარგმნის ხარისხის გაუმჯობესება, სხვადასხვა ხელშეკრულებების გაფორმებასთან დაკავშირებული სირთულეების აღმოფხვრა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- ხარისხიანი ნათარგმნი დოკუმენტაციით უზრუნველყოფილ იქნა საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო და სხვა დაინტერესებული ორგანიზაციები.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საგარეო საქმეთა სამინისტროს და სხვა ორგანიზაციების დაკვეთით შესრულდა საერთაშორისო ხელშეკრულებების და სხვა დოკუმენტების თარგმნა-დამოწმება, სულ 4348 გვერდი.

10. პრიორიტეტი – სოფლის მეურნეობა

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
37 01	სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა	176,521.4	176,521.4	172,451.1	172,451.1	
37 02	სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედობა	15,594.7	13,766.1	10,789.7	8,961.1	1,828.6
37 03	მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარება	51,530.9	51,313.9	47,164.9	46,947.9	217.0
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		243,647.0	241,601.4	230,405.7	228,360.1	2,045.6

10.1 სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა (პროგრამული კოდი 37 01)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი

დასახული საბოლოო შედეგები:

- დამუშავებული ფართობების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების ზრდა;
- თანამედროვე მაღალეფექტური და ენერგოდამზოგავი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკისა და ტექნოლოგიების დანერგვა-განვითარება;
- ფერმერთა ცოდნის დონის ამაღლება;
- სარწყავი ინფრასტრუქტურის განვითარება;
- ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის, ღვინისა და სამზარეულოს ცნობადობის ზრდა;
- სასათბურე მეურნეობის განვითარება;
- სოფლად გაუმჯობესებული ინფრასტრუქტურა;
- ლიზინგის სისტემის განვითარება და ამ გზით სოფლის მეურნეობის სექტორში თანამედროვე ტექნიკის რაოდენობის ზრდა;
- მარცვლეულის წარმოების ინტენსიფიკაცია;

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- შეძენილ იქნა 605 ტრაქტორი, 50 კომბაინი, 1375 აგრეგატი, 14 სპეცტექნიკა და 137 ჰედერი, 12 ექსკავატორ-დამტვირთველი, 250 გუთანი და 20 ფრეზი.
- აშენდა 12 მექანიზაციის სერვის-ცენტრი, 6 მათგანში განთავსებულია ექსტენციის ცენტრები.

- შეძენილ იქნა სიმინდის სათესლე მასალა, 21 500 ჰა ფართობზე სიმინდის წარმოების უზრუნველსაყოფად.
- დასრულდა 8 643 მ² ფართობის ჰიდროპონიკის სისტემითა და უახლესი ტექნოლოგიებით აღჭურვილი სათბურის მშენებლობა;
- განხორციელდა გორის სასათბურე მეურნეობის რეაბილიტაცია 32 790 მ²-ზე.
- აშენდა ორი საჩითილე მეურნეობა;
- გაშენდა ბოსტნეულის 9 სადემონსტრაციო ნაკვეთი.
- განხორციელდა სარწყავი და დამშრობი სისტემების რეაბილიტაცია 11 ობიექტზე.
- მოეწყო ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის, ღვინისა და სამზარეულოს გამოფენა-დეგუსტაციის ღონისძიებები.
- სოფლის მეურნეობის სფეროში დასაქმებული მოსახლეობა გაეცნო სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ინტენსიფიკაციის ფარგლებში განხორციელებულ და მიმდინარე პროექტებს და მიეწოდა კვალიფიციური ინფორმაცია ექსტენციის სადგურებში ფერმერთათვის ახალი ტექნოლოგიების შესახებ.
- გაცემულ იქნა 761 264 (30 ლარიანი) ვაუჩერი რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის სარგებლობაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების ათვისების ხელშეწყობისათვის.
- ლიზინგის სისტემით დაფინანსდა 7 მეწარმე, რაც დაგეგმილს 2 ერთეულით აღემატება.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- შეძენილი 2 463 ერთეული სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა, რაც 19-ჯერ აღემატება წინა წლის მაჩვენებელს.
- შეძენილი ტექნიკით დამუშავებული დამატებით 45 ათასი ჰა მიწის ფართობი.
- შეიქმნა 12 მექანიზაციის სერვის ცენტრი, ექვს მათგანში განთავსებულია ექსტენციის ცენტრი.
- შეძენილი სიმინდის სათესლე მასალა 21 500 ჰექტრისათვის.
- დასრულებული 8 643 მ² ფართობის სათბურის მშენებლობა სოფელ წეროვანში და გორში, სოფელ სვენეთში დამონტაჟებული 32 790 მ² ფართობზე ესპანური წარმოების თანამედროვე ტიპის სათბურის კონსტრუქცია.
- ორი ახალი საჩითილე მეურნეობიდან მიღებულ იქნა 3,0 მლნ ჩითილი უახლესი ტექნოლოგიების გამოყენებით.
- საქართველოს მაშტაბით შექმნილი 9 ბოსტნეულის სადემონსტრაციო ნაკვეთი.
- სოფლის მეურნეობის დარგში დასაქმებული 30 000 მდე ადამიანი გაეცნო სასოფლო-სამეურნეო წარმოების თანამედროვე ტექნოლოგიებს.
- მოსახლეობაზე განაღდებულია მექანიზაციის 28 996 ვაუჩერი, სასუქის 288 005 ვაუჩერი და ფულადი განაღდებით 444 263 ვაუჩერი.
- დამატებით გასარწყავებულია 7 700 ჰექტარი მიწის ფართობი და განხორციელდა 2 150 ჰექტარი მიწის ფართობის დამშრობა.
- სოფლად განხორციელებული 2 ინფრასტრუქტურული პროექტი.

10.1.2. სასოფლო სამეურნეო ტექნიკის განახლება (პროგრამული კოდი 37 01 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი

დასახული შუალედური შედეგები:

- ქვეყანაში თანამედროვე მაღალტექნოლოგიური და ენერგოდამზოგი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის რაოდენობის ზრდა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- წლის განმავლობაში შეძენილ იქნა ახალი სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა;
- შესაძლებელი გახდა თითქმის ყველა სასოფლო-სამეურნეო კულტურის მოსაყვანად საჭირო ტექნოლოგიური ციკლის მომსახურება;
- ტექნიკა უფრო ხელმისაწვდომი გახდა ფერმერებისთვის მისი რაოდენობის ზრდიდან გამომდინარე;
- წინა წელთან შედარებით გაიზარდა დამუშავებული მიწის ფართობი.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- შეძენილი ტექნიკით დამუშავებული დამატებით 45 ათასი ჰექტარი მიწის ფართობი.
- შეძენილი ტექნიკა: 605 ტრაქტორი, 50 კომბაინი, 1 375 აგრეგატი, 14 სპეციალური ტექნიკა და 137 ჰედერი, 12 ექსკავატორ-დამტვირთველი, 250 გუთანი და 20 ფრეზი.

10.1.3. სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ინტენსიფიკაცია (პროგრამული კოდი 37 01 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი

დასახული შუალედური შედეგები:

- მარცვლეულის, ხილის და ბოსტნეულის წარმოების ზრდა;
- ხორცის წარმოების ზრდა;
- სასათბურე მეურნეობების განვითარება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- პროგრამის ფარგლებში 2012 წელს აშენებულ 12 ევროპული ტიპის მექანიზაციის ცენტრში შედის ამინდის პროგნოზირების ლაბორატორია, მიწის ანალიზის ლაბორატორია, მცენარეთა და ცხოველთა დაავადებების ანალიზის ლაბორატორია, ასევე განთავსებულია მხამქიმიკატების მაღაზია. სერვის-ცენტრებში დაბინავდა სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა, გაიზარდა სერვისის ხელმისაწვდომობა.
- მარცვლეულის წარმოების ინტენსიფიკაციის ფარგლებში შესყიდული იქნა სიმინდის სათესლე მასალა 21 500 ჰექტრისათვის, ასევე უზრუნველყოფილი იქნა ინფრასტრუქტურა მოსავლის აღებისა და მოსავლის შემდგომი დამუშავებისათვის (ელევატორები, დასაწყობება).
- სათბურისა და საჩითილე მეურნეობების მშენებლობის შედეგად შესაძლებელი გახდა მაღალტექნოლოგიური სასათბურე/საჩითილე მეურნეობის დამოუკიდებელი მართვა,

რის შედეგადაც მიღებულ იქნა ხარისხიანი და მაღალი მოსავალი და გამოყვანილ იქნა სხვადასხვა ჯიშის ბოსტნეულისა და ყვავილის ჩითილები.

- სადემონსტრაციო ნაკვეთების შექმნის შედეგად შესაძლებელი გახდა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის რაოდენობისა და ხარისხის ზრდა, ადგილობრივ ფერმერთა, მომავალ აგრონომთა, პოტენციურ ინვესტორთა და სხვა დაინტერესებულ პირთა მაქსიმალური ინფორმირება წარმოების ახალი ტექნოლოგიების შესახებ.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- დასრულებული 12 მექანიზაციის სერვის ცენტრის მშენებლობა.
- შესყიდული სიმინდის სათესლე მასალა 21 500 ჰექტრისთვის.
- სოფელ წეროვანში დასრულებული 8 643 მ2 ფართობის სათბურის მშენებლობა.
- აშენებული ორი საჩითილე მეურნეობა.
- მიღებული 3,0 მლნ ახალი ჩითილი უახლესი ტექნოლოგიების გამოყენებით.
- გორში, სოფელ სვენეთში 32 790 მ2 ფართობზე დამონტაჟებული თანამედროვე ტიპის სათბურის კონსტრუქცია.
- საქართველოს მამტაბით შექმნილი 9 ბოსტნეულის სადემონსტრაციო ნაკვეთი, რაც დაგეგმილს 2 ერთეულით აღემატება.

10.1.4. სამელიორაციო სისტემების მოდერნიზაცია (პროგრამული კოდი 37 01 04)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი

დასახული შუალედური შედეგები:

- წყლის რესურსების ეფექტური და ეკონომიური გამოყენება;
- სარწყავი ინფრასტრუქტურის განვითარება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- 2012 წელს სარეაბილიტაციო სამუშაოები დასრულდა 11 ობიექტზე, მათ შორის 8 ობიექტზე სარწყავი სისტემების რეაბილიტაცია და 3 ობიექტზე დამშრობი სისტემების რეაბილიტაცია, რაც ხელს უწყობს წყლის რესურსების ეფექტურ გამოყენებას.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სარწყავი წყლის მიწოდების გაუმჯობესება 7 700 ჰა ფართობზე;
- ზედაპირული ჭარბი წყლის მოცილება 2150 ჰა ფართობიდან;
- 2012 წლიდან 2013 წელს გარდამავალი სარეაბილიტაციო სამუშაოების დასრულება შედეგად მოგვცემს 8 990 ჰა ფართობის წყლით უზრუნველყოფის გაუმჯობესებას და 3 434 ჰა ფართობიდან ჭარბი წყლის მოცილებას.

10.1.5. ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის, ღვინისა და სამზარეულოს პოპულარიზაცია (პროგრამული კოდი 37 01 05)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი

დასახული შუალედური შედეგი:

- მსოფლიო ბაზარზე ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის, ღვინისა და სამზარეულოს ცნობადობის ზრდა.

მიღწეული შუალედური შედეგი:

- გამოფენა-დეგუსტაციის ღონისძიებებით ხელი შეეწყო ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის, ღვინისა და სამზარეულოს პოპულარიზაციას მსოფლიო ბაზარზე.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორი:

- მსოფლიოს 3 სხვადასხვა ქვეყანაში მოწყობილი 7 გამოფენა-დეგუსტაცია.

10.1.6. თანამედროვე ტექნოლოგიების პოპულარიზაცია (პროგრამული კოდი 37 01 06)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი

დასახული შუალედური შედეგი:

- ფერმერთა ცოდნის დონის ამაღლება და სოფლის მეურნეობაში ახალი ტექნოლოგიების ფართოდ დანერგვა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- სოფლის მეურნეობის სფეროში დასაქმებული მოსახლეობა გაეცნო სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ინტენსიფიკაციის ფარგლებში განხორციელებულ და მიმდინარე პროექტებს;
- ექსტენციის სადგურებში ფერმერებს მიეწოდათ ახალი ტექნოლოგიების შესახებ კვალიფიციური ინფორმაცია, შესაბამისად, ამაღლდა ფერმერთა ცოდნის დონე და ჩაეყარა საფუძველი სოფლის მეურნეობაში ახალი ტექნოლოგიების ფართოდ დანერგვას.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სოფლის მეურნეობის დარგში დასაქმებული დაახლოებით 30 000 მდე ადამიანი გაეცნო სასოფლო-სამეურნეო წარმოების თანამედროვე ტექნოლოგიებს.

10.1.7. რეგიონებში სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების სავარგულების ათვისების ხელშეწყობა. (პროგრამული კოდი 37 01 07)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი

დასახული შუალედური შედეგები:

- დამუშავებული ფართობების რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების ზრდა;

- ქვეყანაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის და ტექნოლოგიების პარკის ხარისხობრივი მაჩვენებლის გაუმჯობესება;
- მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის სარგებლობაში არსებული სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწების ათვისების ხელშეწყობისათვის განაღდა 761 264 ერთეული 22 837 920 ლარის ღირებულების (30 ლარიანი) ვაუჩერი, რამაც ხელი შეუწყო დამუშავებული ფართობების რაოდენობის ზრდას, ტექნიკის ხარისხობრივი მაჩვენებლის გაუმჯობესებას და შესაბამისად, მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებას.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- მოსახლეობაზე განაღდებული მექანიზაციის 28 996 ვაუჩერი, სასუქის 288 005 ვაუჩერი და ფულადი განაღდებით 444 263 ვაუჩერი.

10.1.8. აგროსექტორის განვითარება/ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 37 01 08)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ცენტრალური აპარატი

დასახული შუალედური შედეგები:

- აგროსესხებზე ხელმისაწვდომობის ზრდა;
- სოფლად გაუმჯობესებული ინფრასტრუქტურა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- განხორციელდა მარნეულის რაიონში სოფელ ჯანდარაში ახალი ხიდის მშენებლობა და სიღნაღის რაიონში სოფელ იორმუნდალოში ხიდის რეაბილიტაცია.
- ლიზინგის სიტემით დაფინანსდნენ მეწარმეები.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სოფლად განხორციელებული 2 ინფრასტრუქტურული პროექტი.
- ლიზინგის სისტემის მეშვეობით დაფინანსებული 7 მეწარმე.

10.2. სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობა (პროგრამული კოდი 37 02)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სურსათის ეროვნული სააგენტო“;
- ✓ სსიპ - „საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ლაბორატორია“

დასახული საბოლოო შედეგები:

- მოსახლეობაში სურსათით გამოწვეული კვებითი მოწამვლების შემცირება;
- განსაკუთრებით საშიში დაავადების ერადიკაცია და მასზე კონტროლი;

- მეცხოველეობის დარგის განვითარება და ქვეყნის ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობის შენარჩუნება;
- განსაკუთრებით საშიში მავნებლებისგან სასოფლო სამეურნეო სავარგულების დაცვა და ბაზარზე ხარისიანი პესტიციდების/აგროქიმიკატების განთავსება;
- ლაბორატორიაში საკვლევად წარმოდგენილი ვარგისი ნიმუშების ოპტიმალურ ვადაში სწორი ტესტირება, რაც საშუალებას იძლევა მოხდეს ამა თუ იმ დაავადებების პროფილაქტიკა და გამოვლენის შემთხვევაში ლოკალიზება-ლიკვიდაცია.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- გატარებული ღონისძიებებით მიღწეულ იქნა მავნე სურსათის რეალიზაციის შემცირება სამომხმარებლო ბაზარზე.
- პროფილაქტიკის მიზნით ჩატარებული ვაქცინაციისა და ინფექციის კერებში გატარებული ღონისძიებების შედეგად ქვეყანაში მიღწეულია სტაბილური ეპიზოოტიური სიტუაცია.
- მავნებლის გავრცელების კერებში ჩატარებული ღონისძიებების შედეგად, ბიოლოგიურმა ეფექტმა შეადგინა 80-85%, დამუშავებულ ფართობებზე შენარჩუნდა მოსავალი და მწვანე საფარი, ფიტოსანიტარიული მონიტორინგის შედეგად დროულად განისაზღვრა მავნე ორგანიზმების წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებების ვადები და ჩატარების ადგილები, ბაზარზე განთავსებული ქიმიკატების ხარისხი ნორმის ფარგლებშია.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- 2012 წლის განმავლობაში ინსპექტირებული 421 სურსათის მწარმოებელი საწარმო და ჩატარებული 428 ნიმუშის ლაბორატორიული კვლევა;
- თურქულის დაავადებაზე ვაქცინირებული 975 266 სული მსხვილფეხა და 199 598 სული წვრილფეხა პირუტყვი, რაც დადგეგმილს თითქმის 2-ჯერ აღემატება;
- ჯილეხზე პროფილაქტიკის მიზნით ვაქცინირებული 52 335 სული მსხვილფეხა პირუტყვი;
- ბრუცელოზზე გამოკვლეული 866 სული მსხვილფეხა და წვრილფეხა პირუტყვი;
- ჯილეხისა და ცოფის დაავადების კერებში 65 519 სული ჯილეხის ამთვისებელი ცხოველის იძულებითი პროფილაქტიკური ვაქცინაცია;
- იდენტიფიცირებულია 850 899 სული მსხვილფეხა პირუტყვი;
- ამერიკული თეთრი პეპელას წინააღმდეგ გატარებული ღონისძიებების 43 281 ჰა ფართობი;
- კალიების წინააღმდეგ გატარებული ღონისძიებების ფართობი-12 017,5 ჰა, ღონისძიებების ბიოლოგიურმა ეფექტმა შეადგინა 80-85%.
- ლაბორატორიულად შემოწმებული ქიმიკატების 38 ნიმუში.
- ამერიკული თეთრი პეპელას წინააღმდეგ ბრძოლის რეკომენდაციების შესახებ გამოცემული 160 000 ტრიპლეტი.
- ყველა წარმოდგენილ ვარგის ნიმუშზე ჩატარებული ლაბორატორიული კვლევა.

10.2.2. სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლი (პროგრამული კოდი 37 02 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სურსათის ეროვნული სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- სამომხმარებლო ბაზარზე მავნე სურსათის რეალიზაციის შემცირება/აღკვეთა და მოსახლეობის კვებითი მოწამვლის შემთხვევების შემცირება;
- სურსათის მწარმოებელ საწარმოთა უვნებლობის სისტემის გაუმჯობესება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- არაგემიური და გემიური ინსპექტირების დროს გამოვლენილ იქნა დარღვევები 21 შემთხვევაში; საწარმოო პროცესი შეუჩერდა 5 ბიზნეს ოპერატორს;
- განადგურდა მავნებელი სურსათი 5 შემთხვევაში;
- ინფორმირებულ იქნა ბიზნეს ოპერატორები 27 შემთხვევაში;
- სურსათის (მ.შ. სასმელი წყლის) ნიმუშების/სინჯების უვნებლობის პარამეტრებზე ლაბორატორიული კვლევის შედეგების მიხედვით 95 ნიმუში არ აკმაყოფილებდა დადგენილ მოთხოვნებს, კერძოდ:
  - ✓ ცხოველური წარმოშობის სურსათი - 38 ნიმუში.
  - ✓ მცენარეული წარმოშობის სურსათი - 5 ნიმუში.
  - ✓ სასმელი წყალი - 31 ნიმუში.
  - ✓ წყლის სასაქონლო პროდუქცია - 1 ნიმუში.
  - ✓ უალკოჰოლო გამაგრილებელი სასმელები - 4 ნიმუში.
  - ✓ ალკოჰოლური სასმელები - 12 ნიმუში.
  - ✓ მზა კერძები და კულინარიული ნაწარმი - 4 ნიმუში.
- სასმელი წყლის ხარისხის სასმელი წყლის ტექნიკურ რეგლამენტთან შეუსაბამობის შემთხვევებში შესაბამის უწყებებში გაგზავნილი იქნა სარეკომენდაციო წერილები. ბიზნეს ოპერატორთა ინსპექტირების პროცესში გაიცა 62 კრიტიკული და 4 214 არაკრიტიკული რეკომენდაცია.
- ზემოაღნიშნული ღონისძიებების შედეგად მიღწეულ იქნა მავნე სურსათის რეალიზაციის შემცირება სამომხმარებლო ბაზარზე, შემცირდა მოსახლეობის კვებითი მოწამვლების შემთხვევები და გაუმჯობესდა სურსათის მწარმოებელ საწარმოთა უვნებლობის სისტემა.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ინსპექტირებული 421 სურსათის მწარმოებელი საწარმო (დაგეგმილზე 21-ით მეტი);
- ჩატარებული 428 ნიმუშის ლაბორატორიული კვლევა (დაგეგმილი - 670 ნიმუში).

10.2.3. ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობა (პროგრამული კოდი 37 02 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სურსათის ეროვნული სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობის შენარჩუნება;
- ცხოველების ექსპორტის გეოგრაფიული არეალის ზრდა;
- ეკონომიკური ზიანის მინიმიზირება და სამომხმარებლო ბაზარზე უვნებელი ცხოველური წარმოშობის პროდუქტების განთავსება.

მიღწეული შუალედური შედეგი:

- პროფილაქტიკის მიზნით ჩატარებული ვაქცინაციისა და ინფექციის კერებში გატარებული ღონისძიებების შედეგად ქვეყანაში მიღწეულია სტაბილური ეპიზოოტიური მდგომარეობა, რაც ხელს უწყობს ცხოველთა ექსპორტის ზრდას და უზრუნველყოფს ბაზარზე უვნებელი ცხოველური წარმოშობის პროდუქციის განთავსებას.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- თურქულს დაავადებაზე ვაქცინირებული 975 266 სული მსხვილფეხა და 199 598 სული წვრილფეხა პირუტყვი, რაც დაგეგმილზე თითქმის ორჯერ მეტია;
- ჯილეხზე პროფილაქტიკის მიზნით ვაქცინირებული 52 335 სული მსხვილფეხა პირუტყვი;
- ბრუცელოზზე გამოკვლეული 866 სული მსხვილფეხა და წვრილფეხა პირუტყვი;
- ჯილეხისა და ცოფის დაავადების კერებში 65 519 სული ჯილეხის ამთვისებელი ცხოველის იძულებითი პროფილაქტიკური ვაქცინაცია;
- ცოფით დაავადების კერებში იძულებით პროფილაქტიკური ვაქცინაცია 33 007 სულ ცოფის ამთვისებელ ცხოველზე;
- იდენტიფიცირებული 850 899 სული მსხვილფეხა პირუტყვი.

10.2.4. მცენარეთა დაცვა და ფიტოსანიტარული კეთილსაიმედოობა (პროგრამული კოდი 37 02 04)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „სურსათის ეროვნული სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგი:

- მცენარეთა დაცვის ღონისძიებების გატარების შედეგად სტრატეგიული სასოფლო-სამეურნეო კულტურების და მოსავლის დაცვა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- მავნებლის გავრცელების კერებში ჩატარებული ღონისძიებების შედეგად, ბიოლოგიურმა ეფექტმა შეადგინა 80-85%;
- დამუშავებულ ფართობებზე შენარჩუნდა მოსავალი და მწვანე საფარი;
- ფიტოსანიტარული მონიტორინგის შედეგად დროულად განისაზღვრა მავნე ორგანიზმების წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებების ვადები და ჩატარების ადგილები;
- ბაზარზე განთავსებული ქიმიკატების ხარისხი ნორმის ფარგლებშია.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორი:

- ამერიკული თეთრი პეპელას წინააღმდეგ გატარებული ღონისძიებების ფართობი 43 281 ჰა.
- კალიების წინააღმდეგ გატარებული ღონისძიებების ფართობი - 12 017,5 ჰა, ღონისძიებების ბიოლოგიურმა ეფექტმა შეადგინა 80-85%;
- ლაბორატორიულად შემოწმებული ქიმიკატების 38 ნიმუში;
- ამერიკული თეთრი პეპელას წინააღმდეგ ბრძოლის რეკომენდაციების შესახებ გამოცემული 160 000 ტრიპლეტი.

10.2.5. კვების პროდუქტების, ცხოველთა და მცენარეთა დაავადებების დიაგნოსტიკა (პროგრამული კოდი 37 02 05)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ლაბორატორია“

დასახული შუალედური შედეგი:

- ლაბორატორიაში საკვლევად წარმოდგენილი ვარგისი ნიმუშების ოპტიმალურ ვადაში სწორი ტესტირება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- სხვადასხვა გამოკვლეულ ნიმუშებში გამოვლინდა: ცოფი 105, პარამიქსოვირუსები - 12; ჯილეზი - 39; ბრუცელოზი - 710; კოლიბაქტერიოზი - 7; სალმონელოზი - 19, მასტიტი - 65; პასტერელოზი - 29; ბრადზოტი - 10, ენტეროტოქსემია -6; სტრეპტოკოკოზი - 7; სტაფილოკოკოზი - 1; ემკარი - 8; სასაკლავო ტექ. ჩამონარეცხში სტაფილოკოკი 10, ნაწლავის ჩხირი 10, სალმონელა 10, ფუტკარში ამერიკული სიდამპლე - 1;
- პათანატომიური და მიკოლოგიური გამოკვლევებით გამოვლენილია აგრეთვე სხვადასხვა პარაზიტული და სოკოვანი დაავადებების შემთხვევები. გამოწუნებულ იქნა სხვადასხვა საკვები პროდუქტი და წყალი 158 შემთხვევაში.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორი:

- ჩატარებული ლაბორატორიული კვლევა 98 804 ნიმუშზე.

10.3 მევენახეობისა და მეღვინეობის განვითარება (პროგრამული კოდი 37 03)

პროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „ღვინის ეროვნული სააგენტო“

დასახული საბოლოო შედეგები:

- ქართული ღვინოების პოპულარიზაცია და ახალი სამომხმარებლო ბაზრების ათვისება;
- მომხმარებლის დაცვა ფალსიფიცირებული და უხარისხო პროდუქციისაგან;

- მევენახეობის დარგის განვითარება და დარგში კვლავწარმოების განვითარება;
- ყურძნის მოსავლის სრულად დაბინავება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- ღვინოპროდუქციის მწარმოებელი ქართული კომპანიების მიერ ათვისებული იქნა ახალი ბაზრები, კერძოდ: კორეის, ნორვეგიის, სამხრეთ აფრიკისა და სლოვაკეთის;
- სრულად დაბინავდა ყურძნის მოსავალი.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- წინა წელთან შედარებით ღვინის ექსპორტი გაიზარდა 4 313,9 ათასი ბოთლით.
- მოეწყო ღვინისა და ალკოჰოლიანი სასმელების 5 საერთაშორისო გამოფენა.
- შესყიდულ იქნა 35,5 ათასი ტონა ყურძენი.
- გაცემულ იქნა 52,6 ათას ტონაზე 14,6 მლნ ლარის ვაუჩერი.
- ვენახების გაშენების მიზნით მოეწყო ტერასები: ასპინძაში 2,3 ჰა ფართობზე, თბილისში წმინდა ნინოს ძეგლის მიმდებარე ტერიტორიაზე 1,8 ჰა ფართობზე და აეროპორტის მიმდებარე ტერიტორიაზე 0,7 ჰა ფართობზე.

10.3.3. ქართული ღვინოპროდუქციის პოპულარიზაციის ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 37 03 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „ღვინის ეროვნული სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- ღვინოპროდუქციის მწარმოებელი ქართული კომპანიების მიერ ახალი ბაზრების ათვისება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- ღვინოპროდუქციის მწარმოებელი ქართული კომპანიების მიერ ათვისებული იქნა ახალი ბაზრები, კერძოდ: კორეის, ნორვეგიის, სამხრეთ აფრიკის, სლოვაკეთის.
- გაიზარდა საექსპორტო მიწოდება;
- მომზადდა სტატიები უცხოური ჟურნალებისათვის საქართველოს მევენახეობა-მეღვინეობის შესახებ, ლონდონში მოეწყო ქართული ღვინის სადღეგუსტაციო ცენტრი.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- წინა წელთან შედარებით ექსპორტი გაიზარდა 4313,9 ათასი ბოთლით.
- მოეწყო ღვინისა და ალკოჰოლიანი სასმელების გამოფენა 9 ქვეყანაში.

10.3.4. მევენახეობის განვითარების ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 37 03 04)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „ღვინის ეროვნული სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- ჰიბრიდული და ამორტიზებული, არარენტაბელური ვაზის ფართობების შემცირება.
- ყურძნის ქართული ტრადიციული ჯიშების პოპულარიზაციის მიზნით ვენახების გაშენება.

მიღწეული შუალედური შედეგი:

- ყურძნის ქართული ტრადიციული ჯიშების პოპულარიზაციის მიზნით ვენახების გასაშენებლად მომზადდა ტერასები სულ 4,8 ჰა ზე;

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- საქართველოს მასშტაბით მოეწყო ტერასები და შექმნილია შესაბამისი პირობები ვაზის დასარგავად, კერძოდ: ასპინძაში 2,3 ჰა ზე, თბილისში წმინდა ნინოს ძეგლის მიმდებარე ტერიტორიაზე 1,8 ჰა ზე და აეროპორტის მიმდებარე ტერიტორიაზე 0,7 ჰა ზე.

განმარტება დასახულ და მიღწეულ შუალედურ შედეგებს შორის არსებულ განსხვავებებზე:

- განსხვავება დასახულ და მიღწეულ შუალედურ შედეგებს შორის გამოიწვია იმ ფაქტმა, რომ წლის განმავლობაში არცერთ ფიზიკურ პირს არ მიუმართავს „ღვინის ეროვნული სააგენტოსათვის“, რათა განხორციელებულიყო მათ საკუთრებაში არსებული ვენახების გათავისუფლება ჰიბრიდული ჯიშისა და ამორტიზებული ვაზის ნარგაობისაგან;

10.3.5. რთველის ხელშეწყობის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 37 03 05)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი

- ✓ სსიპ - „ღვინის ეროვნული სააგენტო“

დასახული შუალედური შედეგები:

- ყურძნის მოსავლის სრულად დაბინავება;
- მევენახეობის დარგში დასაქმებული ფიზიკური პირების შემოსავლების ზრდა და დარგში კვლავწარმოების განვითარება.

მიღწეული შუალედური შედეგი:

- განაღდებულ იქნა საფერავის ჯიშის 15,0 ათას ტონა ყურძენზე 5,2 მლნ ლარის ღირებულების 6 154 ვაუჩერი, ხოლო რქაწითელის ჯიშის 37,6 ათას ტონა ყურძენზე 9,4 მლნ ლარის ღირებულების 13 379 ვაუჩერი.
- ააიპ „სოფლის მეურნეობის განვითარების ფონდის“ შვილობილი კომპანიების მიერ შესყიდულ იქნა და გადამუშავდა სულ 25,7 მლნ ლარის 35, 5ათასი ტონა ყურძენი;

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ყურძნის ჩამბარებელ ყველა ფიზიკურ პირს აუნაზღაურდა 1 კგ რქაწითელის ჯიშის ყურძნისთვის - 0,25 ლარი, საფერავისთვის 0,35 ლარი;
- სრულად დაბინავდა 2012 წლის ყურძნის მოსავალი.

11. პრიორიტეტი – სასამართლო სისტემა

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
07 00	საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლო	2,629.8	2,629.8	2,592.1	2,592.1	
08 00	საქართველოს უზენაესი სასამართლო	5,790.0	5,790.0	5,258.0	5,258.0	
09 01	საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა	36,173.2	35,598.9	35,633.6	35,059.3	574.3
10 00	საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო	1,075.0	1,075.0	1,059.1	1,059.1	
46 00	სსიპ – ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო	4,000.0	4,000.0	4,000.0	4,000.0	
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		49,668.0	49,093.7	48,542.8	47,968.5	574.3

11.3. საერთო სასამართლოების სისტემის განვითარება და ხელშეწყობა (პროგრამული კოდი 09 01)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს იუსტიციის უმაღლეს საბჭოსთან არსებული სსიპ - საერთო სასამართლოების დეპარტამენტი.

დასახული საბოლოო შედეგები:

- მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდება სასამართლოების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა;
- ნაფიც მსაჯულთა ინსტიტუტის განვითარება;
- საერთო სასამართლოების სისტემაში მიმდინარე სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის ფარგლებში: ყველა რაიონული, საქალაქო და სააპელაციო სასამართლო განთავსებული იქნება გარემონტებულ და შესაბამისი სტანდარტით აღჭურვილ შენობაში;
- გაუმჯობესდება საქმისწარმოება, მართლმსაჯულება გახდება უფრო სწრაფი და ეფექტური;
- საზოგადოებაში კიდევ უფრო ამაღლდება სასამართლო სისტემის ავტორიტეტი და ნდობის ხარისხი.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- განახლდა საერთო სასამართლოების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა;
- პირველი ინსტანციის სასამართლოებში ამოქმედდა საქმისწარმოების პროგრამა (სამოქალაქო და ადმინისტრაციული საქმეთა ნაწილში);
- საზოგადოება ინფორმირებულია სასამართლო რეფორმის შესახებ.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ნაფიცი მსაჯულებისა და მსაჯულობის კანდიდატების რაოდენობა -15;
- მოდერნიზებული და შესაბამისი სტანდარტებით აღჭურვილი 68 სასამართლო;
- საქმის წარმოების მართვის კომპიუტერული პროგრამა ამოქმედდა 67 სასამართლოში;
- ერთიან კომპიუტერულ სისტემაში ჩაერთო 69 სასამართლო;

11.4. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო (პროგრამული კოდი 10 00)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭო

დასახული საბოლოო შედეგები:

- ეფექტიანი სასამართლო სისტემის ჩამოყალიბება;
- ამალდება სასამართლოს აპარატის მოხელეთა კვალიფიკაცია;
- მოსამართლეები ზემდგომ სასამართლო ინსტანციაში დაწინაურდებიან მათი კვალიფიკაციის, გამოცდილებისა და სხვა ობიექტური კრიტერიუმების გათვალისწინებით;
- ავტომატურ რეჟიმში საპროცესო ვადების გაკონტროლება;

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- დასრულდა რაიონული (საქალაქო) სასამართლოების გაერთიანებისა და გამსხვილების პროცესი. სასამართლოებში მაღალკვალიფიციური სამოსამართლო კორპუსის პირობებში შესაძლებელი გახდა საქმეთა განხილვის სპეციალიზაციის დამკვიდრება. ამასთან, გაერთიანებულ სასამართლოებში მოქმედი მაგისტრატი მოსამართლეები უზრუნველყოფენ მცირე მნიშვნელობის საქმეთა სწრაფ და ეფექტიან გადაწყვეტას.
- სამოქალაქო საპროცესო კოდექსში განხორციელებული ცვლილებების შედეგად სასამართლოში საქმისწარმოების ეტაპზე გამარტივდა პროცედურები და შემცირდა ვადები, კერძოდ:
  - ✓ სარჩელის სასამართლოში შეტანისა და ჩაბარების ეტაპზე;
  - ✓ სასამართლოს განხილვის ეტაპზე;

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- სასამართლოში საქმეთა განხილვის შემცირებული დრო;
- მცირე მნიშვნელობის საქმეთა განხილვისათვის შემცირებული დრო;
- გაერთიანებული და გამსხვილებული სასამართლოების რაოდენობა;
- მოსამართლეთა შევსებული ვაკანტური ადგილები;
- ჩატარებული სასწავლო სემინარების ღონისძიებების რაოდენობა.

12. პრიორიტეტი – გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების მართვა

პროგრამული კოდი	დასახელება	2012 წლის გეგმა		2012 წლის საკასო შესრულება		
		მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მთლიანი დაფინანსება	მ.შ. სახელმწიფო ბიუჯეტით გამოყოფილი სახსრები	მ.შ. საკუთარი სახსრები
36 01	ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა	4,635.1	4,635.1	3,910.7	3,910.7	
36 03	ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება	4,689.2	4,689.2	4,290.8	4,290.8	
38 01	გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა	5,664.1	5,664.1	4,937.2	4,937.2	
38 02	დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა	13,174.1	12,451.4	10,783.1	10,060.4	722.7
38 03	გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია	2,932.7	1,757.6	3,009.0	1,833.9	1,175.1
36 06	სამინისტროს სხვა პროგრამები	13,727.6	67.5	13,727.5	67.4	13,660.1
სულ პრიორიტეტის დაფინანსება		44,822.8	29,264.9	40,658.3	25,100.4	15,557.9

12.2. ყაზბეგის მუნიციპალიტეტისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მოსახლეობისათვის მიწოდებული ბუნებრივი აირის ღირებულების ანაზღაურების ღონისძიება (პროგრამული კოდი 36 03)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო

დასახული საბოლოო შედეგები:

- ყაზბეგისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტებში მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- ყაზბეგისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტებში მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- პროგრამის ფარგლებში შემოდგომა-ზამთრის პერიოდში შეღავათებით მოსარგებლე მოსახლეობისათვის ბუნებრივი აირის მიწოდება.

12.3. გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა (პროგრამული კოდი 38 01)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტრო

დასახული საბოლოო შედეგები:

- გარემოს დაცვის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება სახელმწიფოს ერთიან ხედვასა და სტრატეგიასთან შესაბამისობაში;
- გარემოსდაცვითი მოთხოვნების უზრუნველყოფა მდგრადი განვითარების პრინციპების გათვალისწინებით;
- გარემოს ეკოლოგიური წონასწორობის შენარჩუნება.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- გარემოს დაცვის სისტემის სრულყოფის მიზნით გაძლიერდა გარემოსდაცვითი კონტროლი;
- ჩამოყალიბდა ქმედითი გარემოსდაცვითი საკანონმდებლო ბაზა;
- განხორციელდა გარემოსდაცვითი კანონმდებლობით გათვალისწინებული ღონისძიებები, რათა დაცული იქნას ადამიანის კონსტიტუციური უფლება იცხოვროს ეკოლოგიურად უსაფრთხო გარემოში;
- გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში შეფასდა ამ საქმიანობის პოტენციური ეკოლოგიური საშიშროების რისკი;
- შესწავლილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობა - გამოკვლევის საფუძველზე მოხდა გარემოზე ზემოქმედების შეფასების პროცედურის ჩატარების წესის განსაზღვრა და ნორმატიულ-მეთოდოლოგიური უზრუნველყოფა;
- გარემოსდაცვით მოთხოვნათა და გარემოს დაცვის ნორმათა გათვალისწინებით მომზადდა დასახულებული საექსპერტო დასკვნები.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- განხორციელებული გარემოსდაცვითი ღონისძიებები, კერძოდ, ჩატარდა გარემოსდაცვითი განათლების საერთაშორისო კონფერენცია „თბილისი+35“;
- კანონმდებლობის შესაბამისად გაცემული ეკოლოგიური ექსპერტიზის 44 დასკვნა, მათ შორის გარემოზე ზემოქმედების 11 ნებართვა;
- საქმიანობის შესწავლის საფუძველზე მიღებული გარემოზე ზემოქმედების შეფასების პროცედურის თანახმად შენარჩუნებული გარემოს ეკოლოგიური წონასწორობა.

- დაცულ ტერიტორიებზე ეკოტურებსა და ეკო-ბანაკებში ჩართული 2000-მდე სტუდენტი, თბილისიდან და საქართველოს დაახლოებით 34 რაიონიდან.

12.3.1.2. გარემოსდაცვითი განათლების საერთაშორისო კონფერენცია „თბილისი+35“ (პროგრამული კოდი 38 01 01 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტრო

დასახული შუალედური შედეგი:

- თბილისის კომუნიკეს მიღება და საერთაშორისო თანამშრომლობის გაძლიერება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- კონფერენციაზე მიღებულ იქნა თბილისის კომუნიკე, სადაც ასახულია „თბილისი+35“-ის მთავარი მიზნები, კერძოდ:
  - ✓ გარემოს დაცვის სფეროში პირველ გლობალურ მთავრობათაშორისო კონფერენციაზე მიღებული „1977 წლის თბილისის დეკლარაციის“ 35 წლის იუბილეს აღნიშვნა;
  - ✓ გარემოსდაცვითი, განათლებისა და სახელისუფლებო სხვა შესაბამისი ორგანოებისათვის პლატფორმის უზრუნველყოფა იმ მიზნით, რომ გაძლიერდეს საერთაშორისო თანამშრომლობა ერთობლივი ქმედებებისათვის მდგრადი მომავლის მისაღწევად;
  - ✓ საერთაშორისო საზოგადოების მიღწევების აღიარება გარემოსდაცვითი განათლების განხორციელებაში;
  - ✓ გარემოს დაცვასა და განვითარებას შორის დაბალანსებული მიდგომის საჭიროებაზე რეაგირება;
  - ✓ უკანასკნელ ხანებში განვითარებული მოვლენების, კერძოდ, რიო+20-ის საფუძველზე მიღებული შედეგების გათვალისწინებით, რეკომენდაციების წარმოდგენა.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ხელი შეეწყო ეროვნულ, რეგიონულ და საერთაშორისო დონეზე გარემოსდაცვითი განათლებისა და ცნობიერების დონის ამაღლებას;
- მოძიებულ იქნა ახალი გარემოსდაცვითი განათლების ინიციატივები და ინსტრუმენტები მწვანე ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარებისთვის.

12.3.1.3. ეკოტურიზმის პოპულარიზაცია, ეკო-განათლება დაცულ ტერიტორიებზე (პროგრამული კოდი 38 01 01 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტრო

დასახული შუალედური შედეგები:

- მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლება გარემოსდაცვით საკითხებზე;
- ბუნებაში ქცევის წესების სწავლება;
- დაცულ ტერიტორიებზე ეკოტურიზმის განვითარება;
- დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაცია;
- ვიზიტორის მიერ საკუთარი საარსებო გარემოს შესახებ შესაბამისი ცოდნისა და ველურ გარემოში და ექსტრემალურ პირობებში ქცევის საჭირო უნარ-ჩვევების შეძენა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- მოეწყო ეკოტურები და ეკო-ბანაკები ლაგოდეხის და იმერეთის მღვიმეების დაცულ ტერიტორიებზე, მტირალას, კოლხეთისა და ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნულ პარკებში;
- ვიზიტორი სტუდენტებისთვის ჩატარდა პრეზენტაცია საქართველოს დაცული ტერიტორიების შესახებ;
- მოეწყო რეინჯერებთან ერთად ლაშქრობა დაცულ ტერიტორიებზე, სადაც სტუდენტები გაეცნენ ბუნებაში ქცევის წესებს.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- დაცულ ტერიტორიებზე ეკოტურებსა და ეკო-ბანაკებში მონაწილეობა მიიღო 2000-მდე სტუდენტმა, თბილისიდან და საქართველოს დაახლოებით 34 რაიონიდან.

12.3.2. ექსპერტიზის ჩატარების უზრუნველყოფის ღონისძიებები (პროგრამული კოდი 38 01 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტრო

დასახული შუალედური შედეგი:

- გარემოსდაცვითი მოთხოვნების, რაციონალური ბუნებათსარგებლობისა და მდგრადი განვითარების პრინციპების გათვალისწინების საფუძველზე გარემოს ეკოლოგიური წონასწორობის შენარჩუნება.

მიღწეული შუალედური შედეგი:

- 2012 წლის განმავლობაში გაცემულ იქნა 44 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა, მათ შორის 11 გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა.
- ეკოლოგიური ექსპერტიზა ჩატარდა და გაიცა დასკვნა შემდეგ საქმიანობებზე: ჰესის მშენებლობა (8), მაგისტრალური გაზსადენის გაყვანა (2), ელექტროგადამცემი ხაზის გაყვანა (4), ცემენტის წარმოება (6), გაჯის წარმოება (1), მეტალურგიული წარმოება (1), ქიმიური ნივთიერებების წარმოება (4), წყალსაცავის მოწყობა (1), რეზინტექნიკური ნაწარმის გადამუშავება (1), სახიფათო ნარჩენების გადამუშავება-გაუვნებელოება-განადგურება (3), ნავთობის რეზერვუარის მშენებლობა (1), რკინიგზის მშენებლობა (1), საავტომობილო გზის მშენებლობა (1), ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობა (1), ტოქსიკური და სხვა საშიში ნივთიერებების საცავის მოწყობა (2), აკუმულატორების წარმოება (1), აეროპორტის მშენებლობა (რეაბილიტაცია) (1), ლაქ-

სადებავეების წარმოება (1), კოქსის წარმოება (1), მყარი საყოფაცხოვრებო ნარჩენების ნაგავსაყრელის მოწყობა (1).

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- გარემოზე ზემოქმედების ანგარიშების განხილვის საფუძველზე გაცემული ეკოლოგიური ექსპერტიზის 44 დასკვნა;
- საქმიანობის პოტენციური ეკოლოგიური საშიშროების რისკების შეფასება და გარემოს ეკოლოგიური წონასწორობის შენარჩუნება.

12.4. დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა (პროგრამული კოდი 38 02)

პროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - დაცული ტერიტორიების სააგენტო

დასახული საბოლოო შედეგები:

- საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი, გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ გარეულ ცხოველთა და ველურ მცენარეთა გენოფონდის დაცვა, ბუნებრივი წარმონაქმნების შენარჩუნება;
- ეკოტურიზმის განვითარება და დაცულ ტერიტორიებში ტურისტული ნაკადების მოცულობის ზრდა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- დაცული და აღდგენილი ბუნებრივი ეკოსისტემები, ლანდშაფტები და ცოცხალი ორგანიზმები;
- დაცული საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილი, გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ გარეულ ცხოველთა და ველურ მცენარეთა გენოფონდი;
- სრულყოფილი ინფორმაციის არსებობა დაცულ ტერიტორიებზე არსებული ძირითადი სახეობების, მათ შორის წითელ ნუსხაში შეტანილი და გადაშენების პირას მყოფი ცხოველთა და მცენარეთა რიცხოვნობისა და მდგომარეობის შესახებ;
- შემენილი საჭირო აღჭურვილობა დაცულ ტერიტორიებზე ხანძრების სწრაფი პრევენციისათვის.
- დაცული ტერიტორიების უკეთ მოწყობილი ინფრასტრუქტურა.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ეკოდერეფნებით ერთმანეთთან დაკავშირებული დაცული ტერიტორიების რაოდენობა;
- საქართველოს უნიკალური ბიომრავალფეროვნების დაცვისა და გადაშენებული სახეობების რეინტროდუქციის (სახეობების აღდგენა ისტორიულ არეალებში) გზით ჯანსაღი პოპულაციების რიცხოვნობის გაზრდილი რაოდენობა;
- ეკოტურიზმის სფეროში და დაცულ ტერიტორიებში ტურისტებისათვის მიწოდებული სერვისების რაოდენობა (4 ახალი სერვისი);
- ზოგიერთ დაცულ ტერიტორიაზე ტურისტებისა და ვიზიტორთა 40%-ით მომატება, ხოლო საკუთარი შემოსავლების 45%-მდე ზრდა;

- ხანძართან ეფექტური ბრძოლისათვის შეძენილი ტექნიკური საშუალებები: უნიფორმის კომპლექტი - 75ც; ცეცხლმაქრი - 192ც; მეხანძრის აღჭურვილობა - 90ც; 2 პიკაპი მინი მოტოპომპით;
- ახალი დაცული ტერიტორიის - ოკაცეს კანიონის ნაწილობრივ მოწყობილი ინფრასტრუქტურა.

12.4.2. პროგრამა „დაცული ტერიტორიების ხანძარსაწინააღმდეგო და მავნებლებისაგან დაცვის ღონისძიებები“ (პროგრამული კოდი 38 02 02)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - დაცული ტერიტორიების სააგენტო

დასახული შუალედური შედეგები:

- ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტების და ცოცხალი ორგანიზმების დაცვა და აღდგენა;
- დაცულ ტერიტორიებზე პათოლოგიური კვლევების ჩატარება, დაზიანებული ფართობების დადგენა და შესაბამისი ქიმიური პრეპარატების შეძენა;
- დაცულ ტერიტორიებზე ხანძრების სწრაფი პრევენციისათვის საჭირო აღჭურვილობის შეძენა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- პროგრამის ფარგლებში დაცული ტერიტორიის დაცვისა და კონტროლის მიზნით შეძენილია და განთავსებულია 76 ფოტოხაფანგი, მეხსიერების ბარათები, ელემენტები უნივერსალური დამტენით და მეხსიერების წამკითხველი;
- შეძენილ იქნა ხანძართან ბრძოლის ტექნიკური საშუალებები.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- მავნებლებით დაზიანებულ კერებზე მავნებლების ინტენსივობისა და ხმელი ხეების შემცირებული რაოდენობა;
- ნახანძრალი ადგილების რაოდენობა, კერძოდ, 2010-2011 წლებში 98%-ით იკლო ხანძრების რაოდენობამ, თუმცა 2012 წელს განსაკუთრებით ცხელი ზაფხულის გამო ნახანძრალი ტყის ფართობმა 1000 ჰა-მდე შეადგინა;
- ხანძართან ეფექტური ბრძოლისათვის ტექნიკური საშუალებების არსებობა (შეძენილ იქნა: უნიფორმის კომპლექტი - 75ც; ცეცხლმაქრი - 192ც; მეხანძრის აღჭურვილობა - 90ც; 2 პიკაპი მინი მოტოპომპით);
- სახანძრო უსაფრთხოების წესების დაცვის, ტყის ხანძრებთან ბრძოლის მეთოდების სწავლება გავლილ თანამშრომელთა რაოდენობა (დაცული ტერიტორიების რეინჯერები-220, უფროსი რეინჯერი-45).

12.4.3. ეკოტურიზმის განვითარება (პროგრამული კოდი 38 02 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - დაცული ტერიტორიების სააგენტო

დასახული შუალედური შედეგები:

- ტურისტებისა და ვიზიტორთა რაოდენობის მატება;
- დაცული ტერიტორიების შესახებ საზოგადოების ინფორმირების ზრდა, დაცული ტერიტორიების შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაციის მიზნით განხორციელდა შემდეგი ღონისძიებები:
  - ✓ განთავსდა რეკლამები: ყოველკვირეულ ჟურნალ „ტაბულა“-ში, ტელეკომპანია „რუსთავი 2“-ზე (სარეკლამო რგოლი), ქალაქ თბილისში სატრანსპორტო ავტობუსებზე, ქალაქ ქუთაისის მიმდებარე ტერიტორიაზე (სარეკლამო ბანერი), ქალაქ თბილისში, კოსტავას ქუჩაზე მდებარე გარე მონიტორზე, კინოთეატრ „რუსთაველსა“ და „ამირანში“ (სარეკლამო რგოლი);
  - ✓ დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაციის მიზნით მიმდინარეობს ფილმების გადაღება ბორჯომ-ხარაგაულის, კოლხეთის, ვაშლოვანისა და მტირალას ეროვნული პარკებზე, იმერეთის მღვიმეების, თუშეთის, ლაგოდეხის, ქობულეთისა და კინტრიშის დაცული ტერიტორიებზე. ფილმები გადაიღება რუსთავი 2-ის ეთერში გადაცემა „ჯეო მეგზური“-ის მეშვეობით.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- დაცულ ტერიტორიებზე დაფიქსირდა 298 925 ვიზიტორი, რაც შარშანდელთან შედარებით 4 761-ით ნაკლებია. კლება იმერეთის მღვიმეების დაცულ ტერიტორიებზე ინფრასტრუქტურული პროექტების მიმდინარეობის გამო სეზონის გვიან გახსნამ გამოიწვია. დანარჩენ დაცულ ტერიტორიებზე ვიზიტორთა რაოდენობა გაიზარდა.
- ახალი ეკო-ტურისტული სერვისების დანერგვის შედეგად დაცული ტერიტორიების საკუთარი შემოსავლები 2011 წელთან შედარებით 45%-ით გაიზარდა.
- დაცულ ტერიტორიებზე ტურისტებისა და ვიზიტორებისათვის დაინერგა ტურისტული მომსახურების 4 ახალი სერვისი.

12.4.4. სათაფლიის სახელმწიფო ნაკრძალის ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 38 02 04)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - დაცული ტერიტორიების სააგენტო

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- პროექტის ფარგლებში დასრულდა სათაფლიას კაფეს და მისი დამხმარე ინფრასტრუქტურის სამშენებლო სამუშაოების და ჩატარდა აღნიშნული სამუშაოების ექსპერტიზა.

12.4.5. ბუნების დაცვის პროგრამა „სამხრეთი კავკასია–საქართველო–ჯავახეთის ეროვნული პარკის შექმნა საქართველოში“(KfW) (პროგრამული კოდი 38 02 05)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - დაცული ტერიტორიების სააგენტო

დასახული შუალედური შედეგები:

- მენეჯმენტის გეგმის შემუშავება;
- ჯავახეთის დაცულ ტერიტორიებზე ადმინისტრაციული და ტურისტული ინფრასტრუქტურის შექმნა;
- ჯავახეთის დაცული ტერიტორიების დამხმარე ზონის განვითარების ხელშეწყობა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- მომზადდა დეტალური პროექტები და განხორციელების ანალიზები შემდეგ მიზნობრივ პროგრამებზე:
  - ✓ ეკოტურიზმის განვითარება;
  - ✓ ჯავახეთის ეროვნული პარკის დამხმარე ზონის სოფლებში ტურიზმის ხელშეწყობის პროექტის მომზადებისა და შესრულებადობის ანალიზის ჩატარება;
  - ✓ სოფლებში მსხვილი საქონლის გენეტიკური გაუმჯობესების პროექტის მომზადებისა და შესრულებადობის ანალიზის ჩატარება;
  - ✓ მეფუტკრეობის განვითარებისა და მეფუტკრეობის პროდუქტების მარკეტინგის გაუმჯობესება/უზრუნველყოფის პროექტი;
  - ✓ ახალქალაქისა და ნინოწმინდის მუნიციპალიტეტების სოფლების სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაცია, მოწყობა;
  - ✓ ჯავახეთის დაცული ტერიტორიების ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარება.
- KfW-სთან შეთანხმდა პროექტები: „ეკოტურიზმის განვითარება“ და „მეფუტკრეობის განვითარებისა და მეფუტკრეობის პროდუქტების მარკეტინგის გაუმჯობესება/უზრუნველყოფა“;
- ჯავახეთის დაცული ტერიტორიების ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტის ფარგლებში შეირჩა არქიტექტურული კომპანია, რომელიც იმუშავებს ინფრასტრუქტურული განვითარების პროექტებზე და გაფორმდა ხელშეკრულება. მიმდინარეობს არქიტექტურული პროექტების შემუშავება;
- ჯავახეთის ეროვნული პარკის მიმდებარედ ადგილობრივ მოსახლეობაში მოეწყო აქცია, რომლის ფარგლებშიც განხორციელდა მენეჯმენტის გეგმის განხილვა. დაიბეჭდა სპეციალური მაისურები წარწერით „ჯავახეთის ეროვნული პარკი“ და დაირგო ნერგები სოფელ პატარა ხანჩლის სკოლის მიმდებარე ტერიტორიაზე;
- შემუშავდა ჯავახეთის ეროვნული პარკის მენეჯმენტის გეგმა. იგი წარდგენილია გარემოს დაცვის სამინისტროში განსახილველად;

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- შემუშავებული და დამტკიცებული ჯავახეთის მენეჯმენტის გეგმა;

- მომზადებული ადმინისტრაციული და ტურისტული ინფრასტრუქტურის პროექტები;
- განხორციელებული დამხმარე ზონის განვითარების პროგრამები.

12.4.6. დაცული ტერიტორიების განვითარება (CPAF) (პროგრამული კოდი 38 02 06)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - დაცული ტერიტორიების სააგენტო

დასახული შუალედური შედეგები:

- დაცული ტერიტორიების მართვის გაუმჯობესება;
- დაცული ტერიტორიების საკუთარი შემოსავლების ზრდა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- ხელი მოეწერა საქართველოს გარემოს დაცვის სამინისტროსა და კავკასიის ბუნების ფონდს შორის ვაშლოვანისა და თუშეთის დაცული ტერიტორიების მიმდინარე ხარჯების დაფინანსების შესახებ საგრანტო ხელშეკრულებას, გაიცა დანამატები ხელფასებზე;
- გაიცა სახელფასო დანამატები ვაშლოვანისა და თუშეთის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციების თანამშრომლებისათვის;
- (CNF)-ის დაფინანსებით მიმდინარეობს სამშენებლო-სარეაბილიტაციო სამუშაოები თუშეთის, ვაშლოვანისა და ბორჯომ-ხარაგაულის ეროვნულ პარკებში;
- დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაციის მიზნით განთავსდა რეკლამები: National Geographic Georgia-ში, ჟურნალ „Forbs“-ში, ჟურნალ „ფოკუს“-ში, www.myvideo.ge-ზე, რედისონ ბლუ ივერიასა და რედისონ ბლუ ბათუმში, სარეკლამო ბანერები ლაითბოქსებზე, დაიბეჭდა სპეციალური დიზაინის სარეკლამო მასალები, სარეკლამო ბანერი დაიბეჭდა პოლიპოსტერზე ლაგოდეხის დაცული ტერიტორიების 100 წლის იუბილესთან დაკავშირებით;
- შეძენილ იქნა ზამთრის მაღალყელიანი ფეხსაცმელები ლაგოდეხის დაცული ტერიტორიების ადმინისტრაციის თანამშრომლებისათვის;

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- კავკასიის დაცული ტერიტორიების მიზნობრივ ფონდში შექმნილი განლევადი ფონდიდან (APA/PAs Sinking Fund) დაფინანსებული ღონისძიებების რაოდენობა (ხორციელდება 4 პროექტი);
- მაღალი კვალიფიკაციის მქონე თანამშრომელთა გაზრდილი რაოდენობა (გადამზადდა ცენტრალური აპარატის და ტერიტორიული ორგანოების მენეჯერები).

12.4.7. დაცული ტერიტორიების მხარდაჭერის პროგრამა კავკასიაში-საქართველო (ეკორეგიონული პროგრამა საქართველო, ფაზა III) (KfW) (პროგრამული კოდი 38 02 07)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - დაცული ტერიტორიების სააგენტო

დასახული შუალედური შედეგები:

- გეგმარებითი დოკუმენტების შემუშავება შერჩეული დაცული ტერიტორიებისა და მიმდებარე მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობის მიზნით;
- შერჩეული დაცული ტერიტორიების კანონით დარსება და განვითარება/მართვა;
- შერჩეული დაცული ტერიტორიების მიმდებარე ტერიტორიებზე მცხოვრები ადგილობრივი თემების მიერ დაცული ტერიტორიების დამხმარე ზონაში სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისთვის განხორციელებული ინვესტიციებით სარგებლობა;
- დაცული ტერიტორიების ეროვნული სისტემის გაძლიერება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- დაცული ტერიტორიების მდგრადი დაფინანსების უზრუნველყოფა.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- მიმდინარეობდა პროცესი ფშავ-ხევსურეთის დაცული ტერიტორიების შექმნის, ყაზბეგისა და ალგეთის ეროვნული პარკების და კინტრიშის დაცული ტერიტორიების განვითარების შესახებ ხელშეკრულების გაფორმების მიზნით.
- KfW-ს ინიციატივით, ტრანსსასაზღვრო გაერთიანებული სამდივნოს მიერ შერჩეულ იქნა ექსპერტები და ჩატარდა წინასწარი კვლევა, რომლის საფუძველზე შეფასდა, თუ რა ხარისხის საფრთხეს წარმოადგენს ყაზბეგის ეროვნული პარკის ბიომრავალფეროვნების კონსერვაციისათვის ეროვნული პარკის მოსაზღვრედ ჰიდროელექტროსადგურისა და სასტუმრო კომპლექსის მშენებლობები.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- შერჩეული დაცული ტერიტორიებისათვის შემუშავებული მენეჯმენტის გეგმები;
- ადგილობრივი მოსახლეობის გაუმჯობესებული სოციალურ-ეკონომიკური პირობები;
- შერჩეული დაცული ტერიტორიების მართვის გაუმჯობესებული ხარისხი კონკრეტული ინდიკატორების მიხედვით;
- ადგილობრივი მოსახლეობის პროცესში თანამონაწილეობის ზრდა 10%-ით.

12.4.8. ოკაცეს კანონის ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარება (პროგრამული კოდი 38 02 08)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - დაცული ტერიტორიების სააგენტო

დასახული შუალედური შედეგები:

- კანონში წელიწადში დაახლოებით 200 000 ვიზიტორის გატარება;
- იმერეთის რეგიონის ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარება.

მიღწეული შუალედური შედეგები:

- დასრულდა ტურისტული ინფრასტრუქტურის მშენებლობის მიზნით გამოცხადებული ტენდერი, შედეგად, შპს „ზიმო“-სთან გაფორმდა ხელშეკრულება და მიმდინარეობს ტურისტული ინფრასტრუქტურის ობიექტების სამშენებლო სამუშაოები.

მიღწეული შუალედური შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- „ოკაცეს კანიონის“ ინფრასტრუქტურის ნაწილობრივ მოწყობა, რას ხელს უწყობს ტურისტების მოზიდვას.

12.5. გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია (პროგრამული კოდი 38 03)

ქვეპროგრამის განმახორციელებელი:

- ✓ სსიპ - დაცული ტერიტორიების სააგენტო

დასახული საბოლოო შედეგები:

- გარემოს დაბინძურების კუთხით უფრო ხარისხიანი ინფორმაციის მიღება, რაც პრევენციული ღონისძიებების ეფექტურად დაგეგმვის შესაძლებლობას იძლევა;
- საქართველოს ტერიტორიაზე მიმდინარე გეოლოგიური პროცესების შესახებ მონაცემთა ბაზის სრულყოფა;
- საქართველოს ტერიტორიაზე გეოლოგიური სტიქიისაგან მოსახლეობისა და საინჟინრო-სამეურნეო ობიექტების საშიშროების რისკის შემცირება, პრევენციული ღონისძიებების დასახვა, გეოლოგიური პროცესების შესახებ ინფორმაციის ბაზის განახლება და სტიქიის საშიშროების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების სრულყოფა. მოსალოდნელი წყალდიდობების/წყალმოვარდნების შესახებ სახელმწიფოს შესაბამისი სტრუქტურების დროული და ოპერატიული ინფორმირება;
- ჰიდროელექტროსადგურების მიერ არსებული წყლის რესურსის ოპტიმალური გამოყენება;
- მოსალოდნელი საშიში ჰიდრომეტეოროლოგიური მოვლენების შესახებ ადრეული გაფრთხილების სისტემის სრულყოფა.

მიღწეული საბოლოო შედეგები:

- რეგულარულად დგებოდა საქართველოს სამხედრო გზის ან მისი ცალკეული მონაკვეთებისათვის სპეციალიზირებული პროგნოზები მოსალოდნელი ამინდის შესახებ (გაცემულია 134 სპეცპროგნოზი), აგრეთვე სპეციალიზირებული გაფრთხილებები (გაცემულია 57 სპეცგაფრთხილება) ამ გზაზე ან მის ცალკეულ მონაკვეთებზე ზვავსაშიშროების, ქარბუქის, რთული მეტეოროლოგიური პირობების მიზეზით მოძრაობის შეჩერების, აკრძალვების მოხსნის და ავტოტრანსპორტის მოძრაობის რეჟიმის დაწესების შესახებ;
- ზედაპირული წყლის ხარისხის შეფასების მიზნით აღებულ იქნა სინჯები საქართველოს 22 მდინარისა და 4 ტბის 41 წერტილში. აღებულ სინჯებში ლაბორატორიული კვლევებით განისაზღვრა 35 ქიმიური და 3 მიკრობიოლოგიური პარამეტრი;

- 7 სადამკვირვებლო ჯიხურის საშუალებით ხდებოდა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის შეფასება: თბილისში, რუსთავეში, ქუთაისში, ბათუმში ზესტაფონსა და აბასთუმანში. ისაზღვრებოდა რვა დამაბინძურებელი ინგრედიენტი.
- მუნიციპალიტეტებისა და ქალაქების მიხედვით მომზადდა ვიზუალური საინჟინრო-გეოდინამიკური დასკვნები სტიქიური გეოლოგიური პროცესების შედეგად დაზიანებული საცხოვრებელი სახლებისა და საკარმიდამო ნაკვეთების შესახებ.

მიღწეული საბოლოო შედეგების შეფასების ინდიკატორები:

- ჩატარებული გეომონიტორინგის შედეგად გამოვლენილი/შესწავლილი გეოლოგიურად აქტიური უბნების და მოსალოდნელი გეოლოგიური პროცესების (მეწყერი, ღვარცოფი და ა.შ.) შესახებ შესაბამისი სამთავრობო სტრუქტურებისა და მოსახლეობისათვის გაცემული 51 გაფრთხილება (168 დასახლებული პუნქტის 339 მოსახლე);
- ჰიდრომეტეოროლოგიური პროგნოზების გამართლებადობა გაიზარდა საშუალოდ 2-3%-ით;
- ჰიდროენერგეტიკული ორგანიზაციების მიერ მოთხოვნილი და სააგენტოს მიერ მიწოდებული 19 ჰიდრომეტეოროლოგიური და გეოლოგიური დასკვნა, გაცემული 17 გაფრთხილება მოსალოდნელი წყალდიდობების შესახებ;